

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sayı 60 / 15 Ağustos 1988 / 2.50 DM

15 AĞUSTOS'UN 5. YILINDA HALKIMIZ ZAFERE DAHA YAKIN

ARGK'nin 1 Yıllık Eylem Bilançosu

15 Ağustos 1987 - 15 Ağustos 1988

1988 yılının bahar ve yaz ayları, ulusal kurtuluş mücadelemiz için yeni zafer ve başarıların başlangıcı olurken, düşman için tam bir çöküş ve yenilgi dönemi olmaktadır. 15 Ağustos 1987'den 15 Ağustos 1988'e kadar geçen sürede ARGK'nin sağladığı başarılar, bu sonucun pratik bir kanıtıdır. 1 yıllık savaşın bilançosu, bu gerçeği doğrulamaktadır.

Bir yıllık süre içerisinde ARGK gerillalarının düşmana karşı yürüttüğü savaşın bilançosu şöyledir:

Bu süre zarfında toplam 250 çarpışma, pusu, baskın, işgal vb. eylemler gerçekleştirilmiştir. Bütün bu çarpışmalarda 1800 civarında düşman askeri, subayı, özel tim elemanı, köy korucusu ve işbirlikçi ajan cezalandırılmıştır. Yine bütün bu çarpışmalarda 150'yi aşkın özel tim elemanı, 1 yarbay, 2 binbaşı, 4 yüzbaşı ve 30'a yakın subay cezalandırılmıştır. Ayrıca bu sürede 8 şantiye yakılmış, 49 dozer vb. araç tahrip edilmiştir. 30 askeri araç ile birlikte, 10 helikopter düşürülerek imha edilmiştir. Yine köy korucuları özellikle de Şemdinli, Eruh, Uludere, Mardin bölgelerinde yaygın bir şekilde silah bırakmışlardır.

Ayrıca bu sürede özel tim elemanı ve subaylardan 33'ü esir alınmıştır. Dersim, Eruh, Uludere, Çukurca, Şırnak başta olmak üzere Kürdistan'ın orta ve kuzey bölgelerinde sömürgecilerin eğitim politikası boşa çıkarılmıştır. Okullar erken tatil ettirilmiş, ayrıca 200'ü aşkın öğretmen de istifa etmiştir. Yine 100'ü aşkın muhtar istifa etmiş, birçok köyde sömürgeciler görevlendirecek muhtar bulamamıştır. Bunların yanısıra Şırnak, Kızıltepe, Cizre, Iğdır, Uludere şehir merkezlerine baskın düzenlenmiş, Elazığ-Dersim, Şırnak-Cizre yolları ulaşıma kapatılmıştır. Kitlelerin mücadeleye katılımı artmış, Çukurca, Eruh, Uludere gibi alanlarda halk milisleri birçok eylem gerçekleştirmiştir. Bunun yanısıra Diyarbakır, Şenkaya vd. bazı yerlerde kitleler polis ve askerle çatışmış; iki ana cezaevi direnişini desteklemek için kendilerini yakmıştır.

YAZISI 3. SAYFADA

15 Ağustos Atılımı Halkımıza Kutlu Olsun

Yeni bir yıldönümünü kutlamaya hazırlandığımız 15 Ağustos Atılımı, halkımızın tarihinde bir şafak gibi çakmış ve yeni bir dönemin doğuşunu gerçekleştirmiştir. Ulusal uyanış bu atılımla birlikte, silahlı direniş aşamasına ulaşmış, yeni bir gelişmenin müjdecisi olmuştur.

Tarihimizin görkemli bir dönemi olan 15 Ağustos Atılımının 5. yılına girdiğimiz bu günde, halkımız ulusal kurtuluş savaşını daha da üst bir aşamaya ulaştırmıştır. Savaş bütün Kürdistan çapında yaygınlaşmış; küçük çaplı eylemlerden büyük çaplı çarpışmalara ulaşılmıştır. Ulusal kurtuluş güçlerimiz hem sayı ve hem de eylem gücü olarak gelişmiştir. 1986'da kurulan ARGK, 2 yıllık sürede önemli bir güce ulaşmıştır.

Halkımız, bugün PKK, ERNK ve ARGK güçleri öncülüğünde bağımsız ve özgür bir Kürdistan'a doğru emin adımlarla yürüyor. **Bir parça özgür vatan toprağını kurtarma** şiarı ile başlatılan 1987 Yaz Atılımı, savaşımızı ileri bir aşamaya ulaştırmıştır. Son bir yıl içinde yükselen savaşımız, 1988 Yaz Atılımında daha ileri gelişmelerle bizi karşı karşıya getirmiştir.

1988 atılımımız büyük çarpışmalarla devam ediyor. Cudi, Kozluk, Şemdinli, Bagok çarpışmaları ulusal kurtuluş savaşımızın ulaştığı boyutun somut bir kanıtıdır. ARGK bu çarpışmalarla, Türk ordu güçleri ile günlerce göğüs göğüse bir muharebeyi yürütebileceğini de gösterdi.

4 yıl öncesinde küçük bir birlik olarak kurulan HRK bugün sayı ve güç bakımından daha da büyümüş ve güçlenmiştir. ARGK, halkımızın silahlı kuvvetleri olarak uluslararası alanda kendisini kabul ettirmiştir.

Ortaya çıkan bütün bu sonuçlardan da görüldüğü gibi 15 Ağustos Atılımının 5. yılına zafere daha da yakınlaşmış olarak giriyoruz. Halkımız adım adım ulusal kurtuluşa yaklaşıyor. Bir parça özgür vatan toprağını kurtarma şiarı somut bir gerçekliğe dönüşüyor.

Yeni bir yıldönümünü kutladığımız 15 Ağustos Atılımı, bugün de halkımızın ulusal kurtuluş savaşına ışık tutuyor. 15 Ağustos atılım ruhu, ulusal kurtuluş savaşının nasıl geliştirilmesi gerektiğinin yolunu bugün de çiziyor.

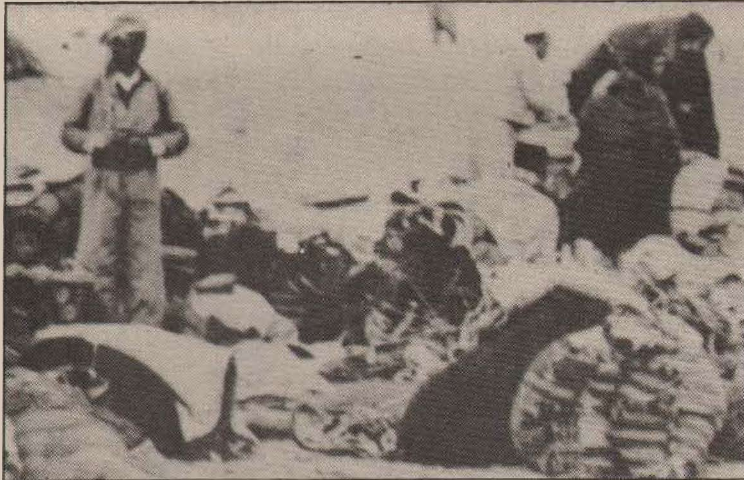
İşte halkımızın ve mücadelemizin tarihinde böylesine derin anlamlarla yüklü olan 15 Ağustos Atılımının yeni bir yıldönümüne daha kavuştuk. Bu yıldönümünü halkımız her bakımdan tarihsel önemdeki gelişmelerle kutluyor. Bu da 15 Ağustos gerçeğinin somut bir sonucudur.

Böylesine bir günü, yine böyle bir günü yaratan şehitlere ve kahramanlara sahip olan halkımıza 15 Ağustos Atılımı kutlu olsun.

Faşist Saddam, Güney Kürdistan'da Katliama Girişti

● Güney Kürdistan'ın silahlı güçleri ile faşist Saddam'ın ordu birlikleri arasında çarpışmalar yaygın bir şekilde devam ediyor. Faşist Saddam ordusu, ağır silahların yanısıra, yoğun bir şekilde kimyasal silahları da kullanıyor. Peşmergeler büyük bir direniş gösteriyor.

Faşist Saddam'ın katliamından kaçıp Şemdinli yöresine sığınan insanlarımız

İran ile Irak arasında ateşkes antlaşmasının imzalanması ardından Irak faşist rejimi, Güney Kürdistan'a yönelik bir saldırı başlattı. Kimyasal silahlar, uçak, helikopter ve diğer ağır silahlarla saldıran faşist Saddam ordusu, tam bir vahşet gerçekleştiriyor.

İran ile Irak arasında devam eden savaş sürecinde, Güney Kürdistan'daki silahlı hareketler I-KDP, KYB, PASOK vd.'leri bu ortamdan yararlanarak üs alanlarını daha da geliştirmişlerdi. Önemli bir potansiyel güce ulaşmalarına rağmen, Irak saldırılarına karşı koyacak bir hazırlık içerisine girme-

Devamı 3. sayfada

DİYARBAKIR CEZAEVİNDE 2 GÜNLÜK AÇLIK GREVİ

Urfa cezaevindeki açlık grevi ile dayanışma amacı ile 2 günlük açlık grevi yapıldı.

Son dönemlerde cezaevinde yeni uygulamaların gündeme konulmak istenmesi üzerine başta Urfa cezaevi olmak üzere, diğer cezaevlerinde de PKK'li savaş esirleri açlık grevi biçiminde eylemler gerçekleştirdiler. Urfa, Antep, Diyarbakır cezaevlerinde başlatılan açlık grevi eylemleri, aynı zamanda yapılmak istenen uygulamaları protesto ve kazanılan hakları koruma amacını da taşıyordu.

Bu amaçla Diyarbakır cezaevinde, Urfa cezaevinde başlatılan süresiz açlık grevi ile dayanışma ve kazanılan hakları korumak için 2 günlük uyarı açlık grevi yapıldı.

NATO Parlamenter Heyeti Kürdistan'da

●NATO'ya bağlı ülkelerin parlamenterlerinden oluşan Terörle Mücadele alt komite üyesi Kürdistan'da incelemelerde bulundu. Heyet, Kürdistan'da Türk ordusunun ulusal kurtuluş mücadelesine karşı aldığı tedbirleri yerinde inceledi

Yazısı 3. sayfada

Amerikan, Fransız ve Alman Pilotları Türk Ordusunda

KÜRDİSTAN'DA HELİKOPTERLER

Fransız le Monde gazetesi geçtiğimiz günlerde, ulusal kurtuluş mücadelemize karşı kullanılmak üzere, Fransız Puma helikopterlerinin pilotları ile birlikte Türk ordusunda kullanılmak üzere gönderildiğini açıkladı. 24 Temmuz 1988 tarihli Nokta dergisi ise **"Esrarengiz helikopterler"** başlığı altında daha geniş bir haberi aynı konuda yayınladı.

Devamı 6. sayfada

Halkların Ulusal Kurtuluşları Lehinde Yeni Bir Karar

Halkların bağımsızlık hakkı ve bağımsızlıklarını kazanmak için silahlı mücadeleye başvurma hakları bir kez daha teyid edildi.

YAZISI 6. SAYFADA

Cenevre Barış Komitesi Bir Dizi Toplantı Yaptı

Bu tolantılarda faşist Türk sömürgeciliğinin savas esirleri üzerindeki uygulamaları ile Alman devletinin 13 Kürdistanlı yurtsever politikacıyı tutuklaması kınandı. Kürdistan halkı ile dayanışma kararı alındı.

YAZISI 6. SAYFADA

Candan sevilen bir yoldaşın anısına

PROLETARYANIN ÖLÜMSÜZ MİLİTANI

ORHAN YOLDAŞ SESİN KULAKLARIMIZDA ÇINLIYOR

Agir

Adı Ibrahim'di, biz ona kısaca İbo diyorduk. Daha sonra Orhan adını almıştı. Bu proleter kahramanı anlatmak için bütün yaşamını özetlemek de yetmez. Ben bu bir sayfa içerisine, bu kahramanın yaşamının örnek alınacak bazı yönlerini sığdırmaya çalışacağım.

İbo ile ilk olarak henüz sempatizan olduğu bir dönemde karşılaştık. Hem işçilik yapıyor, hem de yayın dağıtım faaliyetlerini yürütüyordu. İlk dikkatimi çeken özelliği kitap sevgisiydi. Bu sevgisi o kadar aşırı gitmişti ki, çoğu arkadaşı kendisini şikayet ediyordu. Şikayet konusu, bütün kitapları toplaması ve kendi yanında alıkoymasıydı. Onun bu sevgisi kitapları yanında alıkoymaktan öte, okuma istemiydi. Yanında bulundurduğu her kitabı mutlaka okuyordu. O zaman da elinde, adını şimdi hatırlayamadığım bir kitap vardı. Onu okuyordu.

Kendilerinin kaldığı bölgeden geçiyordum. Bir geceliğine evlerinde kaldım. Abdulhalim ZEREY ve başka arkadaşları ile bir evde kalıyorlardı. Hepsi de bağ-bahçe işlerinde çalışıyor ve aynı evde ortak bir yaşamları vardı. İbo yoldaş bütün arkadaşlarının sevgisini kazanmıştı. Fiziki olarak da güçlü olması, işyerinde de arkadaşları arasında sivrilmesine yol açmıştı.

Daha henüz devrimciliğe yabancı olduğu için üzerinde köylülüğün kaba davranış biçimleri egemendi. Biraz da feodalce davranıyordu. Kendi bildiklerinde diretiyor, bazen bunu gücüne de güvenerek kabul ettirmeye çalışıyordu. Ama onun proleterce çalışması, bütün kabalığına rağmen candan olmasını bilmesi, insani açıdan bile olsa arkadaşları için her şeyi yapmaya hazır olması, onun bütün kabalığını da unutturuyordu.

Yanında kalanların hepsi Parti sempatizanı olmakla birlikte İbo ve Abdulhalim yoldaşların durumu apayrıydı. Kısa sürede öne çıkarak, bütün görevleri yapmak için büyük bir çaba gösteriyorlardı. Gece-gündüz ve yorgunluk demeden çalışıyorlardı. Daha sonraki süreçte de birçok kereler her ikisini gördüm. Gerçekten gıpta edilecek bir yaşamları ve çalışma anlayışları vardı. Birçok kereler gece yarılarına kadar üzerlerine aldıkları görevleri gerçekleştirmek için çalıştıkları olmuştur. Bazen sabahlara kadar görevleri sürüyor, hiç uyumadan çalışmaya gidiyorlardı.

İbo yoldaşın yaşamına ve pratiğine bakan herkes, onun ilerde güçlü bir devrimci haline geleceğini tahmin ediyordu. Hiç mi zayıflıkları yoktu? Buna yok demek, doğru olmaz. Ama İbo yoldaş bütün eksikliklerine rağmen, bir devrimci için gerekli olan davaya bütün yüreğiyle katılma özelliğine çoktan ulaşmıştı. Her şeyini devrime vermeye ve katmaya kendisini çoktan hazırlamıştı. İşte onun bu özelliği, bütün eksikliklerini aşacağına dair açık bir kanıttı da.

Tanıştığımızdan 2 ay sonraydı. Benim üzerimde yarattığı etki daha da artmıştı. Çünkü, onu mücadeleye daha yakın görmüştüm. Artık çalışmalara profesyonel olarak katılmaktan bahsediyor ve kendisini buna göre hazırlıyordu. Konuşmalarının düzeyi de epey değişmiş ve ilerlemişti. Kendisine kitap sevgisinin ne durumda olduğunu sordum. Hiçbir şey değişmemişti. Yanındaki kitapları gösterince bunu anlamıştım.

Bir arkadaşla çalışmalara katılım biçimi üzerinde konuşuyordu. Bu arkadaş, daha sonra Şemdinli'de (1987 Temmuz'unda) bir eylemde şehit düşen İsmet DOĞRU (Sadun) yoldaştı. Bu görüşme, İbo yoldaşın profesyonel devrimciliğe adım atmasının da başlangıcıydı.

Bu görüşmenin ardından yeniden kendi kaldığı bölgeye döndü. Kısa sürede işlerini tamamladı; işten çıkışını aldı ve profesyonel çalışmalara katılmaya hazır hale geldi.

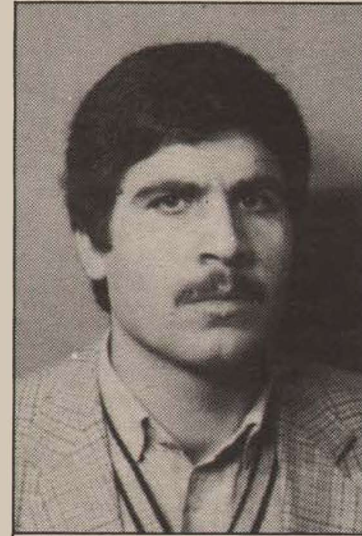
Artık, onun için yeni bir yaşam başlıyordu. O böyle bir yaşama kendisini çoktan hazır hale getirmişti. İsteği buydu. Birçok kere profesyonel çalışma isteğini belirtmişti. Olumlu yanıt alamamasına rağmen ısrarla bu taleplerini yineledi. En sonunda isteği kabul edilmiş ve profesyonel çalışmalara alınmıştı.

Teorik olarak yeni yeni bilinçlenmesine rağmen, güçlü bir pratikçiydi. Bu yoldaşta tükenmeyen bir enerji vardı. Bazen günlerce çok az bir uyku ve yiyecekle idare ettiği olurdu. Aslında o bununla kendi iradesini güçlendirmeye çalışıyordu. Bazı günler saatler boyu dinlenmeden çalıştığı görülmüştür. Ama bundan tek bir şikayeti bile yoktu. Belki zorlandığı zamanlar olmuştu. Ama o bunu bir mesele haline getirmiyor ve kendi iradesine yükleniyordu.

Ondaki bu bitmek bilmeyen enerji her arkadaşın dikkatini çekmişti. Mızmızcılık yoktu onun yaşamında. Yapılacak bir iş mi var? Bunu hemen yapardı. Bazılarının çokça yaptığı gibi sağa-sola öfkelenerek veya kendi kendine "çok işim var" gibi avuntulara girerek iş yapmıyordu.

Çoğu zaman birbirimize yakın olarak çalıştık. İzlenimlerimden çıkardığım sonuç şudur: Yapması gerekeni mızmızlanmadan yapıyordu. Bazen buna zaman mı yetmedi. Az uyur, ya da hiç uyumaz, o işini mutlaka zamanında yetiştirmeye çalışırdı.

Bu güçlü özelliğinin yanısıra, zayıflıklarını aşmaya da çaba gösteriyordu. Söz olsun diye değil, gerçek anlamda arkadaşlarından yardım talep ediyordu. Birçok kereler yakama yapışıp beni soru yağmuruna tuttuğunu hatırlıyorum. İyi bir devrimci olmak için her zaman çaba sarfetmek gerektiğini kavramıştı ve bunu sürekli olarak yaşamında gerçekleştiriyordu.

1984 yılının sonlarına doğru gelindiğinde Orhan yoldaş ülkeye dönüş talebini sık sık yinelemeye başladı. Ülke mücadelesine katılmak ve görevlerini bu şekilde yerine getirmek istiyordu.

1984 yılının sonlarında uzun bir süre ayrılmak zorunda kaldık. 1985 Şubat'ının ortaları idi; yeniden görüştük. Ülkeye gitmesine bir iki gün gibi bir zamanı kalmıştı. Bütün hazırlıklarını tamamlamıştı.

İlk karşılaşmada büyük bir coşku ile kucaklaştık. Bağıra bağıra ülkeye gideceğini, bizi de orada bekleyeceğini söylüyordu. O kadar sevinçliydi ki, adeta kabına sığmıyordu. Gerili bir yaydan fırlamış ok gibi yönünü ülkeye vermiş ve zaptedilmez bir güç gibi öne doğru gidiyordu. Onun payına çok sevinmiştim. Çünkü aylardır özlemini çektiği kaynağa dönüş isteğini gerçekleştirmişti. O an dünyalar onun olmuştu. Kendisi ile birlikte götüreceği malzemelere baktım, bir gerilla için gerekli olan her şeyi tamamlamıştı.

Bir iki gün sonra yola çıktı. Soğuk ve karlı bir Şubat günü Almanya'ya elveda etti. Bir dönem Parti eğitim kamplarında kaldı. Bazı yoldaşlarından durumunu soruyor, ne kadar gelişme kaydettiğini öğrenmeye çalışıyordum. Kısa bir süre için ülkeye girdi ve yeniden kampa döndü. Bu sürede, başarılı bir karakol baskını da gerçekleştirmişlerdi. Yanında Mithat DEMİRCİ yoldaş da vardı. Kendisi baskında roketatarı büyük bir ustalıkla kullanmıştı.

1986 yılının Eylül'ünde kamplara gittiğimde kendisi de oradaydı. Bir hayli gelişmiş ve olgunlaşmış olarak gördüm. Kaba davranışların birçok izi hala üzerinde vardı. Bağıra bağıra konuşmaya devam ediyor, bazı hususlarda kendisini dayatıyordu. Eskisi kadar fazla olmasa da, bu davranışlar yer yer kendisinde gözleniyordu. Tabii bunlar ne Orhan yoldaşın mücadeleyle olan ilişkisini, ne de devrime yürekten katılışını engelliyordu. Bu özelliklerini aştığında daha güçlü bir devrimci haline gelmesi mümkündü. O da bunu biliyor; aşmak için yoğun bir çaba sarfediyordu.

Okuma alışkanlığını yitirmemiş, tam tersine daha da geliştirmişti. Sürekli okuma, ona çok şey kazandırmıştı. Teorik olarak birçok meseleyi çözümleyebilecek bir düzeye ulaşmıştı. Bunda katıldığı eğitim çalışmalarının önemi kadar, sürekli bireysel okuma alışkanlığının olmasının da etkisi büyüktü.

III. Kongre hazırlıkları döneminde, çalışmalara aktif olarak katıldı. Kongrede üzerine düşen görevleri yerine getirdi. Kongre sonrasında başlatılan eğitim devresine Adıyaman grubu içerisinde katıldı. Planlamanın oluşturulmasında etkin bir rol oynadı.

Bu süreçte kendisinin de gidermekte geciktiği ve yeterince farkında olmadığı bir eksikliği, gelişim durumunu olumsuz yönde etkiledi. Partiye karşı yeterince aleni olmaması, kısa bir süre için de olsa, olumsuz bir konuma sürüklenmesine neden oldu. Böyle bir durumun oluşmasında başkaca etkenlerin payı da olsa, esas nedeni buydu. Bu kapalılığı yeterince anlaşılamamasını birlikte getirdi.

Nitekim bu durumu çok kısa sürdü ve mevcut olumsuz durumu aştı. Bu kez daha da güçlenmiş bir şekilde çalışmalara katıldı ve görev üstlendi. Aslında bir anlamda bu durumun kendisine faydası daha büyük olmuştu. Çünkü O, eksiklikleriyle sürekli mücadele ediyor, zayıf yanlarını mutlaka güçlü bir özelliğe dönüştürüyordu.

Eğitimler tamamlanmış, özgürlüğe yürüyüş başlatılmıştı. İlk gruplar, Mahsum Korkmaz Akademisi'ni terketmişlerdi. Sırada Orhan arkadaşın da içinde yer aldığı Adıyaman grubu vardı. 5 yoldaş Akademi'nin sınırlarını aşıp kendilerini yamaçtan aşağıya doğru bıraktıklarında mutluluk ve coşkuları görülmeye değerdi.

Uzun bir yolculuktan sonra grup Adıyaman'a ulaştı. Ancak, burada hiç de beklenmeyen bir anda düşmanla karşılaştılar. Aralarındaki muazzam güç dengesizliğine rağmen, saatlerce çarpışma devam etti. Çarpışma sonucu Mustafa ÖMÜRCAN, M. Rahman KORKMAZ, Mithat DEMİRCİ, İbrahim DEMİR ve Firaz yoldaşlar şehit düştüler.

Orhan (İbrahim DEMİR) yoldaş özlemini duyduğu yurt topraklarına kavuştu. Ama bu buluşması kısa sürdü. O değerli kanını toprağa akıtarak ebediyete kadar sürecek olan bir kucaklaşmayı gerçekleştirdi. Onun gür sesi ile haykırdığı "Ya vatan ya ölüm" sloganı hala kulaklarımızda çınlıyor. Bağıra bağıra konuştuğunda yükselen sesi bağımsızlık ve özgürlük yolunda her zaman bize ışık tutacaktır.

NUSAYBİN'DE 1 AJAN CEZALANDIRILDI

Mardin'in Nusaybin ilçesine bağlı Yandere köyüne baskın düzenleyen bir ARGK birliği iki ajana yönelik eylem gerçekleştirdi.

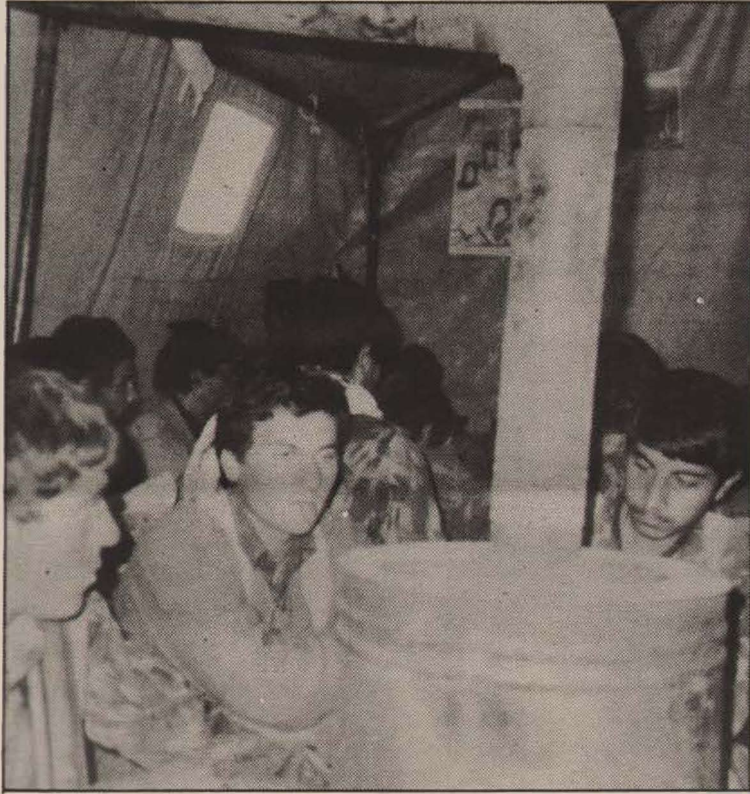
7 Ağustos akşamı saat 23.30 sularında köye gelen ARGK birliği burada ajan Mehmet Akçakoyun'u ölümle cezalandırdı. Ali Akçakoyun'a ait evi ise ateşe vererek yaktı.

FAŞİST ORDUNUN TERÖRÜ SÜRÜYOR

31 Temmuz günü Nusaybin'e bağlı Yandere köyünde operasyon düzenleyen faşist ordu birlikleri, yurtsever köylüleri ateşe tutarak katliam gerçekleştirmek istediler. Faşist ordu birliklerinin artan ulusal kurtuluş mücadelesinin etkinliğini kırmak için bu tür yöntemlere sık sık başvurduğu gözlenmektedir.

Yandere köyüne gelen faşist ordu birlikleri, amaçlarına ulaşamayınca 3 çocuğu yaylım ateşine tutarak halka gözdağı vermeye çalıştılar. Açılan ateş sonucu İnan Ay (13), Erdal Ay (7), Yasemin Dağhan (2,5) adlı çocuklar kurşunlarla ağır yaralandılar. Bundan 1 hafta önce de Odabaşı'nda yurtsever bir köylü faşist ordu birliklerince katledildi.

Son aylar içerisinde peşpeşe katliamlar gerçekleştiren faşist ordu birlikleri katliam ve saldırıların aynı hızla devam ettiriyorlar. Bu son örneklerden de bir kez daha görülüyor ki faşist ordu baskı ve katliamlarla halkı yıldırmak ve kendi egemenliğini geliştirmek istiyor. Ama bütün çırpınışları boşunadır. Halk kitleleri mücadelemiz etrafında daha sıkı bir şekilde kenetlenmektedir.

ŞIRNAK VE CİZRE'DE YAYGIN KATILIM

● Şırnak ve Cizre'de her gün birçok genç ulusal kurtuluş saflarına katılıyor.

Şırnak ve Cizre'nin yurtsever potansiyeli PKK'nin öncülüğündeki mücadele ile birleştiğinde yaygın bir asker potansiyeli ortaya çıkmaktadır. Her iki alanda da şimdiye kadar yüzlerce genç ulusal kurtuluş saflarına katıldı.

Şırnak'ta katılımın sayısı yüksek oranlara ulaşırken, en son Cizre şehir merkezinde 50'ye yakın genç ulusal kurtuluş saflarına katıldı. Sömürgecilerin bütün baskı ve yıldırma politikasına rağmen, her gün ulusal kurtuluş saflarına katılanların sayısında bir artış meydana gelmektedir.

Şırnak ve Cizre'nin yanısıra daha birçok alanda yeni katılanların sayısında bir artış olduğu bildirilmektedir.

KARAKOÇAN'DA PUSU

Karakoçan ilçesine yakın bir alanda operasyon birliğine yönelik olarak bir pusu eylemi gerçekleştirildi.

Sömürgeci ordu birliğinin pusuya düşen koluna roketatar ve el bombaları ile saldırıldı. Çıkan çatışmada düşmandan çok sayıda ölü ve yaralı var. Gerillaların açtığı ateşe karşılık, düşmandan ciddi bir karşılık gelmedi.

Pusu eylemini ısrarla gizleyen sömürgeciler, ölü ve yaralı sayısı hakkında herhangi bir açıklamada bulunmadı. Olayın üstünü hemen örterek gizlemeye çalıştılar.

Pusu eyleminin yörede duyulması, halk kitleleri üzerinde derin bir etki bıraktı ve sevinç yarattı.

SERHED'DE YAYGIN ÇARPIŞMALAR

Serhed (Kars-Erzurum) eyaletinde sömürgeci birlikler ile ARGK gerillaları arasında yaygın çarpışmalar aralıklarla sürmektedir. Yöreden aldığımız ilk bilgilere göre Serhed eyaletinin Kars ve Erzurum bölgelerinde çarpışmalar yaygın olarak devam ediyor.

Faşist Saddam, Güney Kürdistan'da Katliama Girişti

Baştarafı 1. sayfada

mişlerdi. İran'la içine girdikleri ilişkilere aşırı derecede güvenmiş, kendi öz güçleri ile halkın örgütlülüğünü geliştirmemişlerdi. Son derece elverişli olan koşullardan yararlanmamış ve güçlerini savaşa güçlü şekilde hazırlamamışlardı.

Irak'ın İran'la barış görüşmelerine başlaması ardından, faşist Saddam rejimi, Kürt halkına karşı bir saldırı başlattı. Saddam bu saldırı ile birlikte Güney Kürdistan'daki halkımızın üzerinde bir katliama girişerek bu alan üzerinde otoritesini yeniden kurmaya çalışıyor. En azından önemli bir sorun boyutuna ulaşan ve kendisi için bir dezavantaj olan bu sorunu boğmaya çalışıyor. Böylece barış masasına, İran'ın elinde bulunan tüm kozları alarak oturmak istiyor.

Güney Kürdistan'da örgütlü bulunan Kürt hareketlerinin İran ile içine girdikleri ilişki, Irak faşist Saddam rejimi açısından önemli bir sorunu oluşturuyor. Güney Kürdistan'daki hareketlerin üzerine bu bakımdan çok kanlı bir şekilde yürüyor. Kısa bir süre içerisinde, burada mücadele veren örgütleri sindirmek ve halkımızı ise katliamdan geçirerek, bir daha başkaldıramaz duruma getirmek istiyor.

Güney Kürdistan'daki hareketlerin bütün hazırlıksızlıklarına rağmen, peşmergeler ve halk muazzam bir direniş gösteriyor. İrak birliklerine çarpışmalarda 2 binin üzerinde kayıp verdirildi.

Faşist Saddam rejimi sivil yerleşim bölgelerine kimyasal silahlarla saldırıyor ve halkı göçe zorluyor. 20 binin üzerinde insanımız Kuzey Kürdistan'a geçti. Türk devleti ile anlaşma içinde olan faşist Saddam rejimi, Şemdinli ve çevresine gelen insanlarımızın üzerine de uçaklarla saldırı düzenlemektedir. Yöreden gelen haberlerde çarpışmaların devam ettiği söylenmektedir.

Bu son çarpışmalardan TC'nin Irak'a sunduğu destekten de açıkça görüldüğü gibi, Güney Kürdistanlı güçler ve özellikle de I-KDP'nin TC'ye dayanmak istemesi boş bir çabadır. TC, Irak'la anlaşarak Kuzey Kürdistan'da bile saldırılarına göz yummaktadır. Bu nedenle Güney Kürdistan güçleri, gerçek düşmanlarımızı iyi görmeli, İran örneğinde olduğu gibi tümden bunlara bağlanmamalı. İttifakı Kuzey Kürdistan'ın ulusal kurtuluş hareketi ve devrimci güçlerle yapmalıdırlar. Yoksa acı yenilgiler almaları kaçınılmaz olur. Bu nedenle ittifaklar doğru temellerde geliştirilmek zorundadır. Yenilgiler yerine zafer kazanılmak isteniyorsa, düşmanın düşman olduğu unutulmamalı.

ŞANLI 15 AĞUSTOS ATILIMININ 5. YILINDA HALKIMIZ ZAFERE DAHA YAKIN

Halkımız, Partimiz, Cephemiz ve Ordumuz şanlı 15 Ağustos Atılımının 5. yılını yeni bir mücadele ile karşılıyor. PKK, daha ortaya çıkışından itibaren kıyasıya bir mücadele başlatmıştır. PKK, bu mücadelesini 12 Eylül askeri faşist darbesinin ardından daha da boyutlandırmış ve yaygın bir ulusal kurtuluş savaşı düzeyine ulaştırmasını bilmiştir.

1982 Ağustos'unda gerçekleştirilen II. Kongre ile birlikte PKK hazırlık sürecini tamamlamış ve devrimci faaliyet alanlarına yönelmiştir. 1982-86 süreci arasında yürütülen savaşı, Ekim 1986'da gerçekleştirilen III. Kongre'de değerlendirmiş ve bu temelde 1987 Atılımı'na yönelmiştir. Özellikle 1987 Yaz Atılımı ile savaş günlük çarpışmalar biçiminde yoğunlaşmış ve yaygın bir boyut kazanmıştır. Bu şekilde yoğunluk kazanan savaş, 1988 bahar ve yaz aylarında meydana gelen gelişmelerle gerilla savaşının kökleşmesini ve ARGK birliklerinin binlerce sayılık ve teknik olarak üstün düşman birliklerine karşı koyacak bir düzeye çıkmasını beraberinde getirmiştir.

PKK, geçmişteki klasik örgütlenme ve isyanların durumunu aşmış, sömürgeci rejimin klasik politikalarını çıkmaz içerisine sokarken, ilk kez bu derecede yaygın ve uzun vadeli bir isyanın gelişimini başarmıştır. Bugün en uzun süreli isyanı geliştirmekle de kalmamış, bunun zaferi için gerekli olan her türlü örgütlenme ve olanakları da yaratmıştır.

PKK'nin sağladığı bu gelişmeler karşısında, sömürgeci-faşist Türk devleti kısa sürede sonuç almaya çalışmışsa da, bunda başarılı olamadığı gibi, resmi ağızlardan, "PKK ile yaşamaya alışmalıyız" itiraflarını da yapmıştır. Tıkanan yönetimini devam ettirmek için tamamıyla özel savaş uygulamalarına geçen sömürgeciler, Bölge Valiliği, özel kolordu ve özel tim gibi yeni düzenlemelere geçmiştir.

Özel Harp Dairesi, Genelkurmaylık ve Pentagon merkezi tarafından yönetilen özel yönetim, Kürdistan'da özel savaşı sonuna kadar yoğunlaştırmış ve bir dizi uygulamaya başvurmuştur. Stratejik köylerin oluşturulmasına hız verilmiş, dağınık karakollar belli merkezlerde toplanmış, yeni karakollar inşa edilmiş, birçok alanda seyyar karakollar kurulmuş, asker sayısı arttırılmış, en modern silahlarla askeri güçler donatılmış, pişmanlık yasasına yeniden işlerlik kazandırılmış, operasyonları direk generaller yönetmeye başlamış, vb. daha birçok uygulama gündemleştirilmiştir.

Sömürgeci düşmanın bütün bu uygulamalarına rağmen, özel yönetim 1. yılını ağır bir yenilgi ve fiyasko ile kapatmıştır. En son Cudi, Bagok, Şemdinli, Derik, Kozluk çarpışmalarında da görüldüğü gibi, muharebeler bütün gün boyunca sürmüş ve çarpışmalar aralıklarla günlerce devam etmiştir. Bu çarpışmalarda düşmanın ağır bir kayıp vermesi ve en son Cudi'de de yaşandığı gibi gerillaların göğüs göğüse devam eden 35 saatlik bir çarpışmadan zaferle çıkmaları savaşımızın ulaştığı düzeyin somut bir ifadesidir. 5. yılına giren ulusal kurtuluş savaşımız, bugün yüzbinleri harekete geçirmektedir. ERNK çatısı altında biraraya gelen milyonlarca Kürdistanlı büyük bir bilinç, cesaret ve fedakarlıkla mücadeleye katılmaktadır. ERNK, halkımızın yönetim gücü olarak gelişip pekişirken, Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu (ARGK) ise daha da güçlenmiş ve savaş gücünü arttırmıştır.

1988 yılının bahar ve yaz ayları, ulusal kurtuluş mücadelemiz için yeni zafer ve başarıların başlangıcı olurken, düşman için tam bir çöküş ve yenilgi dönemi olmaktadır. 15 Ağustos 1987'den 15 Ağustos 1988'e kadar geçen sürede ARGK'nin sağladığı başarılar, bu sonucun pratik bir kanıtıdır. 1 yıllık savaşın bilançosu, bu gerçeği doğrulamaktadır.

Ortaya çıkan bu sonuç ve yaşanan gelişmelerde de açıkça görüleceği gibi, faşist Türk sömürgeciliğinin Kürdistan üzerinde uyguladığı bütün politikaları ve özel yönetimi tam bir yenilgi ve fiyaskoyu yaşamakatadır. Alınan olağanüstü tedbir ve yoğunlaştırılan özel savaş uygulamalarına rağmen, düşman bu sondan kendisini kurtaramamaktadır. Kürdistan'ın inkarı temelinde oluşturduğu politikası parçalanmış, Diyarbakır zindan direnişi sömürgecilere Kürt gerçeğini bizzat resmi ağızlardan itiraf ettirmiştir. Yine, Kürt sorunu ilk kez bu derecede uluslararası bir yaygınlık kazanmıştır. Bütün bu gelişmelerle birlikte TC'nin oluşturmak istediği yapı parçalanmış ve Kürdistan gerçeği ulusal ve uluslararası düzeyde önemli bir noktaya yükselmiştir.

PKK Genel Sekreteri'nin Milliyet gazetesi yazarları ve diğer yabancı basınla yaptığı röportajlar, Kürdistan ulusal kurtuluş gerçeğinin uluslararası kamuoyuna ve Türk halkına tanıtılması açısından önemli bir rol oynamıştır. Bu röportajın yarattığı gelişmeleri boğmak için sömürgeciler Milliyet gazetesini toplatmaya ve hatta TC başbakanı Özal'a sahte bir suikast tertiplemeye kadar bile gitmiştir.

Yurtseverler, Emekçiler

Faşist Türk sömürgeciliği tarihinin en ağır ve süregen bunalımını yaşıyor. Yıllardır Kürdistan üzerinde yürütmüş olduğu sömürgeci ekonomik, siyasi, askeri ve kültürel politikaları işlemez hale getirilmiştir. Özel yönetim altında egemenliğini yeni biçimler altında yürütmeye çalışmışsa da, bu da boşa çıkmış ve yenilgisi kaçınılmaz olmuştur.

Buna karşın Kürdistan halkı, PKK, ERNK ve ARGK gibi güçlerinin önderliğinde şanlı 15 Ağustos Atılımı'nın 5. yılına büyük bir güç ve yeni zaferlerle giriyor.

Halkımız, tarihinin en büyük ve en güven verici gelişmelerini yaşıyor. PKK önderliğinde yükselen ulusal kurtuluş savaşı içerisinde cepheleşme ve ordulaşma yaygın bir şekilde gelişiyor. Önümüzdeki dönem, gerillanın daha da yaygınlaştığı ve Cephenin temellerinin güçlendiği bir dönem olacaktır. Halkımızın içerisine girdiği yol, onu kesintisiz bir şekilde zafere götürmektedir. Faşist düşman cephemiz ve ordumuzun öldürücü darbeleri altında her gün ölüme daha da yakınlaşmaktadır.

Yakınlaşan zaferimizi gerçekleştirmek, büyük özlemi ile yandığımız bağımsız ve özgür bir ülke yaratmak için ERNK etrafında birleşelim, yurtseverlik görevlerimizi gerçekleştirelim. *Bir Parça Özgür Vatan Toprağı Kurtarma* şiarını pratik bir gerçeğe dönüştürmek için, Cephe ve Ordu silahlarımıza daha sıkı sarılalım. Bunları koruyup geliştirelim.

- **Yaşasın 15 Ağustos direniş ve saldırı ruhu!**
- **Yaşasın Bağımsız, Özgür ve Demokratik Kürdistan!**
- **Kahrolsun sömürgecilik, emperyalizm ve her türden gericilik!**

ERNK Avrupa Temsilciliği
15 Ağustos 1988

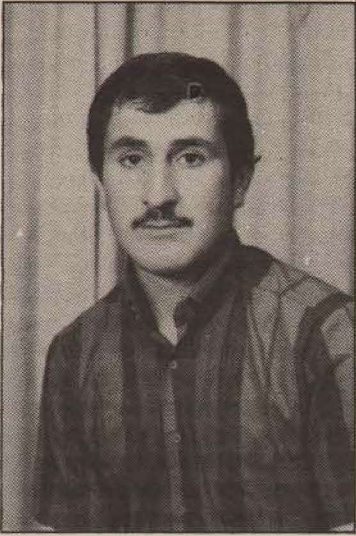
Şehit Seyit Şenpınar (Doğan)

Gençlik Kampı Çalışmaları Sonuçlandı

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK)'nin gençlik örgütü olan Kürdistan Yurtsever Gençlik Birliği ilk kez bu yıl, gençlere yönelik bir eğitim kampı gerçekleştirdi. Bu eyleme, yaşları 13-18 arası olan bayan-erkek bileşiminden oluşan toplam 30 genç katıldı. 15 Haziran günü başlayan bu eylem, üç haftalık bir süreden sonra 5 Ağustos günü 80 kişilik yeni bir katılım ve kültürel bir şenlikle sonuçlandırıldı.

Bilindiği gibi, Avrupa'ya çeşitli nedenlerle sürülmüş ve sayıları yüzbinleri aşan yoğun bir Kürdistanlı kitle bulunmaktadır. Sadece Federal Almanya'da bu sayı 350 bin ile 400 bin arasındadır. Yani, yeni nesil diye adlandırdığımız yoğun bir gençlik kesimi bulunmaktadır. Bu genç, dinamik kesimin, bir toplumun yaşamında oynayacağı rolün önemi de bilinmektedir. Bu kesim örgütlendirildiğinde önemli gelişmeler yaratmak mümkündür.

Bütün bunların bilincinden hareket eden düşman, bu yönüyle özellikle bu kesim üzerinde büyük oyunlar oynamak istemektedir. Düşman, bu kesimin devrime katılımını engellemek için olmadık yöntemler kullanmaktadır. Kürdistan Yurtsever Devrimci Gençlik Birliği

Seyit Şenpınar (Doğan)

(YXK), düşmanın gençlik üzerinde oynamak istediği oyunları boşa çıkarmak için bir adım olarak bu eğitim devresini gerçekleştirdi. Eylemin gerek örgütlendirilmesinde, yönetiminde ve gerekse programından kaynaklanan bazı yetmezliklerine rağmen, başarılı bir faaliyet olduğunu söylemek yerinde olur. Özellike ideolojik-teorik eğitimde güçlü başarının elde edildiğini söylemek durumundayız. Kürdistan tarihi, PKK tarihi, neden bağımsızlık, neden silahlı mücadele, yurtseverlik, ülkeyi tanıtma, şehitlerin mücadelemizdeki yeri ve önemi, ailecilik, ordu ve cephe örgütlenmesi konularında verilen eğitimle, mevcut katılımı sağlayan kesimde olumlu yönde gelişmelerin sağlandığını belirtmek mümkündür.

Ayrıca yurtsever yaşam ve bu yaşamın yüklediği görevler konusunda da önemli bir birikime ulaştılar. Kollektif yaşam, kurallara uyma, disiplinli ve ahlaklı bir kişiliğin nasıl olması gerektiğini de gördüler.

Gençliğin örgütlendirilmesinde geleceğe ışık tutan bu tür çalışmalar önümüzdeki yıllarda daha güçlü ve verimli bir biçimde örgütlendirilmesi, sayı ve bileşim itibarıyla kapasitenin geniş alınması kendisini dayatan bir zorunluluktur.

Bağımsız, Demokratik, Birleşik ve Müreffeh bir Kürdistan yaratma mücadelesinde gençliğin rolünü iyi kavramak ve bu doğrultuda sarsılmaz, umut dolu bir gençlik örgütü yaratmak için ileri!

— Yaşasın Kürdistan Yurtsever Devrimci Gençlik Birliği

Haydar Roperm

MEHDİ ZANA PKK'Yİ DESTEKLEMEKTEN YARGILANIYOR

Ağustos 1987 tarihinde Cumhuriyet gazetesine verdiği bir demeç nedeniyle Mehdi Zana hakkında yeni bir dava açıldı. Mehdi Zana, Cumhuriyet gazetesine verdiği bir demeçte PKK'nin önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesini desteklediğini açıklamıştı.

Bu açıklama üzerine Mehdi Zana hakkında Diyarbakır 7. Kolordu Askeri Mahkemesinde 7 ile 15 yıl arasında değişen ceza isteniyor. Dava, Zana'nın PKK'yi destekleme yönünde açıklamalarda bulunması üzerine açıldı.

Şu anda Eskişehir cezaevine sürgün edilmiş olan Mehdi Zana bu konudaki görüşlerinin değişmediğini bir kez daha açıkladı. PKK'nin mücadelesini desteklediğini açıklayan Zana, bu konuda en doğru tutumun da bu olduğunu belirtmektedir.

Mehdi Zana, bunun yanısıra Kürtçe savunma da yapmaktadır. PKK'li savaş esirleri ile bu konuda aynı görüşü taşımaktadır. Kürtçe savunmasını yapma konusunda da Zana hakkında ek bir dava daha açıldı. Bu davada da Mehdi Zana hakkında 7 ile 15 yıl arasında değişen bir ceza isteniyor.

Zana'nın bu direnişçi tutumu baştan beri cezaevinde sürmektedir. PKK'li savaş esirleri ile birlikte direnişlere katılan Zana, mahkemelerde ve zindanlarda takındığı tutum ile de bunu şimdiye kadar sürdürdü.

DEV-YOL DAVASINDA SÖZ SAVUNMANIN

● Ortak yapılan savunmada, tutuklular "İşkenceyi durdurun" çağrısını yaptılar.

8 yıldır devam eden Dev-Yol davasında savunmaya söz hakkı verildi. 723 sanıklı ve 74 idam istemli olan Dev-Yol ana davasında tutuklular hazırladıkları ortak savunmayı okumaya başladılar.

8 yıldan bu yana süren davada sanıklara şimdiye kadar savunma hakkı verilmemişti. Ortak hazırlanan savunmayı, Oğuzhan Müftüoğlu okudu. İlk gün okumayı tamamlayamayan Müftüoğlu'nun savunmayı devam ettirmesi için, duruşma başka bir güne ertelendi.

10 Ağustos günü başlayan davada, sunulan savunmada ağırlıklı olarak işkence hususu üzerinde duruldu. Savunmada Türkiye'nin uluslararası işkence sözleşmesini imzalamasına rağmen, bunu yadsıyan tutumlarını devam ettirdiği açıklandı.

Savunmada tutukluların gördüğü işkence olayları anlatılmakta, işkencede şehit düşen ve sakat kalanlar hakkında da bilgi verilmektedir.

Atina'da Basın Toplantısı

Eskişehir ve Diyarbakır cezaevlerindeki PKK'li savaş esirlerinin başlattıkları eylemleri desteklemek, amaç ve taleplerini kamuoyuna duyurmak, faşist TC'nin, cezaevlerinde uyguladığı insanlık dışı işkence uygulamalarını teşhir etmek amacıyla, uzun yıllar cezaevinde kalmış olan PKK'li eski savaş esirleri bir basın toplantısı düzenlediler.

Basın toplantısına; BBC, AFP, Reuter vb. çeşitli radyo, ajansların da bulunduğu 20 civarında gazeteci ve basın-yayın kuruluşu ile Uluslararası Af Örgütü Yunanistan temsilcileri de katıldı. Basın toplantısında, cezaevinden çıkmış PKK'li savaş esirleri Diyarbakır, Erzurum, Elazığ vd. cezaevlerinde geçmişte yapılan işkencelerle, bugünkü durumları detaylarıyla açıklayarak, vücutlarındaki işkence izlerini belge olarak gösterdiler.

Gazetecilerin canlı katılım ve yoğun sorularına deliller gösteren tutsaklar, geçmiş uygulama ve bugünkü PKK direnişçilerinin taleplerini içeren belgeleri basın mensuplarına dağıtıp, tüm Yunan ve dünya demokratik kuruluş ve güçlerini PKK'li savaş esirlerinin direnişleriyle dayanışma çağrısında bulundular.

Basın toplantısının Yunan basınındaki yankıları:

ELEFTEROTIPIYA

(...)

2000 Kürt savaş esirinin mücadelesi 1988 Şubat'ında yeni bir boyuta ulaşarak sürdü. Ayın (8) sekizinde, Diyarbakır cezaevinde Kürt esirleri yeni bir direnişe geçti. Direniş

genişleyerek Malatya, Aydın, Mersin, Eskişehir ve Sağmalcılar'a sıçradı.

Kürt esirlerinin direnişleri büyük bir dayanışma ve destek gördü. İki tutuklu annesi, binlerce insanın gözü önünde kendilerini yaktılar.

Bir grup savaş esirinin başlattığı açlık grevi daha sonra ölüm orucuna dönüştü. 6 PKK savaş esiri komaya girerek hastaneye kaldırıldı. Burada M. Emin Yavuz öldü.

Mayıs ayında Aydın cezaevinde direnişçiler tarafından tünel açıldığı açıklandı. Bunun üzerine cezaevinin çevresine binlerce komando ve polis yığılarak kordon oluşturuldu. Cezaevini dıştan bombalayıp silahla taradılar. Ağır yaralı tutuklular başka cezaevlerine nakledildiler. Geriye kalan PKK mücadelecileri ise, bu tehlike karşısında açlık grevine başladılar..."

AYRIANI

"Kürdistan İşçi Partisi savaşçıları; 'Uluslararası Af Örgütü Komitesi, Türkiye cezaevlerini araştırsınlar' talebinde bulundular.

Önümüzdeki yakın tarihlere kadar tutuklu bulunan mücadeleci PKK savaş esirleri, dün bir basın toplantısı düzenleyerek, TC'nin cezaevlerinde uyguladığı ve halen arkadaşlarına uygulanmakta olunan işkence metodlarını protesto ettiler.

Eski tutuklular, kendilerinin de trajedik bir şekilde yaşamış oldukları kötü koşulları gözönüne getirerek şu taleplerde bulundular:

Halen açlık grevinin sürmüş olduğu Eskişehir, Diyarbakır, Urfa ve Bursa cezaevlerini incelemek üzere Uluslararası Af Örgütü'nce bir komitenin gönderilmesi, gidecek olan komitenin, kesin bazı PKK'li tutsaklarla görüşmesi.

Türk devletinin aşağıda sıralanmış olan tutukluların taleplerinin kabul edilmesi için baskı unsuru olmak.

—Politik tutukluluk statüsünün tanınması ve savaş esiri muamelesinin yapılması,

—Ölüm yasası değiştirilsin,

—Varolan yasalar sistemi kaldırılsın..."

TA NEA

"Türkiye'de yapılan işkenceler, hiçbir insanlık hakkı bırakmamış."

Bu açıklamayı kısa bir süre önce cezaevlerinden çıkmış, 6 ile 9 yıl arası tutuklu kalmış PKK'li eski savaş esirleri yaptı... Türkiye cezaevlerinde açlık grevleri devam ediyor. Çünkü istemleri henüz gerçek anlamda kabul edilmiş değil. Eskişehir cezaevi hastanesi işkence ve dayak merkezine çevrilmiş..."

Londra'da Süresiz Açlık Grevi

31.7.1988 tarihinde bir grup yurtsever Londra'da süresiz açlık grevine başladı. Federal Almanya'da Kürt yurtseverlerine karşı uygulanan anti-demokratik uygulamaları ve 13 Kürt politikacısının tutuklanmasını protesto etmek amacıyla başlayan açlık grevi devam etmektedir.

Açlık Grevi Komitesi, eyleme ilişkin bir açıklama yaptı. Gazetemize de gönderilen açıklamada kısaca şu görüşlere yer veriliyor.

"Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişimi karşısında sonunu gören faşist Türk sömürgeciliği; askeri, ekonomik, politik, diplomatik alanda yediği darbelerin etkisiyle çırpınıp durmaktadır. Faşist Türk sömürgecileri, halkımızın direnişiyle boşa çıkan metodlarına yeni biçimler vererek ömrünü biraz daha uzatmanın çarelerini aramaktadır.

Faşist Türk sömürgeciliğinin, halkımıza karşı uyguladığı saldırı ve provokasyonlar sadece Kürdistan ile sınırlı değil. Komplo ve provokasyonlar Ortadoğu'dan Avrupa'lara kadar taşırılmıştır. Özellikle Federal Alman devleti, faşist Türk sömürgeciliğinin yapmadığını yapmakta ve halkımıza karşı düşmanca saldırılarını sürdürmektedir.

Halkımıza karşı sürdürülen saldırıları protesto etmek için halkımızın direniş gerçekliğini temel alarak 31.7.1988 tarihinde bir grup yurtsever olarak süresiz açlık grevini başlattık"

Açlık Grevi Komitesi-İngiltere

TOPLUMSAL KURTULUŞ dergisi yazarlarının tutuklanmasına ilişkin olarak bir basın açıklaması yapıldı. Bu açıklamanın bazı bölümlerini olduğu gibi yayınlıyoruz:

BASIN AÇIKLAMASI

14.7.1988

Dönem Yayıncılık Toplumsal Kurtuluş Dergisi adına basına yapılan yazılı açıklamada halen tutuklu bulunan Yalçın Küçük, İlhan Akalın, Orhan Gökdemir ve Hüsnü Öndül'ün tutukluluk kararına yapılan itirazın reddedildiği öğrenildi. Açıklama aynen şöyledir:

''23 Haziran 1988 tarihinde Ankara DGM yedek üyeliği tarafından tutuklanarak Ankara Merkez Kapalı Cezaevine konulan Yalçın Küçük ve arkadaşları tutukluluk kararına 30 Haziran 1988 tarihinde itirazda bulunmuşlardı.

İtiraz dilekçelerinde tutuklama kararlarının ancak sanığın kaçma veya delilleri yok etme gerekçesine dayandırılabileceği, böyle bir durumun ise söz konusu olamayacağı, aralarında defalarca DGM ve diğer mahkemelerde yargılanmış olanların tutuksuz olarak yargılandıkları ve belirtilen yollara hiçbir zaman tevessül etmediklerini vurgulamalarına rağmen itiraz mercii itirazı reddederek Yalçın Küçük, İlhan Akalın, Orhan Gökdemir ve Hüsnü Öndül'ün tutukluluk hallerinin devamına karar vermiştir.

Biz Toplumsal Kurtuluş Dergisi sahipleri olarak arkadaşlarımızın yersiz nedenlerle tutukluluk hallerinin devam ettirilmesini basına ve özellikle Dergimiz üzerindeki ağır baskılara eklenen yeni bir halka olarak değerlendiriyoruz. Ayrıca Dergimiz üzerinde yoğunlaşan baskıları içeren ''Toplumsal Kurtuluş Davası''na ilişkin ekte yer alan açıklamayı tüm kamuoyuna ve özellikle basına, ilgi duyulacağı inancıyla sunuyoruz.

TOPLUMSAL KURTULUŞ DERGİSİ
Adına
Erhan TEZGÖR **Bilgesu ERENUS**

''TOPLUMSAL KURTULUŞ DAVASI''NA İLİŞKİN BASINA KISA AÇIKLAMA

9 Haziran 1988 tarihinde fiilen başlatılan ''operasyon'' ile bulunduğumuz yerden alındık. Ankara Emniyet Müdürlüğü Siyasi Polisi'nde, ''DAL'' olarak bilinen yerde, hücrelerde, kimimiz ıslak betonda günlerce tutulduktan sonra 23 Haziran 1988 tarihinde Ankara DGM'de Yedek Yargıç Deniz Albay Ünal Akpınar tarafından dördümüz tutuklandık. Aynı gün saat 22.00'de Ankara Merkez Cezaevi'ne yerleştirildik. Kısaca bilgi vermek istiyoruz.

I- Tutuklama zamanlaması

Aramızda birisinin, Yalçın Küçük'ün ortaya çıkararak kitaplarında açıkladığı ve adına ''Kemal Paşa Yasası'' dediği bir bilimsel yasa var. Bir kez daha işletilmiştir.

Bilimsel ''Kemal Paşa Yasası'' çok kısaca şudur: Türkiye rejimi, her önemli veya önemlice dış politika açılımını, içerde aydın, solcu tutuklaması veya ortadan kaldırması ile birlikte gerçekleştirmektedir. En az örnekleri şöyledir:

1- 1921 yılında Türkiye'nin Sovyet Rusya ile ilişkiye girmesi ve antlaşma imzalaması, Mustafa Suphi ve arkadaşlarının ortadan kaldırılmasıyla aynı zamana denk düşürülmüştür.

2- 1951 yılında Türkiye'nin NATO'ya giriş protokolünün imzalandığı hafta ''51 TKP Tevkifatı'' başlatılmıştır. Gazetelerde aynı zamanda yayınlanmıştır.

3- Eylülist rejimde Barış Davası tutuklamaları, rejimin Komutanı Kenan Evren'in Bulgaristan'a ziyaretine göre ayarlanmıştır. Evren, Sofya'da Todor Jivkov ile görüşürken, ajanslar tutuklama haberini dünyaya yaymıştı.

4- Başbakan Turgut Özal'ın uçağı Atina'ya havalanırken, bizlerin gözaltına alınması işlemleri başlatılmıştır. Turgut Özal, Atina'da iken bizlerin gözaltına alındığı haberi tamamlanmıştır.

Eklenecek şunlardır: Isparta'da askerliğini yapan Yazıişleri Müdürümüz Orhan Gökdemir, Kasım 1988 tarihinde yayınlanan bir yazı nedeni ile 9 Haziran 1988 tarihinde Isparta'da alınmış, Ankara'da ''DAL''da ıslak hücrede, morg soğukluğunda günlerce tutularak aramızdan ikimiz hakkında yalan ifadeye zorlanmıştır. Ayrıca aramızdan birimiz, Avukat Hüsnü Öndül Şubat 1988 tarihinde Toplumsal Kurtuluş Dergisi'nde çıkan bir yazısı nedeniyle 15 Nisan 1988 arihinde Ankara Emniyet Müdürlüğü Basın Bürosu'nca çağrılmış ve ifadesi alınmıştır. Öndül, bu kez 13 Haziran 1988 tarihinde DGM'ye çağrılmış, ifadesi alınmadan Ankara DAL'a götürülmüş, gözleri bağlanmış ve hücreye kapatılmıştır.

Aramızdan birisi Yalçın Küçük, İstanbul DGM'de görülen bir davada DGM Savcısının da beraat istemesi üzerine 13 Mayıs 1988 tarihinde beraat etmiş; konferans vermek üzere çağrıldığı Almanya'ya gitmek üzere pasaport almayı beklerken beraatini isteyen İstanbul DGM Savcısının kendi isteğine aykırı olarak beraat kararını temyiz ettiğini öğrenmiştir. Yalçın Küçük'ün pasaport alması böylece önlenmiş, ''operasyon'' için hazır bekletilmiştir.

13 Haziran 1988 tarihinde Ankara DGM Savcı Yardımcısı Yüzbaşı Ülkü Coşkun, Yazıişleri Müdürümüz Orhan Gökdemir'in ifadesine Toplumsal Kurtuluş Dergisi'nde, beşinci sayıda, PKK ile ilgili yazıyı yayınlamaya, kendisine, Yalçın Küçük ile Bilgesu Erenus'un ''azmettirdiği'' ifadesini koymuş; bunun üzerine Erenus ile Küçük'ün evlerinin Toplumsal Kurtuluş Dergisi'nin bürolarının aranması ve gözaltına alınmaları yazılarını çıkartmıştır.

Evler aranmış, Erenus ile Küçük ayrı ayrı yakalanarak, Ankara Emniyetine getirilmişler, gözleri bağlanmış ve hücreye konulmuşlardır.

Toplumsal Kurtuluş Ankara Bürosu'na giden polisler, büroyu tahrip etmişler, bütün belgeleri, kitapları, ticari eşyayı alarak ''DAL''a taşımışlardır. Masanın üzerinde Genel Yayın Yönetmeni İlhan Akalın'a ait bir not görmeleri üzerine, Akalın'ı da evinden alarak ''DAL''a götürmüşler ve ıslak bir hücreye kapatmışlardır.

Polis, İstanbul'da Toplumsal Kurtuluş bürosu olarak başka bir derginin bürosunu basmış, çalışanlardan bürонun Toplumsal Kurtuluş bürosu olduğuna dair ifade alabilmiş, bunların Toplumsal Kurtuluş'a yazı yazdıklarını tutanağa geçirme başarısını gösterdikten sonra burada bulduğu yayınları da Ankara DAL'a taşıyarak sorgulama malzemesi olarak kullanmıştır.

Toplumsal Kurtuluş'un Ankara merkezindeki dizgi tesisinde dizgici olarak çalışan bir kişi, iş yaptıran bir kişi ile bunların konuğu bir kişi de ''DAL''a getirilerek hücreye konmuştur. Turgut Özal, Atina'ya ayak basarken ''Toplumsal Kurtuluş'' adlı bölücü ve PKK yandaşı bir ''gizli örgüt'' elemanları Ankara DAL'da toplanmıştır.

II- DAL'da siyasi polisin suçlamaları

Ankara siyasi polisi tarafından çeşitli ve uzun sorgulamalarda şunlarla suçlandık:

1- ''PKK propagandasını yapmak''

2- ''PKK'yı tanıtmak''

3- ''PKK'yı legalize etmek''

4- ''PKK'nın legal örgütü olmak''

5- ''Hapishanelerdeki canilere parasız dergi göndermek''

6- ''Yurt dışından posta ile yasak yayın almak''

7- ''TİP-TKP-TSİP birleşmesinden sonra bunlarla parti kurmak''

8- ''Sovyetler ne derse onu yazmak''

9- Ayrıca, Avukat Hüsnü Öndül, kendi yazısı dışında Toplumsal Kurtuluş Dergisi'nin hukuk danışmanlığını yaptığı ve dergide PKK yayınları ile ilgili hukuki tavsiyeler verdiği gerekçesiyle de suçlanmıştır.

(...)

VII- Poliste ne gördük?

Aramızdan ikisi, Akalın ve Gökdemir, tabanı iki santim su ile dolu küçük bir hücrede ve morg soğukluğunda günlerce tutuldu. Günlerce, günde çeyrek veya iki çeyrek ekmek, kibrit kutusu büyüklüğünde peynir ve mazgaldan uzatılan plastik bir şişeden iki yudum su ile yaşadık. Islak hücreler çok daha küçüktü, aramızdan üçünün Erenus, Öndül ve Küçük'ün on gün tutuldukları hücreler ortalama bir metre eninde ve iki metre boyundaydı.

Tuvalete gözlerimiz bağlı götürüldük, getirildik. Aramızdan birisinin, Yalçın Küçük'ün hücresinde daha önce kalanın pek tuvalete götürülmediği anlaşılıyordu. Israrlarımız üzerine dördüncü gün hücreyi temizlemek üzere gelen temizlikçi idrar kokusuna dayanamayarak iki kez kendini dışarı attı. Dördüncü günden sonra bisküvi, yoğurt, süt, peynir aldırmamıza izin verildi.

Bizlere fiziki anlamda işkence yapılmadı. Bazılarımız işkence ile tehdit edildi. Yalçın Küçük'ün bir bilinmeyen saatte alındığı sorgulama sabah saat 03.30'da bitti. Sabah saat 06.00'ya kadar Yalçın Küçük'e işkence yapıp yapmama tartışıldı. Sabah saat 06.00'da gözleri bağlanarak hücresine götürüldü. Bir diğerimiz, İlhan Akalın bir soruya verdiği yanıt beğenilmeyince normal şartlarda sorgulamaya devam edilemeyeceği belirtilerek hücresine gönderildi, saatler sonra gözleri bağlı olarak tekrar sorgulamaya götürüldü. İşkenceden vazgeçildiği anlaşılmıştı.

Bütün bunlardan sonra, tutuklanan ama askerlik görevini yaptığı için bu açıklamaya katılamayan, duygularını aktardığımızı düşündüğümüz Orhan Gökdemir ile birlikte sonuç olarak şunları söylüyoruz:

Yaşasın Halk! Yaşasın Gelecek!

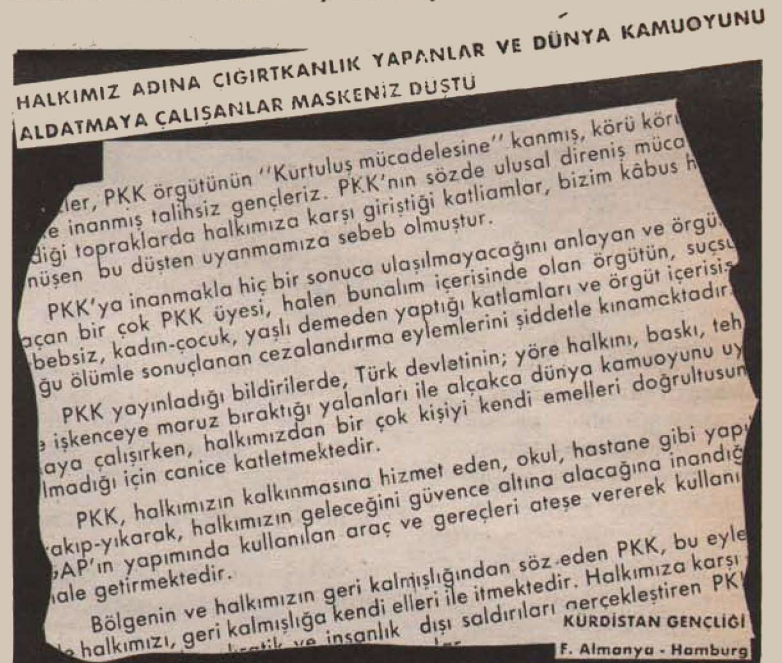
BİLGESU ERENUS
Dön. Y. A.Ş. Y.K. Bşk.
Toplumsal Kurtuluş Sahibi

İLHAN AKALIN
Dön. Y. A.Ş. Denetçisi
Toplumsal Kurtuluş Gen. Y.Y

YALÇIN KÜÇÜK
Dön. Y. A.Ş. Muv. Aza
Toplumsal Kurtuluş Yazarı

MİT'in Yeni Bir Provokasyonu

Kürdistan gençliği adına dağıtılan ve MİT'in kaleminden çıktığı her yönü ile belli olan bildiriler belirli adreslere postalanıyor

HALKIMIZ ADINA ÇIGIRTKANLIK YAPANLAR VE DÜNYA KAMUOYUNU
ALDATMAYA ÇALIŞANLAR MASKENİZ DÜŞTÜ

...ler, PKK örgütünün ''Kurtuluş mücadelesine'' kanmış, körü kör...
...e inanmış talihsiz gençleriz. PKK'nın sözde ulusal direniş müca...
...diği topraklarda halkımıza karşı giriştiği katliamlar, bizim kâbus h...
...nüşen bu düşten uyanmamıza sebeb olmuştur.

PKK'ya inanmakla hiç bir sonuca ulaşılmayacağını anlayan ve örgü...
...açan bir çok PKK üyesi, halen bunalım içerisinde olan örgütün, suçsu...
...bebsiz, kadın-çocuk, yaşlı demeden yaptığı katlamları ve örgüt içerisi...
...ğu ölümle sonuçlanan cezalandırma eylemlerini şiddetle kınamaktadır.

PKK yayınladığı bildirilerde, Türk devletinin; yöre halkını, baskı, teh...
...işkenceye maruz bıraktığı yalanları ile alçakca dünya kamuoyunu uy...
...aya çalışırken, halkımızdan bir çok kişiyi kendi emelleri doğrultusun...
...lmadığı için canice katletmektedir.

PKK, halkımızın kalkınmasına hizmet eden, okul, hastane gibi yap...
...akıp-yıkarak, halkımızın geleceğini güvence altına alacağına inandığ...
...GAP'ın yapımında kullanılan araç ve gereçleri ateşe vererek kullanı...
...hale getirmektedir.

Bölgenin ve halkımızın geri kalmışlığından söz eden PKK, bu eyle...
...halkımızı, geri kalmışlığa kendi elleri ile itmektedir. Halkımıza karşı...
...dışı saldırıları gerçekleştiren PK...

KÜRDİSTAN GENÇLİĞİ
F. Almanya - Hamburg

MİT'in direkt yazdığı ve denetiminde çıkan ve her biri değişik imzalarla dağıtılan bildirilere bir yenisi daha eklendi. Bu kez ''Kürdistan Gençliği, Federal Almanya-Hamburg'' imzası bildirinin altına atılmış.

Bildirinin içeriği direkt Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu'nun konuşma ve açıklamalarından alınmış. Benzerlerinden bir farkı ve içeriğinde değişik bir şey yok. Günlük olarak sömürgeci yetkilirin, basının açıklamalarından yer alan yalan ve demagojiler, ''Kürdistan Gençliği'' gibi bir kılıf altında yeniden piyasaya sürülüyor.

Sömürgeci Türk devletinin bu yönlü sergilediği alçakça oyunlar yeni olmadığı gibi, bütün hepsi boşa çıkacak uygulamalardır. Kürdistan'da da benzer içerikli bildiriler, pullar dağıtılmış, bunların birçoğu helikopterlerle köy ve kentler üzerine atılmıştır. Böylesine yaygın bir kampanya ile varılmak istenen amaç çok açıktır.

Halkımız nezdinde ve kamuoyu önünde mücadelemizi karalamak, artan sempati ve desteği azaltmak için faşist sömürgeciler bütün bu oyunlara başvurmaktadır. Birinde islam adına, birinde Güneydoğu Anadolular, birinde Kürdistan Gençliği, birinde ise başka bir isim altında bu faaliyetini yürütmektedir.

En son Hamburg'tan çeşitli adreslere postalanan bildiri de bu yönlü çabaların bir ürünü. Sömürgeci faşistler, yeni isimler altında bu çabalarını bundan sonra da alçak bir tutumla devam ettireceklerdir.

Sömürgeciler ne yaparlarsa yapsınlar, hangi sahtekar tutumlara girerlerse girsinler, ulusal kurtuluş mücadelemizin bugün kazanmış olduğu prestiji azaltamayacaklardır. Tam tersine bu çabaları ile halkımızın girdiği yolda daha kararlı ve güçlü bir şekilde yürümesine hizmet etmekten kendilerini kurtaramayacaklardır.

NATO Parlamenter Heyeti Kürdistan'da

NATO bünyesinde oluşturulan ve 3 yıl önce faaliyetlere başlayan Terörle Mücadele Komitesi, ilk olarak gezi programına Kürdistan'ı aldı. Oluşturulan bu komitenin amacı, NATO'ya üye ülkelerde gelişen mücadelelere ve bu ülkelerin egemenliği altındaki halkların ulusal kurtuluş savaşlarına karşı alınan tedbirleri yerinde incelemektir. Bu incelemeler sonucu alınan tedbirlerin uygun olup olmadığını gözlemleyen parlamenterler, bu konuda hazırladıkları raporu NATO Asamble toplantısına sunuyorlar.

NATO Asamblesine bağlı olarak oluşturulan alt komite, Kürdistan dışında Yunanistan ve Federal Almanya'da incelemelerde bulunacak, incelemelerin sonucunu bir rapor haline getirecek olan heyet, Kuzey Atlantik Asamblesinin Kasım ayında yapacağı genel kurula çalışmaları hakkında bilgi verecekler.

İncelemelerde bulunmak üzere Türkiye ve Kürdistan'a gelen heyet, burada çeşitli incelemeler yaptı. İçişleri, Dışişleri, Milli Savunma Bakanlıkları ile Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından heyete, faşist Türk devletinin Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketine ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı alınan önlemler hakkında bilgi verildi. Alt komite üyeleri daha sonra Hakkari, Siirt, Mardin ve Diyarbakır'da incelemelerde bulunmak üzere, Kürdistan'a gitti. Bölgede helikopterle gezdirilen parlamenterler, ordu, korucu ve özel tim çalışmalarını yerinde gözlediler.

ABD, Kanada, Federal Almanya, İngiltere, Yunanistan, Hollanda ve Türkiye'den oluşan Alt Komitenin başkanlığını ise ANAP Denizli milletvekili İsmail Şengün yapıyordu. Heyet, incelemeler sonucu, NATO kurmaylarına alınan önlemler konusunda görüşlerini belirtecekler.

Heyetin incelemelerini tamamlaması ardından, bu kez ABD Savunma Bakanı yardımcısı, Türkiye ve Kürdistan'da incelemelerde bulunmak üzere geldi. ABD Savunma Bakanı yardımcısı, Ankara'da yapacağı temasların yanısıra, Adana İncirlik ve Diyarbakır Pirinçlik Üssünde de incelemelerde bulunacak.

Son aylar içerisinde Kürdistan sorununa siyasal ve diplomatik alanlarda artan ilginin yanısıra, NATO, Pentagon çevrelerinde ise askeri açıdan da bir ilgi yoğunlaşmaktadır. Özellikle de ABD askeri uzmanları sık sık Kürdistan'a gelmeye başladılar.

ABD ve diğer emperyalist çevreler, sorunun sadece siyasal çözümü üzerinde değil, aynı zamanda Kürdistan meselesinin askeri olarak da hal edilmesi için çaba sarfediyorlar. 1987 yaz ve 1988 yılı atılımlarında Türk ordusunun askeri olarak yetmezliğinin tümden açığa çıkması ve ordunun iflas etmesi, emperyalistleri daha fazla devreye girmeye zorladı. Türk ordusunun düzenlenmesi, kontra birliklerinin oluşturulması ile eğitimi ve modern askeri araç-gereç ve silahların verilmesi gibi faaliyetleri, emperyalist çevreler daha yoğun bir şekilde ele almaya başladılar.

NATO parlamenterler heyetinin incelemelerde bulunması, ABD askeri çevrelerinin gezileri ile Alman, Amerikan ve Fransız subaylarının Türk ordusunda görev üstlenmeleri, bu yönlü girişimlerin somut bir ifadesidir. Kürdistan'da yürütülen sömürgeci uygulamaların sadece faşist Türk devletinin görüşleri olmayıp Pentagon ve NATO çevrelerinin bunda hemfikir oldukları açığa çıkmaktadır. Savaşın askeri açıdan yürütülmesini direkt olarak NATO kurmaylığı üstlenmiş durumda.

Kürdistan'da Bölge Valiliği, özel tim (kontra), köy koruculuğunun oluşturulması, Özel Harp Dairesine NATO ve Pentagon çevrelerinden verilen direktifler sonucu oluşturuldu. NATO ve Pentagon, Türk ordusunu ayakta tutmak için bu konuda daha fazla çaba da sarfetmektedir.

Bu girişimlerden çıkardığımız sonuç şudur: Türk faşist devleti, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşını bastırmak için direktiflerini direkt NATO ve Pentagon çevrelerinde almaktadır. Ulusal kurtuluş savaşımızı bastırmak için siyasal, diplomatik desteğin yanısıra, direkt askeri tedbirlerin alınmasında da bu çevrelerin yönlendiriciliği vardır. Hatta bunu kadro ve savaş malzemesi bakımından sundukları aktif destekle pratik olarak yürütmektedirler.

Cenevre Barış Komitesi Bir Dizi Toplantı Gerçekleştirdi

Cenevre Barış Komitesi, 25-31 Temmuz tarihleri arasında Cenevre yakınlarında haftalık bir kamp çalışması düzenledi. Kampa; Almanya, Fransa, Yugoslavya ve Latin Amerika ülkelerinden gelen 40 kadar delege katıldı. Ayrıca Kurdistan-Komite ve Kürdistan'da Şehit ve Tutuklu Aileleriyle Dayanış Derneği adına birer temsilci toplantıya davetli olarak katıldı.

Kamptaki ilk iki gün, genel olarak barış sorununun ayrıntılı tartışılmasıyla geçti. Yugoslavya, Filistin, Kürdistan, Afganistan, Nikaragua ve İsviçre ülkelerini kapsayan gündem maddesinde her gün bir ülkenin sorunları tartışıldı.

Yugoslavya ve Filistin sorununun tartışılmasından sonra Kürdistan sorununa geçildi. Kürdistan konusuna, Kürdistan tarihini belgeleyen bir filmin gösterilmesiyle başlandı. Kürdistan tarihine ilişkin yapılan kısa açıklamalardan sonra, **"Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşı ve önder gücü PKK"** adlı bir seminer verildi. Seminerde; Kürdistan'ın sosyo-ekonomik yapısı, Kürdistan'ın her parçasında mücadelenin gelişim sorunu örneklerle açıklandı. PKK-YNK ittifakının önemi değerlendirildi. Tartışma ve cevap bölümünden sonra "Ortadoğu'da gerçek bir barışın ancak Kürdistan'ın kurtuluşuyla mümkün olabileceği" tezi, Barış Komitesi delegelerince kabul edildi.

Kürdistan ile ilgili bölümün tartışılmasına devamla F. Alman yönetiminin Türkiye ile ilişkisi üzerinde duruldu. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin dünya kamuoyunda "terörist" göstermek için, Almanya'da Kürt politikacılarına ve yurtseverlerine karşı içine girilen anti-demokratik tutumların nedenleri ve 13 Kürt politikacısının tutukluluk durumu tartışıldı. 40 delegenin imzasıyla Alman İçişleri Bakanlığı'na ve Federal Savcılığa birer protesto telgrafı çekildi. Toplantının Kürdistan'a ilişkin bölümünün bitiminden sonra Cenevre Barış Komitesi, Türk devletinin cezaevlerine yönelik uygulamalarını kınamak için Evren ve T. Özal'a birer protesto mektubu gönderdi.

Kurdistan-Komite'nin de çabalarıyla tüm dost komiteler birleştirilerek **"Kürdistan Komisyonu"** kuruldu. Kurulan komisyon, İsviçre çapında ulusal kurtuluş savaşıyla dayanışma eylemlerini yapma kararı aldı.

İçişleri Bakanı Dr. Friedrich Zimmermann ve Başsavcı Prof. Dr. Kurt Rebmann

"Biz, Batı Alman devletinin, Türk diktatörlüğünün emri üzerine 13 tanınmış Kürt antifaşistinin keyfi tutuklanmasını protesto ediyor ve derhal serbest bırakılmalarını istiyoruz."

Cenevre Barış Komitesi ve St. Cergue
İsviçre'de kurulan Barış Kampı'nda yer alan 40 delege

Halkların Ulusal Kurtuluşları Lehinde Yeni Bir Karar

●Dünya Kiliseler Birliği toplantısında ezilen halkların silahlı mücadeleleri meşru bir hak olarak kabul edildi

Temmuz ayı başlarında Amerika'da toplanan Dünya Kiliseler Birliği'nin genel toplantısında ezilen ve sömürge halkların, dış egemen güçlere karşı verdiği mücadele tartışıldı.

Toplantıda yürütülen tartışmalarda çeşitli görüşler ileri sürülmekle birlikte, ezilen ve sömürge halkların verdiği silahlı mücadelenin meşru olduğu görüşü oy çoğunluğu ile kabul edildi. Toplantıda yer alan bazı papazların karşı çıkmasına rağmen, toplantı ezilen halkların baskı altından kurtulmak için silahlı mücadeleden başka bir çözümün olmaması durumunda, bu hakkın kaçınılmaz olarak kullanılması gerektiğini kararlaştırdı.

Güney Afrikalı rahip Desmond Tutu ise, toplantıda yaptığı konuşmada ezilen halkların silahlı mücadeleye başvurmalarına karşı çıkan rahiplere yönelik olarak, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin ırkçı uygulamalarını örnek göstererek açıklamalarda bulundu. Güney Afrika ırkçı rejimine karşı, Güney Afrika zenci halkının kendi haklarını savunmak için elinde, silaha başvurmaktan başka bir çözüm bulunmadığını açıkladı. Desmond Tutu, konuşmasına devamla böylesi koşullar altında yaşayan halkların önünde başka türlü bir kurtuluş olanağı kalmadığın da silaha başvurması, en meşru haklarından biridir dedi.

Dünya Kiliseler Birliği'nin aldığı bu karar, Birleşmiş Milletlerin Cenevre sözleşmesinde yer alan ezilen ve sömürge halkların ulusal bağımsızlık için savaşa başvurmaları meşrudur biçimindeki hakkın teyid edilmesi anlamındadır. Bu kararın böylesi bir dönemde alınması, halkların bağımsızlık savaşına karşı alçakça komplolarla saldıran emperyalist ve sömürgeci çevrelerin saldırılarına karşı halkların lehine olan bir gelişmedir.

Son dönemlerde, emperyalist ve sömürgeci çevrelerin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı alçakça saldırılara giriştikleri bir dönemde, böylesi bir kararın sözkonusu çevreler tarafından alınması, hem halkımızın ve hem de diğer ezilen ve sömürge halkların mücadelelerine bir destek mahiyetindedir. Uluslararası alanda mücadelemizin haklılığını bir kez daha onaylayan bir karardır da.

Amerikan, Fransız ve Alman Pilotları Türk Ordusunda

Kürdistan'daki Helikopterler

Baştarafı 1. sayfada

Nokta dergisi yayınladığı haberinde Amerika, Alman ve Fransız pilotların bu helikopterleri kullandığını ve bunların operasyonlara da katıldığını yazdı. Bu konuda bir araştırma yapan Nokta dergisi, Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu ile de aynı konuda görüşmüş ve yabancı pilotların var olduğunu bölge valisinin de kabul ettiğini yazıyor. Nokta'nın haberi şöyle: *"Hayri Kozakçıoğlu resmen doğruluyordu kiralanan helikopterlerin içerisinde Amerika, Fransız helikopteri de vardı, Alman da vardı, onlar bizim pilotlarla beraber kullandı... Fransız, Alman ve Amerikalı olan bu pilotlar Diyarbakır'da turistik otelde kalıyorlardı. Otelin en üst katı bunlara ayrılmış ve otel personeline sıkı talimat verilmişti. Bu kata yabancı hiç kimse sokulmuyor ve boş yatak ücretleri de düzenli olarak ödeniyordu... Özellikle başlangıçta bu yabancı mürettebatın operasyonlara da götürüldüğü"* söyleniyor. Nokta haberine devamla, *"Bu pilotların sınır ötesi uçuşlara da katıldığını"* yazıyor.

Yabancı subayların Türk ordusunda görev üstlenmesi yeni bir gelişme değil. Ancak, pilot olarak operasyonlarda görev almaları yeni bir gelişme.

Helikopterler ve pilotlar kamuoyundan gizlenmiş; helikopterler kiralık, pilotlar ise eğitmen olarak gösterilmiştir. Ancak, gelen pilotların operasyonlara katılmaları ve ABD'nin görevlendirdiği pilotlarının Vietnam deneyimli olmaları her şeyin anlaşılması için yeterlidir.

Bu gelişmelerden çıkardığımız sonuç nedir? Direkt emperyalist çevrelerin savaşa katılmaya başladıkları açığa çıkıyor. Bunun yanında, CIA, Özel Harp Dairesi ve diğer askeri çevreler tarafından yönetilen savaşa emperyalist askerler de fiili olarak katılıyor. Pentagon şimdiye kadar direktiflerle yönettiği savaşı eleman düzeyinde de destekliyor.

1985 yılında da Şırnak ve çevresinde Amerikan subayları bizzat operasyonlara katılmış ve Türk ordusunun düzenlenmesinde çalışmışlardır. Bu bakımdan, yabancı askeri uzmanların Türk ordusu içerisinde görev almaları yeni bir olay değil. Ancak, bu subayların varlığı ve operasyonlara katıldıkları şimdiye kadar ısrarla gizlenmiştir. Fakat, en son birçok helikopterin yabancı askeri uzmanlar tarafından operasyonlarda kullanılması ile birlikte, durum artık inkar edilmez bir şekilde açığa çıktı.

Yabancı askeri uzmanların ordu içerisinde görevlendirildiğini yetkililer de inkar etmiyor. Bu kez daha değişik gerekçeler öne sürüyorlar. Tabii bu gerekçeleri gerçekleri gizlemeye yetmemektedir.

Pentagon ve diğer emperyalist askeri çevrelerin, Kürdistan'da gelişen ulusal kurtuluş mücadelesine karşı Türk ordusu içerisinde asker görevlendirmeleri ve bizzat bunları da savaşa fiili olarak katmaları, ulusal kurtuluş mücadelemizin ulaştığı düzeyi çok açık bir şekilde gözönüne çıkardığı gibi, emperyalizm ve TC'nin de bu savaştan duyduğu tedirginliği de göstermektedir.

Emperyalist çevreler, uluslararası alanda uygulamaya koydukları komplolar ile yetinmemekte, bizzat askeri elemanları ile de TC'ye destek vererek yaşatmaya ve dolayısıyla ömrünü uzatmaya çalışıyor. "Esrarengiz helikopterlerin" gerçek esrarı da bu gerçeklikte gizli.

HEMŞİRE VE ÖĞRETMENLER OPERASYONLARA ÇIKARILIYOR

Köy korucularından, özel timlerden sonra sömürgeciler yeni güçleri devreye sokmaya çalışıyorlar. Muş ve çevresinde 1 yıla yakın bir süredir bayan hemşire ve öğretmenler; polis, asker ve özel tim güçleri ile birlikte operasyonlara çıkarılıyorlar. Bayan öğretmen ve hemşireler aramalarda, ev baskınları ile yol göstermede kullanılıyorlar.

Bayan öğretmen ve hemşireler, böyle bir uygulamaya karşı çıkmaları karşısında tehditlere başvurularak, zorla operasyonlara çıkarılmışlardır. İl eğitim müdürü ve il sağlık kuruluşunun bilgisi ve direkt zorlaması ile operasyonlara çıkarılan hemşire ve öğretmenler üzerinde ayrıca da yoğun baskılar uygulanılıyor. Operasyonlara çıkmayı reddettikleri takdirde işlerine son verileceği yönünde tehditlerde bulunuluyor.

Muş ve çevresinde yaygın olarak operasyonlara çıkarılan hemşire ve öğretmenlerin durumu hakkında SHP Malatya milletvekili İbrahim Aksoy tarafından Başbakan Özal'a yönelik olarak bir soru önergesi meclise verildi. Önergede uygulamaya ilişkin sorular yöneltilmiş. Muş valisi yaptığı bir açıklamada, uygulamanın mevzuata aykırı olmadığını belirtti.

Faşist yönetim zora başvurarak, hemşire ve öğretmenlerden medet umacak bir dereceye kadar düşmesi, bu rejimin durumu hakkında da somut bir bilgi vermektedir. Her bakımdan derin bir bunalım yaşayan rejim kendisini kurtarmak için büyük bir çaba harcıyor. Bunun en son örneği ise hemşire ve öğretmenlerin zor kullanılarak operasyonlara sevk edilmeleridir. Bu uygulama faşist ordu güçlerinin içinde bulunduğu paniğe somut bir örnektir.

Bunun yanısıra, faşist ordu güçleri hemşire ve öğretmenleri operasyonlara zorla katarak, bunları istemedikleri halde devrimcilerle karşı karşıya getirmek istiyor. Böylece çok yönlü bir oyunu da uygulamak istiyor.

Bütün bu çabalarına rağmen uygulamaya koydukları bu son oyun da tutmayacaktır. Çünkü hiçbir hemşire ve öğretmen devrimcilerle karşı karşıya gelmek istememektedir.

Türk Ordusunda Panik, Kürdistan'da Uyanış Var

Ahmedê Xanê diyor ki:
"Eğer olsaydı bir öncümüz
Bir yol gösterenimiz
Bir önderimiz
Böylesine ezik
Böylesine köle kalmazdık..."

Evet... Gün bugündür. Şimdi vardır bir önderimiz; şimdi vardır yol gösterenimiz. Müjde olsun tüm Kürdistan halkına. Yaşasın önderimiz APO!

Kürdistan'da Türk sömürge valisi, akla gelen her türlü "yasal" olsun veya olmasın, tüm sinsi oyunlara başvuruyor. Kürdistan'da kimseyi zorla korucu yapmadığını söylüyor. Tüm Kürdistan halkı biliyor ki, zorla yaptırılıyor.

Size müjdelerim ki, Kürdistan halkı artık uyanmıştır. ARGK pêşmergelerinin geliştirdiği bağımsızlık savaşı sayesinde halk dostunu ve düşmanını tanıyor, bunu kavrıyor.

ARGK gerillalarının, büyük uşak ve cahş Ahmet Zeyrek ve onun 3 uşağını bayram gecesi şehir ortasında cezalandırırken oradaydım. Cenazesine namaz kılınması için 11 hocaya teklif edildi. Hiçbiri de kabul etmedi. "Onun namazını kılan da onun gibi cahştır" dediler.

Diğer taraftan Kürdistanlı analar, babalar, bacılar ve çocuklar bile pêşmergelere dua ediyorlar. Hele bir de peşmerge şehit düştüğünde onun için namaz kılıyorlar.

Cudi eteklerinde daha önce şehit düşen 7 ARGK savaşçısının Cizre'de gömüleceğini haber alan yöre halkı, sabahtan akşama kadar mezarlıkta bekledi. Tüm müdahalelere rağmen halk dağılmadı. Sömürgeciler gece saat 01.00'de tüm savaşçıları elbiseleriyle bir yere gömdüler. Şimdi, Kürdistan gençleri, onların gömüldükleri yere bayrak dikiyorlar. Bu, bir uyanıştır.

Avrupa Konseyi'nden bir heyet Kürdistan'daki zindanları incelemek için gelmeden bir hafta önce cezaevlerinde göstermelik düzenlemeler yapıldı. Heyet seçilen kişilerle görüştürüldü. Direnişçi tutuklularla görüştürülmedi. Örneğin bacımız Sakine CANSIZ, işkencenin en azılısını görmektedir. Konsey heyeti niye onunla görüşmüyor?

Yine Kahta'da bir pêşmerge sömürgecilere esir düşüyor. 21 gün işkence gördükten sonra Malatya'da DGM'ne çıkarılıyor. Adını şimdi hatırlayamadığım bu pêşmerge 113 sayfalık savunma dilekçesini sunmuş. Mahkemede 50 sayfası okunduktan sonra geri kalan bölümü okunmamış. Ve otomatikmen idam cezası verilmiş. Nasıl oluyor böyle? İnsan haklarını savunanlar neden seyirci kalıyorlar?

Ama şu iyi bilinsin ki, halkım, PKK-ERNK-ARGK ve Serok APO'nun sayesinde, ulusal kurtuluş mücadelesinin bilincine varmıştır.

Kürdistan'dan yeni gelen bir yurtsever/Şewitî

İnsanlarımız Perişan

İnsanlarımız gerçekten perişan haldeler.

Ben 18 senedir Federal Almanya'da çalışan bir Kürdistanlı işçiyim. Beş seneden beri **Berxwedan** gazetesini okuyorum. Kürdistan'da ve Avrupa'da meydana gelen siyasi olayları onun aracılığıyla öğreniyorum.

İşsizlik, açlık ve Türk ordusunun baskısı sonucu insanlarımız göç ediyor. Türkiye hükümeti hiç utanmadan Kürdistan'da bu göç olayına sesini hiç çıkarmıyor. "Bırakın gitsinler, giderse gitsinler" diyor.

İnsanlarımızın elinde avucunda ne varsa alınmakta, iliğine kadar sömürülmektedir. Çünkü bildiğiniz gibi, bir şebeke 3 bin mark alarak onlara pasaport vermektedir. Türkiye'deki ilgililer hiç oralı bile olmuyorlar. Çünkü bu işten kendileri de nasibini alıyorlar.

Ben yüzlerce Kürdistanlı işçi adına **Berxwedan** gazetesinin yazarlarına ve ilgililere seslenmek istiyorum: İlgililer bu duruma bir son versinler. Hani Avrupa'da insan hakları vardı? Ne oldu bu haklara? İkinci bir dileğim de biz Kürdistanlı işçilerle ilgilidir. Biliyorsunuz 16 vatandaşımız birkaç aydan beri suçsuz yere hapiste bulunuyor. Mahkemeye bile çıkarılmıyorlar. Biz PKK taraftarı Kürdistanlılar olarak, demokratik haklar çerçevesinde Almanya'da, İsviçre'de, Fransa'da çeşitli eylemler yaptık. Birkaç gazete ve birkaç televizyon geliyor. Durumumuzu anlatıyoruz; gidiş o gidiş. Duyarsız kalıyorlar.

Ben yüzlerce, binlerce Kürdistanlı insan adına, Avrupa'da ne kadar insanlığı korumak, yaşatmak için kurulan demokratik kuruluş, demokrat, sosyalist insan ve partiler varsa biz Kürdistanlı insanlara yardım elini uzatmalarını istiyorum. Nerede sosyal-demokratlar, nerede Ankara'da ellerini kelepçeleyen Yeşiller? Nerede DGB sendikasının temsilcileri?

Bütün dönekler gibi yazıklar olsun, onların bu durumlarına...

Weil'den Ahmet

Almanya'da bir Kürt Rayber: EBUBEKİR SAYDAM

Kahramanlıkların olduğu her yerde mutlaka Rayber tipi uşak ruhlu kişilikler de var. Alman 2. televizyon kanalı ZDF'nin yaptığı "Studio-1" programında, "Kürtler cahildir, sefildir. İlticalarının tek sebebi ekonomiktir. Burada PKK'nin tuzağına düşüyorlar. Bu cahil Kürtleri PKK kandırarak eline silah veriyor" diyor, bay Rayber Ebubekir. Bunları söylerken utanmıyor da.

Evet, Dersim'de barbar Abdullah Alpdoğan'ın uşaklığını Rayber utanmadan yaptı. Alman devletinin uşaklığını yapan Ebubekir Saydam, televizyona koruyucusu ile poz veriyor. İşte Kürt halkının yüzkarası bu sefili televizyonda böyle görünce, kendime hakim olamadım: 1800 marka aldığım televizyonu öfkemden kırdım.

Rayber Ebubekir'in cahil dediği Kürdistanlı bir işçiyim. Televizyonu kırdığımda, o an ne yaptığımı bilemez durumdaydım. Sonradan farkettim ne yaptığımı. Daha sonra aliece bu Rayber'i lanetledik.

Tüm Kürdistanlı yurtsever, demokrat ve aydınlar; bir daha hepimiz Rayberleri lanetleyelim.

Evet Rayber Ebubekir; biz Kürdistanlı insanlar arasında bir mertlik sözü vardır. Toprağımız, ülkemiz anamızdır. Biz bunun üzerinde ne kimseyle pazarlık yaparız, ne de başkasına veririz. Bu bizim namusumuzdur. Bu temelde nerede olursak olalım, namusumuzu kurtarmak için, halk olarak bilince, zulme karşı eğitime hava ve su gibi ihtiyacımız vardır. Çocuklarımız, ülke için, savaş ve namus için, özgür bir Kürdistan için Partimize, Cephemize ve Ordumuza gidecekler. Ve biz yaşlılar da bizzat maddi destek vereceğiz. Karış karış ülkemizi kurtarıncaya kadar. O zaman iletişim araçlarıyla değil, Kürdistanlıların tokatını, Kawa'nın balyozu gibi Rayberlerin pis suratlarına indireceğiz.

Ben 53 yaşında olan bir Kürdistanlıyım. Rayberleri çok gördüm. Doğru yol Kürdistan dağlarından gidiyor, bu yolu gözlerim le gördüm.

Dünya halklarına karşı başı dik ve şerefli bir halk olmak için direnişi temel alarak başarı sağlayacağız. Ya Ebubekir gibi Rayberler... Onlar da tıpkı insan vücundaki kirden türeyen bit gibi kanı eme eme şişerek patlayacaklar. Bitlerin temizlenmesi için elbiseler 100 derecede kaynatılır. Ama gene de türerler. Çünkü insan kirinden hasıl olurlar. Rayber Ebubekir, etrafındaki halk seni de kaynatacak. Çünkü şefin Kürt Kemal, Ebubekir, Kürt Kendal isimleri halk arasında Rayber olarak anılmaktalar. İyisi mi, siz gidin karakterinizi Vietnam ve Küba kaçkınlarıyla birleştirin. ABD'de domuz çiftliklerinde yer ayırın. Meslektaşlarınız size yardımcı olurlar.

Kahrolsun Rayberler...

Berxwedan okuyucusu Bahri

Berxwedan'a

Değerli Berxwedan, ben bir Kürt genci olarak Kürdistan'da 21 yaşımı doldurdum. Daha sonra bazı nedenlerden dolayı Suriye'ye geçtim. Suriye'den de 1984 yılında İsveç'e geldim.

Yıllardır TC'nin Kürdistan'daki sömürü politikasının yanında bir de, bugün Avrupa köşelerinde sözümona devrimci gruplardan kişilerin de sömürüleri olmuştur. TC'nin hesabına çalıştı bunlar. Eğer bunların günahlarını sıralarsam kitaplara sığmaz.

Kürdistan'da çetecilik yapan grupları, Kürdistan'da gördüm. Ve kendileri ile konuştum; günlük ekmeklerini düşünüyorlar. TC'ye hizmet etmekten başka bir şey yapmıyorlar.

1984'e kadar Suriye'deki Kürtler PKK hakkında birşey bilmiyorlardı. Tabii diğer gruplar hakkında da. Fakat geçenlerde bir video filmini (1985 ve 86 Nevrozları) seyrettim. Gördüm ki PKK'ye çok sempati duyuluyor. Gözlerime inanamadım. Benim görüşüme göre halkın yüzde yüzüne yakını PKK etrafında toplanmış.

Diğer gruplar Avrupa'ya kaçarak, önder, serok Apo'ya ve Partimize dil uzatıyorlar. TC'nin basınından daha fazla küfür yazıyorlar. Bu onların uşaklığından gelmektedir.

Bağımsız bir Kürdistan Partimiz önderliğinde gerçekleşecektir.

İsveç'te bir yurtsever

Düzenlenen Komploları ve İhanetçileri İyi Tanıyalım

Bugün Kürdistan'ın her alanında bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi PKK'nin öncülüğünde, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) ve Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu (ARGK) komutasında savaşan Kürdistan halkı ve enternasyonalist devrimciler tarafından uluslararası boyutlara ulaştırılmıştır.

Bugün Kürt sorunu daha kapsamlı olarak gündeme geliyorsa, zindanlarda Kürtçe konuşulabiliniyorsa, burjuva ve ilerici yayın organlarında değişik biçimlerde tartışılıyorsa ve uluslararası düzeylerde, ABD emperyalizminden tutalım da NATO çevrelerine kadar ulaşıyorsa, bunlar dökülen şehitlerimizin kanlarının, zindanlarda ve dağlardaki direnen PKK militanlarının sayesindedir.

Bu gelişmeler emperyalizme büyük korku salmaktadır; ABD'nin kendisi bile itiraf etmektedir." PKK bir yana, Kürdistan sorunu bir yana" diyor. Avrupa ülkeleri, Kürt halkın kurtuluş mücadelesine öncülük eden PKK-ERNK' yi lekelemek, kamuoyunun gözünden düşürmek ve "terörist" bir örgüt olarak lanse etmek istiyorlar.

Geçmişte İsveç'ti, bugün de Alman devletidir. Alman devleti'nin yaptığı bu anti-demokratik ve komplocu uygulamaların nedeni, Almanya'da bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin yürüttükleri çalışmaları engellemektir.

TC'ye emperyalistlerin desteği yetmiyormuş gibi, bir de reformist tasfiyeciler, ihanetçiler destek vermektedir. Bunlardan biri de TKSP veya KOMKAR denilen oportünist ve reformist örgütün şeflerinden Ebubekir Saydam'dır. Bu bay 6.7.88 tarihinde "ZDF-Studio 1" Alman televizyon yayınında çıkıp "...PKK bir terörist örgüttür, Kürt halkına hiç bir şey vermemektedir" diyor. Soralım o zaman bu ihanetçilere, kendileri ne vermişlerdir, bugüne kadar Kürdistan halkına; almaktan başka?

Aslında bizim bu "beş kuruş" değeri olmayan ihanetçilerin üzerinde tartışmamız ya da yayınlarımızda isimlerini anmamızla emeğimize yazık olmaktadır. Ama ne yapalım, mücadele "dayatmaktadır." Şunu bilsinler, "terörist" dedikleri bugün direnen bir halktır, mücadelenin yarattığı ortam ve şartları çok iyi değerlendiren Kürt ulusunun varlığını dünyaya duyuran ve ortaya koyan PKK militanlarıdır. Bugün zindanlarda dilini TC'ye kabul ettiren, sömürgeci- faşist mahkemelerde Kürtçe siyasi savunma yapan PKK'li savaş esirleridir. Hele birde şunu soralım; sizler ne yapmaktasınız? Sizler mi Kürt halkına sahip çıkıyorsunuz? Hayır, sizler Kürt halkına sırt çevirenlersiniz, Kürt halkına sahip çıkmayanlarsınız. Röportajcının dediği gibi "...KOMKAR Avrupa'da kendini yalnız müzikle ilgilendiriyor" doğru. Lenin'in bir sözü var: "İnsan gerçek dostlarını felaket anında tanır." Böylece Kürdistan halkı "felaket anında" dost ve düşmanlarını bir daha iyi tanımaktadır.

Ama bunlar ve Alman devleti bilsin ki; yargılamaya çalıştıkları bir-iki kişi değildir. Tüm Kürdistan halkıdır; bir halkın ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesidir. Ve şunu da iyi bilsinler; Kürt halkına öncülük eden örgütleri, hiçbir devlet ve ihanetçi yargılayamaz. Şunu da bilsinler, Kürdistan halkı ve onun öncüsü PKK, gelip dayandığı aşamaya hiç de öyle kolay gelmedi. Yoğun saldırı çemberi aşılarak günümüze gelinmiştir. Ve bundan sonraki komploları da boşa çıkarmasını bilecektir.

Bütün Kürdistanlı emekçiler, ilericiler, demokratlar; halkımızın yükselen bağımsızlık çıkarlarını korumak için her türlü reformizme, oportünizme, ihanete, komplo ve uşaklığa karşı PKK ve ERNK etrafında daha sıkı kenetlenelim. Bağımsızlık mücadelesine desteğimizi daha da arttıralım.

B. Berlin'den bir yurtsever

Selam olsun bütün ezilen halklar ve Kürdistan halkı için savaşım verenlere...

Berxwedan sayıları bazen elimize geçiyor. Her zaman okumak için çırpınıyoruz. Dergide çalışan tüm arkadaşlara ve Kürt halkı için çalışanlara en içten selamlar, saygılar... Gönlümüz sizinledir...

Size bu şiirimi gönderiyorum:

GELİYOR

15 Ağustos, rüzgar esiyor
Bulutlar doldu şimşek çakıyor
Gökler, dağlar, taşlar titriyor
ERNK geliyor ERNK geliyor

Her biri aslan gibi
dağı taşı aşarak
Bahar suları gibi
kükreyip de coşarak
Hürriyet şarkıları
ve naralar atarak
HRK geliyor HRK geliyor

Faşizme bir kabus olan
Savaşımı bir şart kılan
Gerillaya örnek olan
PKK geliyor PKK geliyor

Çığlıkları feryatları duyarak
Bu ses kimin nerden gelir bakarak
Çare için hodri meydan diyerek
... geliyor APO geliyor

Kürdistan'ı saransın sen
Halkınla yükselensin sen
Serxwebûn müjdesisin sen
Geliyorsun geliyor...

Hollanda'dan Kürdistanlı bir öğrenci / S.D.

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Petrolü ile zengin bir beldemiz

SÊRT

(Siirt)

- II -

EKONOMİK DURUM

Siirt alanının ekonomisi hayvancılığa ve tarıma dayalıdır. Arazinin büyük bir kısmı dağlıktır. Yörede, halkın %70'i hayvancılık ve tarımla uğraşmaktadır. Ovalık kesimlerde buğday, arpa ve pamuk yetiştirilir. Batman, Beşiri ve Kurtalan alanları adeta birer buğday depolarıdır. Dağlık kesimde ise sebze ve meyve üretilir. Sason, Kozluk, Batman ve Beşiri'de büyük oranda tütün üretilir. Bu dağlık kesimde üretilen meyveler çok çeşitli; hemen hemen akla gelebilecek tüm meyve çeşitleri mevcuttur. Siirt fıstığı, dünya piyasalarında tanınan bir üründür. Bununla birlikte, bu yöremiz aynı zamanda bir ceviz ve badem yatağıdır da. En kaliteli cevizler Baykan, Şirvan ve Kozluk'ta yetişirler. Pervari'de üretilen bal dünyaca meşhurdur.

Siirt, hayvancılık bakımından zengin bir Botan beldesidir. Küçük ve büyük baş hayvanlar yetişmektedir. Bunların içinde keçi ve koyun önemli sayıda bir yer tutar.

Alanda tarımsal olarak tarla üretimi en gelişkin olanıdır. Tahıl arazisi yaklaşık 150.000 hektarlık alanı kapsar. Bunun dışında 147.000 hektarlık alan da nadasa bırakılmıştır. Tahılda, 85.000 hektarlık alan üzerinde 130.000 ton civarında üretimi yapılan buğday ilk sırayı alır. Ardından 20.000 hektarda 30.000 ton üretilen arpa gelerek ikinci sırayı alır. Tahıl üretiminde pirinç de önemli bir yer tutar. 430 hektarlık alan üzerinde yıllık 600 tona yakın pirinç elde edilmektedir. Diğer bazı ürünlerden -yıllık üretim- nohut 1.100, mercimek 2.400, soğan 10.500 ton oranında yetiştirilir.

SOSYAL-KÜLTÜREL YAŞAM

Halkın büyük bir kesimi yoksullardan oluşur. Toprak, genellikle toprak ağalarının hakimiyetindedir. Yoksul kesim, ağaların işletmesi altında olan bu topraklarda maraba, yarıcı, cınan olarak çalışır. Modern üretim araçlarının alana girmesiyle birlikte, toprak ağaları daha da zenginleşirken, yoksul kesim ise daha da yoksullaştı.

Son yıllara kadar, Siirt alanı, Hakkari'den sonra en az göçün olduğu Kürdistan iliydi. Bu durum sömürgecilerin de dikkatinden kaçmamıştır. Alanda yurtseverliğin köklü olması, ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişerek etkinliğinin artması sonucu, geçim imkanları sömürgecilerce daraltılarak ya da ortadan kaldırılarak yöre halkı göçe zorlanmaktadır. Öyle ki çeşitli işbirlikçi-uşak ağalar vasıtasıyla göç kampanyaları başlatılıp sahte vaadlerde bulunularak halk göç ettirilmektedir. Bu kampanyayı daha çok sonuç alabileceklerini umdukları kesimler arasında yürütmektedirler. Alanda, üzerinde en çok oynanan, kandırılarak göçe zorlananların başında halkımızın Yezidi kesimi gelmektedir. Mezhep çelişkisi sürekli bir koz olarak kullanılmaktadır. Bu yöntemle halkın birliğinin önünde büyük setler oluşturulmak istenmektedir. Tarih boyunca yaratılmış suni çelişkilerle bir kesim diğer bir kesime karşı kışkırtılarak vurdurulmak istenmekte, onların kaynaşmaları engellenmeye çalışılmaktadır. Örneğin Yezidi kesimine, Kürt halkının bütününden ayrı bir toplulukmuş gibi yaklaşılmakta, üzerinde çok çeşitli oyunlar oynanmaktadır. En başta da çok çeşitli gerçek olmayan vaatlerle yaşadığı topraklardan koparılarak Avrupa ülkelerine sürülmektedir. Siirt alanında halkımızın bu kesimi daha çok Batman, Beşiri ve Kurtalan'da yerleşiktir.

Kürdistan'da, halkımızın gelenek ve göreneklerinin en çok canlı olarak yaşandığı alanlardan biri de Siirt ilimizdir. Giydikleri giysilerde milli kıyafet hakimdir.

Halkının yüzde doksanı müslümandır, geri kalanınından bir bölüm Zerdüşt (Yezidi) dinine mensuptur; azınlık olarak hıristiyan ve Araplar da vardır. Şırnak ve Eruh alanlarında Asurların birkaç köyü vardır. Arap azınlığı da Siirt'in merkezinde yerleşiktir. Asuriler de, devlet ve feodal ağaların çifte baskıları sonucu olarak Avrupa ve Türkiye metropollerine göç etmek zorunda kalmaktadırlar.

Siirt nüfusunun ezici çoğunluğu Kürttür. Siirt il merkezi ve Tillo nahiyesi çevresinde Arap hakimiyeti altında Araplaşan Kürtler Arapça konuşurlar. Sayıları 30 bin civarındadır. Türk devletinin Siirt'te görevli memur, subayları hariç diğer kalan kesimler genellikle Kürttür.

Yöre sakinlerinden yaşlılar Türklere Türk demezler, onları "Romî reş" şeklinde anarlar. Nedeni şöyle anlatılır: Kürt halkı, tarihte uzun bir dönem Roma İmparatorluğuyla komşu olarak yaşamış, aralarında birçok savaşlar patlak vermiş. Fakat Türk egemenlerinden gördükleri vahşet ve barbarlığı, zalim Roma İmparatorluğundan bile görmemişler. "Romî reş" ifadesi, yöre halkının Türk egemenlerine olan kinini kusması anlamına gelmektedir.

Halk genelde Kürtçe konuşur. Bu nedenle resmi dairelerde, halkın çoğu işleri tercümanlar vasıtasıyla halledilmektedir. Kürtçe'nin Kurmanci lehçesi konuşulur. Batman ilçesi Kürtçe'nin önemli oranda gelişkin olduğu bir alandır. TC'nin bir istatistiğine göre kadınların Türkçe'yi konuşma oranı %1'dir.

Siirt'te sömürgecilerin izleri yoğundur. Alanda doktorluk yapan kızını ziyarete giden bir Türk baba, alan hakkındaki izlenimlerini genelleştirerek şöyle anlatır: "Ben buraya gelmeden önce gerçek durumu bilmiyordum. Ama burada bulunduğum süre içerisinde, işgal altında olan bir ülkede olduğumu farkettim. Türkiye burayı işgal etmiş. Askerleri ve idari kurumları için gerekli binaları inşa etmiş. Askerlerinin tüm gereksinimlerini karşılıyor, alabildiğini alıyor. Ama buradaki halk için hiçbir şey yapılmamıştır. Ziyaretim sona erip döndüğümde, bu durumu bütün çevreme anlatacağım..."

Feodal ilişkilerin yoğun olduğu illerimizden biridir Siirt yöremiz. Aşiret ve kabile yapısı hala devam etmektedir. Şeyhlik müessesesi en yoğun burada mevcut olup, şeyhler ve ağalar alanın siyasi otoriteleridir. Halk dini inançlara sıkı bir şekilde bağlıdır. Bunu istismar eden şeyhler halk üzerinde büyük bir nüfuza sahiptirler.

Yörenin insanı merttir. Özellikle dağlı kesiminde yaşayanlar asi ve isyankardır. Aşiret ve kabile örgütlenmesi bu kesimlerde çok güçlüdür. Aynı durum ovalık kesimlerde nispeten azalmış durumda. Bunun nedeni ise kapitalist üretim ilişkileridir. Kapitalist üretim ilişkisinin az görüldüğü yerlerde feodal bağlar daha güçlüdür.

Siirt'in genelinde toprağa bağlılık vardır. Artan nüfus ve işsizlik had safhadadır. Kapitalist üretim ilişkilerinin Kürdistan'a girmesi alanda bir işçi sınıfını ortaya çıkarmış, fakat işçi sınıfı genel nüfusa oranlanırsa devede kulak bile değildir. Sınıf çelişkisi daha çok toprak ağalarının bulunduğu yörelerde güçlüdür. Makinanın toprağa girmesiyle toprak ağalarının topraklarını köylüye ortak yarıcı ve cenan olarak vermemeleri, köylünün topraksız kalması toprak ağalığına karşı bir eğilimin içine girmesine yol açmıştır.

Batman, Beşiri ve Kurtalan'da toprak ağaları vardır. Batman'da Kilmerçli Hacı Kadri, Beşiri'de de eski nahiye müdürü Cemil Bayram, köylüleri kandırarak toprakları kendilerine tapulamalarıyla toprak ağaları olmaları ilginç örneklerdir. Bayramların hala dört köyü vardır. Beşiri'nin diğer bir toprak ağası da Şuan oğlu Batman belediye reisi olan Şeyh Hafzullah'dır. 7 köyü vardır. Bu ağalar köylüleri bir köle gibi kullanmaktadırlar.

İşbirlikçi ağa-bey-şeyh ve aşiret reislerinin dışında halkın milli yönü ağır basan özellikleri vardır. Asimilasyondan nasibini almasına rağmen, çok az değişiklikler olmuştur. Sömürgeci Türk devletine karşı kin ve nefretle doludur.

Halkın siyasi ve politik hayatına feodaller egemendir. Daha önceleri (1970 öncesine dek) bu hakimiyet Siirt merkezinde oturan ve zamanla Araplaşan okumuş aydınların elindeydi. 1970 sonrasında ağaların, şeyhlerin politikaya girmeleriyle Siirtli Araplaşan kesimin etkisi kırıldı. Şeyhler, ağalar öne çıktı. Köyde veya şehir merkezlerinde seçimlere yön veren bu kesimler oldu. Halkın oyları üzerinde mutlak bir hakimiyete sahiptirler. Aşiret ve köy ağası tavrı tüm aşiret ve köylüyü bağladığı gibi şeyhin tavrı da tüm müritleri aynı şekilde bağlamaktadır. Bu durum birazcık kırılmakla beraber hala geçerliliğini korumaktadır.

Siirt il merkezinde işgal kuvvetleri olarak bir tugay bulunmaktadır. Merkezi dahil olmak üzere, Siirt'in hangi ilçesine gidilirse gidilsin ilk göze çarpan şey askerin varlığıdır. Şırnak'ta da tugay bulunmakta ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'ne karşı faşist Türk devletinin askeri karargahı durumundadır. Tüm ilçelerde tabur ve taburdan büyük askeri birlikler mevcuttur. Halk üzerinde en büyük baskı organları görevini görürler.

Asimilasyon politikası yörede büyük tahribatlar yapmasına rağmen okur-yazar oranı ileri düzeyde değildir. Tüm ilçelerde lise düzeyinde okullar açılmış. Batman ve Siirt'te iki yıllık yüksek okullar açılmıştır. Zaman zaman Kürtçe konuşma yasağına rağmen, halkın yüzde 90'ı Kürtçe konuşmaktadır.

Alan folklor bakımından zengin bir ilimizdir. Davul-zurna, kemençe ve defle çalınıp oynanırlar. Bunlardan en çok bilinenleri şunlardır:

Şêyhani, kızlar, şoro, kartal oyunu, şiro, dilo dilo, vayvana, süleymaniye, kasap, simsimê, mayrokê, papore, garzani, ağır hava, dicle temirağa, ceylani, gelin getirme oyunu, roşkav oyunları... Alanda en çok oynanan oyun Govend'dir. Bu oyunun diğer bir adı da hirpanîdir.

Govend oyunu gelini karşılama halayıdır. Düğünlerin en temel ve başta gelen oyunudur. Ayaklardan çok omuz titretilir.

Govend oyununun anlamı şöyle: Gelin eve girdiğinde, bu o ev için büyük bir olaydır. Bunu kutlamak için bütün aile halkı elele tutuşarak içini döke döke omuzlarını silkerek ve ayaklarını yere vurarak sevincini belli eder. Bu oyun esnasında sık sık "tilili" zılgıtı atılarak oyuncular ve onları seyredenler coşturulur.

Yöredeki oyunlar kahramanlık, sevgi ve saygıyı simgelerler.

Halk türküleri, ağıtlar, ninniler, atasözleri, maniler, bilmeceler asırlardan beri söylenmektedir. Dengbejler (türkü söyleyenler) üç gün üç gece aralıksız olarak cemaatlerde türküler, ağıtlar söylerler.

Siirt yöresinin giysileri, Kürdistan milli giysilerinden olup şal û şapıktır. Şal, bol bir şalvar çeşididir, şapık ise bir nevi yakasız cekettir. El tezgahlarında dokunan bu giysilerin kumaşı çok makbuldur. Eruh, Şırnak ve Pervari bu tezgahların merkezleridir. Kadın giysileri ise başta kofi ve fes, etrafı ise altın dizili. Baştan ayaklarına kadar olan fistan giyilir ve önünde de pêşmal. Bazı yörelerde fistan üzerinde sê takı denilen 3 yırtmaçlı giysi giyilip bele kemer bağlanır.

Yörede el sanatları da küçümsenmeyecek derecede gelişkindir. Bu el tezgahlarından en önemlileri, şal û şapıkın üretildiği tezgahlardır. Şal û Şapık'ın yanısıra birçok giyim eşyası tezgahları vardır. Alanda bunların 40'a yakın tezgahı bulunmaktadır. 200'e yakın battaniye tezgahı var. Bu tezgahlarda dokunan battaniyeler Siirt battaniyeleri olarak bilinirler. Ve bu battaniyeler Kürdistan ve Türkiye'de meşhurdur. Kırsal alanda dokunan ve Zirikan halıları olarak tanınan bu halılar göz kamaştırıcı güzelliktedirler. Hemen her köyde keçi kılından yapılan ve "Bêr" denilen kilim dokuma tezgahları vardır. Bu bêrler, ya çadır olarak ya da üstünde oturmak için kullanılırlar.

Halk arasında iyi komşuluk ilişkilerinin yanısıra, imece usulü yardımlaşmalar da yapıyor. Ölüm, evlenme, sünnet, askere gitme-gelme gibi sevindirici ve yas günlerinde topluca hareket edilerek sevinç ve acılar paylaşılır.

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Tarihten Günümüze Dersim

Av. Hüseyin Yıldırım

1938 Genel Katliam

Dersim, Seyit Rıza ve arkadaşlarının idamıyla, en ileri önderlerini kaybetmiştir. Katliama uğrayan bölgelerde sağ kalabilenler çaresizlik içindedir. Köyler yakılmış-yıkılmış, yetim kalan çocuklar barınaksız, açlık ile karşı karşıya. Aşiretlerin önemli bir kesimi Türk ordusuna teslim olma arayışı içinde.

İdamlardan sonra, Türk ordu birlikleri kış mevsimi nedeniyle karargahlarına çekilmiştir. Çoğu çevreler Dersim'de Türk ordu harekatının bittiğini sanıyordu. Oysa idamlardan kısa bir süre sonra Ankara'da hareketli günler yine başlıyordu. Türk Başbakanı Celal Bayar, yarıda kalmış askeri harekatın devam edeceğini açıklıyordu. 1938 bahar bitimiyle birlikte Türk ordu birlikleri yeniden Dersim'e akmaya başlıyor. Bellibaşlı stratejik noktalara karargah kuruyor. Halkın elindeki silahlar alınıyor, eli-kolu bağlanarak toplama kamplarına sevkediliyor. 1938 Ağustos ayı geldiğinde harekatın birinci aşaması olan silah toplama ve toplama kamplarına sevkiyat işlemleri tamamlanmış oluyor. Ağustos ayında katliam emri veriliyor. Halk toplama kamplarında kurşuna diziliyor. Türk sömürgeciliği dünyada benzeri olmayan bir vahşet sergiliyor. Yaşlı-genç, kadın-çocuk ayrımı yapılmaksızın ana kucağında süt emen bebekler dahi katlediliyor. Türk ordusu son bir tarama harekatıyla Dersim'de taş taş üstüne bırakmıyor. Tüm köyleri yakıp, yıkıyor. Ele geçirdiği kadın ve çocukları olduğu yerde kurşuna dizerek yeni bir vahşet sergiliyor. Dersim'in tüm zenginlikleri son damlasına kadar gaspediliyor.

1938-Dersim katliamında çok sayıda insanımız vahşice katledildi

1938 genel katliamında Kutu Deresi kısmen Haydaranlar, Pülümür bölgesinde Kalyanlar direndilerse de, direnişleri erken kırıldı. Kalyanlardan bir kısım direnişçi Türk ordusuna teslim olmadılar. Demenan aşiretine sığındılar. Bu savaşçılar Laç Deresi direnişinde kahramanca direnerek hepsi de şehit düştü. Hiç şüphe yok ki, tarihin örnek ve saygın bir direnişi olan Laç Deresi Direnişinin gerçek kahramanları Demenan aşiretidir.

Demenan aşireti nüfus itibarıyla pek kalabalık olmayan, ancak iyi bir coğrafik konuma sahip bir aşirettir. Sorunun başından beri direnişten yana tavır almıştır. Demenan aşiretinin savaşçılığını, coğrafik konumu iyi değerlendirmesi nedeniyle Türk sömürgeciliği uzun süre bu aşiretin üstüne gidememiştir. Türk sömürgeciliği Demenanlar dışındaki tüm Dersim aşiretlerini katliamdan geçirip, sağ kalanları teslim aldıktan sonra bütün gücüyle Demenan aşiretine yüklenmiştir. Az sayıdaki Demenan aşiret savaşçıları, Laç Deresinde dünyanın en büyük direnişini yaratıyor. Türk ordusundan alay üstüne alay imha ediliyor. Laç Deresi Türk askerlerinin cesetleriyle dolup taşıyor. Yüksek rütbeli Türk subayları esir alınıyor. Türk ordusunun kural tanımayan sınırsız vahşetine rağmen, Laç Deresi Direnişçileri insanlığın en yüce örneklerini de sergiliyorlar. Yaralı olarak esir aldıkları Türk subay ve askerlerini, imkansızlıklarına rağmen tedavi edip birliklerine iade ediyorlar. 1960'larda Türk Genelkurmay Başkanı olan, Adalet Partisi kurucusu ve Genel Başkanı Orgeneral Ragıp Gümüşpala da Laç Deresi direnişinde yaralı olarak Demenanlara esir düşüyür. Direnişin silahşörlerinden Sıle Pıti tarafından tedavi edilerek birliğine iade ediliyor.

Türk ordusu, bir avuç direnişçi karşısında çaresizlik içindeyken, ihanet yine Türk sömürgeciliğinin imdadına koşuyor. Aşiretlerden oluşan milis güçleri, Türk ordusu ile birlikte Demenan aşiretine yükleniyor. Hain çevreler direnişin önde gelen silahşörlerini çeşitli komplolar sonucu kahpece katlediyorlar. Direnişçiler silah ve cephane yönünden bir zorluk çekmiyor. İmha ettikleri Türk askerlerinin silah ve cephanesine el koyuyorlar. Bu da ihtiyaçlarını karşılayabiliyor. Ancak dört taraftan muhasara altında oldukları için açlıkla karşı karşıya bırakılıyorlar. Milis gücünün yüklenmesi sonucu önde gelen savaşçıların çoğu şehit düşüyor. Kürdistan direniş tarihine şeref dolu sayfalar kazandıran bu yüce direniş kırılıyor. Buna rağmen sağ kalabilen direnişçiler, 1942'lere kadar dağlarda kalarak Türk sömürgecilerine teslim olmadılar.

1939'lara gelindiğinde Dersim'de manzara daha da korkunçtur. Dersim'in yarısı boşaltılmış, yasak bölge ilan edilmiştir. Katliamdan kurtulabilenler, yetim kalan çocuklar, sakat ve yaralılar yasak olmayan bölgelerdeki mezarlara doluşmuştur. Ev yok, barınak yok. Bulaşıcı hastalıklar başgöstermiş, halk korkunç bir açlıkla karşı karşıya. Katliama uğrayan yakınları arkasından ağıt yakanlar olduğu gibi, hasta ve yaralı olarak duvar diplerinde inleyip ölenler, olduğu gibi her taraf kadın ve çocuk iskeletleri ile doludur. Katliamda kullanılan kurşunların yığınlarca boş kovanları. Bir taraftan yaşlı-genç tefriki yapılmadan askere sevkiyat, diğer yandan belirli ailelerin toplu olarak zoraki sürgünleri. İnsanoğlunun dayanamayacağı bu tabloya rağmen, her tarafa serpiştirilmiş karakollarda kümelenmiş sömürgeci jandarmaların zulüm ve talanı da sürüp gidiyordu. Ne halka sahip çıkan var, ne de bu insanlık dışı uygulamaya itiraz eden var.

Hain Rayber'in Acı Sonu

1938 genel katliamı ile birlikte katil Abdullah Alpdoğan nahiye merkezi ittihaz ettiği Deşt köyünde fakir bir köylünün tek tarlasında büyük bir askeri kışlanın yapımına başlar. Fakir köylü Deşt düzünde çadır kurmuş bir Türk generalinin yanına giderek yalvarır. Türk generali tarla bedeli olarak 5 Türk lirasını kazılmış olan temele atar fakir köylüye al der. Köylü parayı almak üzere temele iner. Sömürgeci general tabancasını çekerek fakir köylüyü katleder.

Hain Rayber'in, Elazığ Ortaokulunda okuyan fiziki olarak gelişmiş, ondört yaşındaki oğlu babasının ihanetinden oldukça rahatsızdır. "Babam halka ihanet ediyor. Bu ihanetin cezasını ailece çekeriz" der. Bu rahatsızlığını sık sık yakınlarına, özellikle amcası Teslim'e açar. Aile de söz sahibi Rayber'dir. Kardeşi Teslim, Rayber'in gücünü aşamaz, pasif kalır.

Hain Rayber katliamcı Türk sömürgeciliğine sunduğu hizmetlerin rahatlığı içinde oğlunu da yanına alarak Deşt düzünde karargah kurmuş Türk generalini ziyarete gider. Generalin çadırı önünde atlarından inerler. Oğlu atları bağlamakla meşgul olur. Hain Rayber hemen generalin çadırına girer. İki-üç dakika sonra öküz gibi bağırtısı ortalığı kaplar. Oğlu şaşkın şaşkın bakar. Hain Rayber bir battaniye içine konularak sağından, solundan süngülenerek çadırdan dışarı çıkarılır. Leşi çadırın yanıbaşındaki hendeğe yuvarlanır. Oğlu korku içinde babasının öldürülüşünü seyreder. Sömürgeci general çadırından dışarı çıkar. Tabancası ile masum çocuğun alnına nişan alarak tetiğe basar. Tabanca ateş almaz. Şoktan kurtulan çocuk, atına doğru fırlar. Ata binmek üzere iken, Arap çavuş adındaki sömürgeci asker çocuğu kafasından vurarak katleder. Böylece masum çocuk da ihanetin kurbanı olur. Sömürgeciler, hain Rayber'in altınlarına, tüm menkul mallarına el koyar. Kardeşi Teslim'i sürgüne gönderir. Teslim sürgünde vereme yakalanır. Sürgünden döndükten sonra fazla yaşayamaz, birkaç gün içinde ölür. Kimi çevreler Rayber'in amcası Seyit Rıza ile olan arazi ihtilafı yüzünden ihanet ettiğini söylerler. En yakın çevreleri, bu iddianın doğru olmadığını söylerler. Netice olarak; Rayber, ihanetin bedelini ağır ödedi. Her zaman, "Ben babonun torunuyum" diye övünürmüş. Sonuçta

1938 katliamının ardından kurulan Kalan köyü

övündüğü aile ocağına hırsızlar, çakallar tünedi. Hiç şüphe yok ki, Rayber'in dışında da ihanetçiler vardı. Bunlar uzun süre yaşadılar. Hatta sırtını sömürgecilere vererek, toplumun en rahat kesimi olarak yaşadılar.

Katil Abdullah Alpdoğan Munzur kıyısındaki Mameki köyünü merkez olarak seçiyor. Adını da katliamdan arta kalanlar anlamında Kalan koyuyor. Bu isim sonradan Tunçeli olarak değiştiriliyor. Ancak Kalan adı halkın hafızasından silinmiyor. Kalan merkezine iki büyük askeri kışla inşa edilir. Munzur kıyısına da memur ve subaylar için yanyana, sıralar halinde villa tipi bahçeli evler yapılır. Hozat, Ovacık, Pülümür ve Nazimiye kaza merkezlerine, önemli nahiye merkezlerine de birer askeri kışla yapılır. Daha sonra Hozat'a jandarma eğitim alayı yerleşiyor. Katliamcı Türk ordusunun çavuş ve onbaşılarının bir kesimi Dersim'in şehir ve ilçelerine yerleşirler. Kimi cezaevi müdürü, kimi tahsildar, kimi gardiyan, kimi belediye zabıtası, kimi zabit katibi. Şehir ve ilçelerin en gözde yerlerini parsellerler. Uzun yıllar halkı sömürürler. Sonra da halkın malını milyonlar karşılığında tekrar halka sattılar. Ankara ve İstanbul'larda otel ve apartmanlar diktiler, şirketler kurdular.

Halk, artık Dersim'e yerleşmiş, sömürgeci kaymakam, subay, katip, tahsildar ve jandarma mahkumudur. Dersim köylüsü zulümden kurtulmak için yemiyor, aç olan çocuğuna yedirmiyor, yağını, yoğurdunu, kuzusunu durmadan sömürgecilere taşıyor. Sömürgeci Türk devleti yol parası, kamçur ve ofis kanunu ile halkın iliklerini emiyor. Dersim artık sömürgecilerin en rahat at oynattıkları bir alan oluyor, yol çıkarabilen çok az sayıda Dersimli İstanbul'a hamallığa gidiyor.

Sömürgeciler bir tek kuruş harcamadan, Dersim halkını, köylüsünü zorla çalıştırarak toprak damlı kışla büyüklüğünde okullar yaptırdılar. Eli sopalı öğretmen ve eğitmen gönderdiler. Beş yaşından, onsekiz yaşına kadar insanlar okullara dolduruldular. Genç dimağlara Kemalizmin zehri zerkedildi. Sopa altında Dersimlinin anadili yasaklandı. Dersimli artık kemalist türküyü söylüyordu. Dersimli Kemalizmi reddedebilir miydi? Hayır, çünkü Kemalizm Dersim'deki tüm engelleri katliamlarla yoketmişti. Duruma hakimdi. Halkın dayanabileceği tek bir alternatif yoktu. Nitekim Dersimli hep arayış içinde olmuştur. DP, YTP, AP ve TİP benzeri her yeni oluşumları denemiştir. Fakat Dersim'in en büyük talihsizliği varolan ciddi bir potansiyelin büyük bir bölümünün son dönemlerde Türkiye sol batağına batmasıdır. Önümüzdeki ciddi sorunlardan en önemlisi bu bataktan kurtulma sorunudur.

Bu sorunu ve 1970 sonrası gelişmeleri ilerdeki sayılarda ayrı bir seri halinde ele alacağız. Şimdilik bu serimize burada son vereceğiz. Serinin hazırlanışında kaynak olarak yararlandığım merhum Dr. Nuri Dersimi'nin hatırasını saygı ile anıyorum. Ayrıca bana yardımcı olan **Berxwedan** yazar ve çalışanlarına teşekkür ve şükranlarımı sunarım.

Saygılarımla

DİYARBAKIR ZİNDAN GERÇEĞİ

Her kim ki marksistlik iddiasıyla yola çıkıyorsa ve bu amaca ulaşmada kararlı ise her şeyden önce objektif olmalı ve bunun için çabalamalıdır.

Sorunlar, olaylar ancak ve ancak Diyalektik Materyalizmle aydınlanabilirler. Bilimsel temelden yoksun, idealist düşünceler, yorumlar çözümleyici yaklaşım olamaz.

Doğa ve toplum fenomenlerini yorumladığımız zaman Diyalektik ve Tarihi Materyalizmin temel yasalarından hareketle yola çıkmak lazım.

Eğer bir insan üzerinde tanrısal baskı varsa ve batıl inançların etkisindeyse o hiçbir zaman materyalist bir yorumlamaya sahip olamaz.

İşte yukarıdaki anlayışla aşağıya aktaracaklarım Diyarbakır zindan gerçeğini objektif olarak yansıtmaktadır. Öz perspektifle gerçekçi olacağıma, hiçbir grupçul çıkarı önde tutmayacağıma, her grubun gerçek hakkı ne ise onu olduğu gibi vereceğime, her okuyucunun inanmasını isterim. Bunu belirtmemin nedeni, daha önceleri çeşitli yasal dergilerde yayınlanan yazıların hemen hemen tümünün direnişlerden, olumlu şeylerden aslan payı kapma yarışıyla yazılmış olduklarını gördüm.

Böylesi tutarsız bir anlayış devrimci bir anlayış olamaz.

Oysa çok olumlu olguların yanında olumsuz olaylar da oldu. İşte bu olumsuzluklarda olumlu şeylerden pay koparanların payı yok muydu? Oysa gerçek şuydu: Böylesi dar düşünceli insanların olumsuzlukları, hataları, teslimiyetleri, ihanetleri, sorunları her zaman büyük olur.

Özellikle Yeni Demokrasi dergisinde çıkan yazıları yazan kimseler, direniş önderleri havasıyla kendilerini lanse etmeye çalışmışlardır. Yeni Çözüm dergisini de daha fazla görevlerini yerine getirmeye davet ediyoruz. Bunun yanında Toplumsal Kurtuluş ve Toplumsal Diriliş dergilerinin çalışmalarını olumlu birer gelişme olarak görüyoruz. Bu dergiler, daha objektif olmaya çalışıyorlar. Diğer irili ufaklı dergileri saymayı gereksiz görüyorum.

Kahramanlık yaratan insanları, yalnız adları ile geçiştirmişlerdir. Oysa bu kahraman insanların bağlı oldukları siyasi bir hareketleri vardır. Uğrunda savaştıkları bir davaları vardır, adı belli olan bir ülkeleri vardır. Pes doğrusu, siyasetin böylesi de yapılıyormuş meğer haberimiz yok!

Bence her şeyden önce gerçekçi olmak lazım, yoksa yalanla dolanla siyaset adına burjuva üçkağıtçılığıyla bir şey elde edilemez.

Eğer günümüzde bazı sol dergiler yayın hayatını bulmuşlarsa bunu iyi değerlendirmeleri lazım. Dergi yazarları dar çıkarları değil, toplumsal çıkarları düşünmelidirler. Kitleleri doğru bilgilerle aydınlatmalıdırlar. Yoksa yayın yaşamları hiçbir şeyi ifade etmez.

Diyarbakır zindanının hangi şartlarda ortaya çıktığını ve hangi ihtiyaçlardan dolayı bu kadar anlamlılık durumunu kazandığını değerlendirmeden ve bir bütün olarak Diyarbakır zindan gerçeği sebep ve sonuçlarıyla kavranılmadan Diyarbakır zindanından hırsızlar gibi çaktırmadan pay koparmaya çalışmak saçma olur ve herkes çapulculuk yapabilir. Fakat bir de bu çapulculuk gizlenmek istenmektedir. Her kim ki başkasının malını çalarsa adı hırsıza çıkar. Eğer hırsız olarak tanınmak istenmiyorsa çalmamak lazım. Başkasının hakkını çaldığınız sürece hırsız olarak anmaktan kurtulamayacaksınız.

Maddi temelden yoksun, demagojiye dayalı eklektik yazılarla hiçbir yere varılmadı, varılamaz, bunu geç de olsa anlamak lazım.

Bence Yeni Demokrasi ve benzerlerini başkalarının hakkını çalmaya zorlatan önemli sebepler vardır. Bu da onların sosyal ve siyasal oluşumlarından kaynaklanıyor olsa gerek. Sosyal olarak küçük-burjuvaya dayandıkları için, siyasal olarak da sosyal-şoven, reformist, revizyonist, oportünist ve teslimiyetçi gözlüdürler.

Zorla elde tuttukları sömürgeyi kendi toprakları olarak sayan, sömürge halkı tarafından proletarya önderliğinde verilen modern ulusal kurtuluş savaşını karşı-devrimci ve ilkel, küçük-burjuva milliyetçi olarak gören, şu süper şovenlere bilmem hangi söz yakışır. Biz halklar arasında karşılıklı güvenin sağlanabilmesi için dostluk, kardeşlik tohumlarını ekmeye çalışırken; sosyal-şovenler de Türk ve diğer azınlık halklarıyla dostluk, kardeşlik çabalarımıza saldırmaktan geri kalmıyorlar. Ulusların kardeşliğinden ve dostluğundan korkan bu kimseler, halkların düşmanlığında çıkarlarının büyük olduğunu biliyoruz. Ne pahasına olursa olsun, Türk-Kürt ve diğer halklar kardeşliklerini ilan edecekler.

Grupçu ve dar anlayışlara yönelik genel bir açıklamadan sonra şimdilik asıl konumuza dönmek istiyorum.

Diyarbakır zindan gerçeğini anlamamak, devrimci olmamaktan kaynaklanıyor. Diyarbakır zindanını anlamak için biraz gerçekçilik, biraz dürüstlük, biraz da bilgi lazım. İşte hepsi bu kadar.

Diyarbakır zindan gerçeğini yaratan en önemli ve belirleyici faktör, Kürdistan bağımsızlık, özgürlük ve demokrasi mücadelesidir. Diyarbakır zindanını ünlüleştiren, dünya kamuoyuna tanıtan faktörler ise, 12 Eylül'le beraber uygulamaya konulan vahşet, barbarlık derecesindeki işkenceler ve bu işkencelere karşı destanlar yaratan yüce direnişlerdir.

Diyarbakır zindanı denince işkenceler, direnişler, teslimiyetler, ihanetler ve yiğitçe ölüme giden, yaşamlarını başkalarını yaşatmak için yitiren kahraman insanlar aklıma geliyor.

Aklıma gelen bir başka olgu daha var; hem de çok önemli ve dikkat çekici: Kürt halkının üç bin yıllık tarihini Diyarbakır zindanında 3 yıl yaşamak nasıl bir şey, bu merak konusu olabilir. Peki, Kürt halkı üç bin yıllık tarihinde teslimiyeti, ihaneti, direnişi, katliamları, suskunluğu, bölünmüşlüğü, yalnızlığı demirci Kawa gibi kahramanları görmemiş miydi? İşte biz de bunları gördük, yaşadık.

Üç bin yılı 3 yılda yaşamak çok zor, onlarca yiğidin kalbi durdu, yüzlercesi de sakat kaldı.

Nasıl ki 70'li yıllarda Kürdistan halkı için örgütlenme yılları olmuşsa, 1983 Eylül'ünden sonra da Diyarbakır zindanında yaşayan dürüst insanlar için de kendine gelme, toparlanma, gafletten uyanma yılları olmuştur. Zindanın son beş yılında teslimiyet yerini direnişe, dağınıklık yerini örgütlülüğe bırakmıştır.

Diyarbakır zindanının nasıl oluştuğunu biraz daha açalım: 1974'ten itibaren hızla bir örgütlenmeye girişen Kürt aydın gençleri, kısa sürede geniş taban bulmaya muvafak oldular. İşte bunu gören Türk sömürgecileri ile onun yerli işbirlikçileri olan uşak-hain feodal kompradorlar huylanmaya, kaygı duymaya başladılar. Bu arada Türkiye'de gelişen devrimci-demokratik hareketin boyutu da az değildi. Hem Türkiye'deki, hem de Kürdistan'daki bu devrimci gelişmeler, Türk burjuvazisini ve Kürt feodal kompradorlarını zorunlu olarak bir arayışa sürükledi. Can ve mal telaşıyla ne yapacaklarını şaşıran bu sömürgeci sınıfların tek çaresi provokasyonlarla katliamlar yaratmak, halkların kutsal davasını sindirmek, kitlelere gözdağı vermektir.

Nitekim 1 Mayıs 1977'de ilk provokasyonlarını gerçekleştirdiler. Taksim meydanını işçilerin kızıl kanıyla boyatan faşist burjuvazi artık ajan-provokatörlerini harekete geçirmişti. Aynı yılın aynı ayında Kürdistan'da verilen mücadelenin önderliğine yöneldiler. Ve 18 Mayıs 1977 tarihinde büyük enternasyonalist, komünist Türk halkının yiğit evladı Haki KARER'i katlettiler. Böylece Taksim katliamına başka bir halka eklemiş oldular. Ve işte Maraş katliamı. 1978'de gerçekleştirilen Maraş katliamıyla operasyonlarını meşrulaştırmaya çalışan Türk sömürgecileri yoğun tutuklamalara, toplu işkencelere başladılar.

Maraş katliamından kısa bir süre sonra Kürdistan'da ve Türkiye'nin önemli merkezlerinde sıkıyönetim ilan edildi. Böylece tutuklamalar merkezileştirilerek işkenceler sistemleştirildi. İşte Diyarbakır şehri bu tutuklama ve işkence merkezlerinden biriydi.

7. Kolorduya bağlı olan tüm il, ilçe ve köylerde yakalanan devrimci-demokrat ve yurtseverlerin soruşturmaları (işkence) yapıldıktan sonra Diyarbakır'a getiriliyor. Ve 1 nolu, 2 nolu ve istikam denilen cezaevlerine konuluyorlardı. Bu cezaevlerine kapatılan insanlar aylarca yargısız, sualsiz bekletiliyorlardı.

Tutuklamaların hız kazanmasıyla 1 nolu, 2 nolu ve istikam artık ihtiyaca cevap vermiyordu. Daha büyük cezaevlerine ihtiyaç vardı. Ve o sıralarda Diyarbakır'ın Bağlar semtinde E tipi denilen büyük bir cezaevi yapılıyordu.

Adalet Bakanlığı tarafından yapılan bu cezaevi daha sonra Savunma Bakanlığına bağlanarak, adı da 5 nolu Özel Askeri Ceza ve Tutukevi oldu. Yanılmıyorsam 1984'ten sonra da adı 2 nolu olarak değiştirilmişti. Şimdi de duyduğumuza göre Diyarbakır zindanı Adalet Bakanlığına bağlanmış, adı da sivilleşmiş bulunmaktadır.

1 noludan, 2 noludan ve istikamdan özgürlük, bağımsızlık ve demokrasi tutsakları, 1980'nin ikinci yarısından sonra 5 noluya posta posta aktarıldılar. Yeni ve büyük olduğu için herkes 5 noluya gelmek istiyordu. Bir an önce gelmek için idareye her gün dilekçeler veriliyordu. Kısa sürede 1 nolu, 2 nolu ve istikam boşaltılarak tüm tutsaklar 5 noluya getirilmiş oldular.

Bundan sonra savcılıkta tutuklanan herkes 5 noluya getirilecekti. 1987'nin Şubat'ına kadar bu böyle sürecekti. '87 yılının başından sonra yakalanan savaş esirleri, Diyarbakır DGM'nde yargılandılar. Askeri mahkemede yargılanmayan tutsaklar Diyarbakır Sivil Merkez Cezaevine konuldular. Bu durum bugüne kadar böyle devam etmektedir.

Kürt ve Kürdistan insanı, hep kan davaları, aşiret kavgaları, hırsızlık, soygunculuk, kız kaçırma nedenleriyle cezaevine düşüyorlar, ama ulusal kurtuluşçu düşüncenin gelişmesiyle birlikte bu sefer de Kürdistan devrimi, siyasal amaçlar uğruna zindanlara düşüyorlardı. İşte bu insanlar yeni bir görevle karşı karşıyaydılar. Artık Kürdistan'da zindan yaşamı anlamlılaştırılmalıydı. Zindan mirası olmayan Kürdistan devrimcilerinin görevi, zindan yaşam geleneğini yaratmak ve gelecek kuşaklara büyük ve zengin bir mirası bırakmaktı. Bu görevi başarmaktan başka yol yoktu ve nitekim başarıldı. Mirassızlık, tecrübesizliği getirirken bu da zindan yaşamımızdaki hatalarımızın çoğalmasına neden oluyordu. Zindanda devrimci bir yaşam tarzını yaratmak çok pahalıya mal oldu. Bu bedelin karşılığı olarak Kürdistan devrimcileri büyük bir eksikliği gidermiş oldular.

TÜM YÖNLERİYLE 5 NOLU

Diyarbakır 5 nolu cezaevinde siyasi birçok grup bulunmaktaydı. Bu siyasi gruplar ayrı ayrı koğuşlarda bir araya gelmişlerdi. Bu grupların çoğu Kürtler ve Kürdistan adına yola çıkan gruplardı. Ancak Türkiye devrimi adına yola çıkan ve Kürdistan'ı Türkiye'nin bir parçası olarak gören, böylelikle Türkiye adına Kürdistan'da örgütlenmeyi doğal sayan Türk siyasi örgütlerine mensup bireyler de vardı.

12 eylül faşist cuntasından önce 5 noluya her yeni gelen istediği koğuşa gidebiliyordu. Böylece isteyen istediği yere giderdi. 5 noluda tutsaklık yaşamı sürerken, bir sabah tutsaklar uyandıklarında kapıların açılmadığını gördüler. Bir şeylerin olduğunu sezen insanlar, hemen radyolarının başına koşarlar. Radyoyu dinleyen tutsaklar darbecilerin nutuk ve tehditleriyle karşılaşırlar. 1980 yılının 12 Eylül gününden sonra 5 nolu yeni bir döneme girmiş oldu. Dışarıda yapılan baskılar, işkenceler ve operasyonlar içeriye de yansıyordu.

Darbeden sonra ilk birkaç ay durum şöyleydi: Önce koğuşlara baskın niteliğinde aramalara başladılar; kitapları, radyoları, teypleri ve sazları aldılar. Yani anlayacağınız tutsakları silahsızlandırma operasyonlarını gerçekleştirdiler. Daha sonra işkence timlerini kurdular. Koridorlarda yakaladıkları arkadaşların saçlarını, bıyıklarını kesiyorlar, kan içinde bırakıyorlardı. Yani işkence türleri yavaş yavaş uygulamaya konuluyor, sistemlileştirmeye, böylelikle de süreklileştirmeye çalışıyorlardı. İşte bu olanlar karşısında sessiz kalınamazdı. Bir direniş, bir tepki, bir çıkış gerekliydi; yoksa devrimcilik nerede kalırdı? Bir de tutsaklardan Türküm denmesi, askeri eğitim yapmaları, marş okumaları isteniyordu. Bunları yapmak demek teslim olmak demekti. Teslimiyet ise en şerefsiz yaşam tarzıdır.

Devrimcilere dayatılan teslimiyet bazı gruplar tarafından kavranamıyordu. Yoksa teslimiyetin ihaneti doğuracağını bilmeyenler yok gibiydi. ''Teslimiyet ihanete, direniş ise zafere götürür'' sözü bugünlerde daha yakıcı bir biçimde duyulmaya başlanmıştı. Eyleme geçmenin zamanı gelmişti. Zaten cuntanın gelişinden beri eylem arayışları vardı. Bu konuda hemen hemen her gün önemli toplantılar yapılıyordu.

Birkaç siyasi grup tarafından 10 günlük bir eylem planı

karara bağlandı. Ancak yapılan bir arama sırasında eylem planı da ele geçtiğinden dolayı deşifre oldu; eylemi bekletmeye gerek yoktu. Bunun için 1981 yılının hemen başında açlık grevine başlandı. Ta başından teslimiyeti kabullenen gruplar oldu. Teslimiyetçi yapıları, aldıkları ideolojiden kaynaklanıyordu, yoksa bu gruplarda yer alan insanlardan çoğu dürüst ve namuslu insanlardı. Ancak bu teslimiyetçi ideolojinin ağır baskısını kıramadılar. Osmanlı kafalı faşist Türk subaylarının uygulamaya koydukları işkence, vahşet tırmanışa geçerken, bu teslimiyetçi takım, teslimiyetlere gerekçeler arıyorlardı. Teslimiyeti meşrulaştırmaya çalışan bu gruplar, tarih ve halkımız karşısında suçları büyüktür ve affedilemez. Açlık grevine

katılmayan gruplar şunlardır: Özgürlük Yolu (teslimiyet ve ihanet yolu olarak anılsa daha yakışık olur), Rızgari, KUK, DDKD vb. Açlık grevine katılanlar ise PKK, Ala Rızgari, KAWA'dırlar. Bazı teslimiyetçi grupların belirttiği gibi, açlık grevi ve direniş süresince, baskılar hızlandırılmadı, olsa olsa baskıları yavaşlatırmıştır. Çünkü grev ve direniş süresince yalnız direnişçilere baskı ve işkence yapılıyordu. Koğuşlar üzerine fazla gidilmiyordu. Eğer bu teslimiyetçi gruplar, direnişi desteklemiş olsalardı, bu direniş başarıya ulaşarak işkence ve baskıların dozu bu kadar fazla olmazdı. Nitekim direniş sona erdikten sonra tüm koğuşlar üzerine gidilerek ağır işkenceler yapılmıştır. Karşısında teslimiyetçi bir kitle gören düşmana, her türlü vahşeti uygulamaya koymada kolaylık sağladı.

ÖY, DDKD ve Rızgari örgütleri gibi teslimiyetçi ve direnişin düşmanları örgütler belki de daha yeryüzüne çıkmamışlardır. Rızgari'nin liderlerinden Mümtaz Kotan direniş karşısındaki duygularını şöyle dile getiriyordu: ***"Yahu şunlar ne aptal insanlardır. Açlık grevine girmişler, iyi iyi onların yemeklerini de bize getirirler"*** ve buna benzer ihanetçi ve adice sözler...

DDKD'ciler ve diğer teslimiyetçi takımlar ise, açlık grevinde bulunan arkadaşların gözleri önünde koğuştan havalandırmaya, havalandırmadan da koğuşa sebze ve meyve fırlatıyorlardı. Hani açlık grevine giden insanların istikakı da onlara gidiyordu. Yiyebildikleri kadar yiyorlardı, geriye kalanı da eğlenmek amacıyla birbirlerinin kafalarına vuruyorlardı. Direnişe geçmeden, direnmeden teslim olmak ve onursuz durumdan sonra da kalkıp teslimiyetin teorik gerekçelerini yapmak düpedüz sahtekarlıktır. Kitleleri kandırmaktır ve üçkağıtçılıktır.

Açlık grevi bitti, direniş de bitti anlayışıyla Ala Rızgari, KAWA ve PKK'den birçok insan teslim oldu. Bu teslimiyeti doğuran şu faktörleri unutmamak gerekir: Deneyimsizlik, tecrübesizlik, faşizmin ağır baskısı ve en önemlisi de DDKD, ÖY ve Rızgari gruplarının "teslim olun rahat edersiniz" çağrıları çok etkili olmuştu. Her gün teslim ol bildirilerini dağıtan bu uşak takımı, insanların kafasını bulandırabiliyorlardı. Sinek de çok küçüktür, fakat pisliklerde, bataklıklarda yaşadığı için mideyi bulandırır.

PKK önderleri ve yiğit kadroları açlık grevi bittikten sonra da işkence ve baskılara karşı direnmek gerektiğini, yoksa teslimiyetin ihanete giden yol olduğunu çok iyi biliyorlardı.

1981 direnişi, PKK öncü kadroları, sempatizan ve taraftarından oluşan onlarca yiğit ve kahraman insan tarafından yürütüldü. Yalnız KAWA'dan Mahmut Şahin ile Ala Rızgari'den Paşa Uzun bireysel olarak direnişte PKK'lilerin yanında yer aldılar. Bu insanlar direnmenin gerektiğine inanmışlardı. Bunun için de bu insanlar, 81 direnişinde anılıyorlar.

Çağdaş Kawa Mazlum Doğan şöyle diyordu: ***"Biz bu direnişi tek kişiyle de olsa, götürürsek bizim için büyük bir anlam taşır."*** M. Doğan her zaman direnişten yana tavır koymuş ve teslimiyetin kurtuluş olamayacağını sık sık vurgulamıştır.

Düşmanın acımasız baskı ve yaptırımları karşısında devrimci iradeyi harekete geçiren PKK'nin nitel ve önder gücü yeni bir olguyla karşı karşıyaydı. Yengi veya yenilmek olgusuydu bu.

Bazı dar kafalıların iddia ettiği gibi, direnmenin solculuk hastalığıyla, başkalarını küçümseyerek dıştalamayla hiçbir bağlantısı yoktur. Bu şartlarda direnmek ve gerektiğinde can vermek devrimci bir görevdi. Ölüm pahasına da olsa hayat içinde kavga vermek, kavgayla hayatı yaşanır hale getirmek lazımdı. Ölümlerin biçimini, yaşanan ve yaşatmaya çalışılan ortamla beraber devrimci kararlar belirler. Böylece değişik koşullarda değişik ölüm biçimleri ortaya çıktığı gibi, bazı ölümler de tipikleşebilmektedirler. Buna Diyarbakır zindanındaki ölümler kanıttır.

PKK'li önderler, direnişi süreklileştirmeyi kararlaştırırken, faşist subaylar da Diyarbakır zindanına yeni faşist kadrolar atadılar. Gestapo şefliğine Yüzbaşı Esat Oktay Yıldıran ve Teğmen Ali Osman Aydın geldiler. Cezaevi Müdürü Binbaşı Birol Şen, İç Emniyet Amiri Yüzbaşı E. Oktay Yıldıran ile Teğmen (daha sonra üstteğmenliğe terfi etti) Ali Osman Aydın işkencecilerin ekip başını çekiyorlardı. Bu işkenceciler açık meydanda görünen yetkililerdi. Bunların altında astsubaylar, çavuşlar, onbaşılar ve erler bulunuyorlardı.

Perde arkasındakiler ise 7. Kolordu kurmayları ve onların başı sayılan Kolordu Komutanı Kemal Yamak (şimdiki Kara Kuvvetleri Komutanı), ayrıca Ankara'daki generaller de bulunuyorlardı. Kürdistan'da ve Türkiye'de yapılan tüm işkenceler, devletin eliyle yapılan işkencelerdir. İşkenceler sömürgeci Türk burjuvazisinin politikalarından ayrı tutulamaz.

Diyarbakır zindanında uygulamaya konulan işkenceler, rastgele yapılan işkenceler değildi. Bu işkenceler planlı, programlı yapılan işkencelerdi.

Sömürgecilerin amacını kısaca şöyle tanımlayabiliriz:

1) 12 Eylülü operasyonları Türkiye'deki devrimci-demokratik hareketi durdurmak, Kürdistan özgürlük ve bağımsızlık mücadelesini ise kökten yok etmekti. Bunun için kimisini katletti, kimisini de zindanlara doldurdu.

2) Zindanlara konulan insanları teslim alarak, onları kişiliksizleştirmek ve ihanet ettirmek.

3) Sanık sandalyesinde Marksizmi-Leninizmi, sosyalizmi ve Kürdistan halkının politik önderlerini (partisini) devrimciler tarafından yargılatmak, yani sanıklara devrime, Kürdistan'a lanet okutarak, kandırıldıklarını söylettirmek.

4) Kemalizm tek gerçek yol ve doğru ideoloji olarak kabul edilecek, herkes kendini Türk gösterecek vb.

1981 direnişini kırmak için, faşist subaylar harekete geçmişti. Çünkü '81 direnişi çok önemli bir döneme tekabül ediyordu. Türk sömürgecileri için bu bir fırsattı. Zira kendisinin lehinde olan şartlarda aradığı ve yok etmek istediği güç karşısındaydı. PKK neferleri için dönem kritik idi. Dışarıda 12 Eylül ile estirilen terörle yapılan katliam ve tutuklamalarla kitleler sindirilmiş, PKK ise geri çekilme taktiğini benimseyerek uyguluyordu. Böylece faşizm zafer naralarıyla cirit atıyordu. Faşizm işte bu zafer sarhoşluğu ile '81 direnişinin üstüne yürüyordu. Karşılarındaki insanlar silahsız, duvarlar arasına tutsak alınmış devrimcilerdi. Bu insanlarda devrimci irade, bilinç, kararlılık ve ateşli bir yurtseverlik duygusu vardı. Başka savunma ve saldırı araçları yoktu. '81 direnişi 35 ve 36. koğuşlar denen hücreler bölümünde geçti. 35. koğuş olarak adlandırılan yer, dört kattan ve her kat da 10 hücreden oluşmaktaydı. 36'da 35'in aynısıydı.

Direnişçi insanlara uygulanan işkenceleri, anlatmakla bitiremeyiz. Çünkü işkencenin haddi hesabı yoktu. İki kişilik hücrelere 50 kişi konuyor, bayılanlar yere düşmeden ayakta kalıyor, hücrelerde açlık, susuzluk, uykusuzluk ve sınırsız işkence başını alıp gidiyordu. Faşizm şahlanmıştı. Her yöntem mübahtı onun için. PKK'liler bu zulme canlarıyla karşı koyma mücadelesi içindeydiler. PKK'nin seçkin kadroları katıldıkları ve 42 günden fazla süren ölüm orucunu başlattılar.

Başta ölüm orucunu ciddiye almayan düşman, günler ilerledikçe ciddiye almaya başladı ve böylece cezaevi idaresi, PKK'lilerle pazarlığa oturdu. PKK'lilerin istekleri; işkencelerin yapılmaması, insanca davranılması ve mahkemede siyasi, hukuki savunmaların serbest bırakılmasıydı. Cezaevi idaresi, bu imkanları tanıyacaklarına, işkencelerin durdurulacağına söz verdi. Bunun üzerine ölüm orucu sona erdirildi. Düşman ise tükürdüğünü yalayarak sözünde durmadı.

PKK-MK üyeleri M. Hayri Durmuş, Kemal Pir ile Mazlum Doğan ve ayrıca PKK'li birkaç kadro daha hücrenin birinde bir araya geldiler. Cezaevinde kabul edilebilecek bazı kuralları görüşmek için bir araya gelmek istediklerini idareye bildirdiler, düşman da bir araya gelmelerini sağladı.

Bir araya gelen PKK'li liderler direnişin geleceğini, ne yapmak zorunda olduklarını, teslim olan kitlenin durumunu tartışmaya açtılar. M. Hayri Durmuş: ***"Yoldaşlar, bugün çok ağır şartlarda yaşıyoruz, kitlesiz bir avuç insanla direnişi nereye kadar götüreceğimiz belli değil. Her gün yeni yeni dökülmeler oluyor. Cezaevinde bazı kuralları kabul edip böylece kitleyi yeniden örgütleme olanağını buluruz. Bu arada mahkemelerde de Partiyi, halkı, ülkeyi, Marksizm-Leninizmi en iyi ve üst düzeyde savunacağız."*** Mazlum Doğan şöyle diyordu: ***Teslimiyet ihanete giden yolun başlangıcıdır. Bizim için teslimiyet sözkonusu olmaması gerekir. Teslimiyet yerine ölümü tercih etmeliyiz."*** Kemal Pir ise şöyle diyordu: ***Teslim olmuş bir komutan, dağılmış orduyu toparlamaya bir daha kalkışırsa, asla bunu başaramaz. Çünkü kimse ona güvenmez."***

Bu konuşmalardan sonra direniş ve direnme bireysel insiyatife bırakıldı. Bundan sonra ortaya çıkacak hata ve zaaflardan bireyler sorumluydu.

1981 direnişinde PKK 2 şehit verdi. Bunlardan biri Cemal Kılıç, diğeri de Ali Erek (Cin Ali) idi. Cemal Kılıç'a Türküm dedirtmek için herkese yapıldığı gibi, aylarca süren işkencelerden sonra, bir gün onu başaşağı olarak tam 12 saat askıda bıraktılar. Fakat o, teslim olmadı, Türküm demedi; onurluca, PKK'ye yakışır bir tarzda can verdi. Ali Erek ise ölüm orucunda şehit düştü.

Vietnam'ın Saygon zindanlarında, 8 yılda uygulanan baskı, işkence yöntemleri Diyarbakır zindanında 5-6 aya sığdırıldı. Yani işkencelerin çoğu 1981 direnişinde uygulandı. Diyarbakır zindanında uygulanmayan vahşet yoktur. M. Hayri Durmuş, görüşüne gelen ziyaretçisinin; "Durumunuz nedir" sorusu üzerine, ***"Gidin Vietnam direnme tarihini okuyun ve daha kötüsünü düşünün, işte durumumuz odur"*** cevabını vermiştir. İşte M. Hayri Durmuş, tüm gerçeği ileri görüşlülüğüyle tek bir cümleyle ifade etmiştir. M. Hayri Durmuş, bu cümlesiyle dışarıya büyük bir mesaj vermiş oluyordu.

'81 zindan yenilgisi, PKK ve Kürdistan halkının tarihinde acı bir yenilgidir. '81 yenilgisi bize, birçok olguyu gösterdi. Haklı halkların yenilebileceklerini, devrimcilerin yenilebileceklerini ve bu yenilgiden sonra tekrar dirilip direnişe geçebileceklerini, bunun sonunda da zaferi kazanacaklarını açık bir şekilde ortaya koydu. '81 direnişi bir savaştı, PKK'liler bu savaşı kaybettiler. Fakat bu savaşta kaybedilenler, başka muharebelerde kazanıldı. Önemli olan yenilgiyi süreklileştirmemek ve yok oluşa götürmemektir. PKK'li savaş tutsakları düştükten sonra kalkmasını da bildiler.

'81 direnişinin sona ermesinden sonra, yıl boyunca politik hiçbir direniş olmadı. Ancak PKK'lilerin ideolojik direnişleri, tüm baskılara rağmen durmak bilmiyordu.

Sömürgeciler, PKK'nin ideolojik direnişini kırmak için itiraf ettirme politikasını yürürlüğe koydu ve bu politika doğrultusunda insanlar itirafa zorlandı. 1982'nin başından itibaren özel işkence tezgahları kuruldu. İnsanlar yeniden sorgulanıyor, hazırlanmış ifadeler imzalatıyorlardı. Bu sırada devrimci inancı tükenmiş bazı karaktersiz kişiler de işkencelerden kurtulmak, sözde rahat bir ortamda yaşamak için ihanet yolunu seçtiler.

'82 yılında itiraf furyası başlamıştı, ancak PKK'nin ideolojik direnişini yıkmaya muvafak olamadılar. Cezaevinde Şahin ile Yıldırım çetesinin başını çektiği bir ihanet takımı; PKK'ye, Kürdistan'a, Marksizm-Leninizme ve hatta tüm ilerici insanlığa düşmanlıklarını mahkeme salonlarında haykırıyorlardı.

Bunlar işkencelere, açlığa, susuzluğa dayanamadıkları için ihanet etmişlerdi. Bu da onların zayıf karakterlerinden kaynaklanmaktaydı. Bir sigaraya, bir parça ekmeğe kendilerini satan bu insanlara, birisi "niçin bunu yaptın" diye sorarsa, "doğru yolu buldum" diyecekler. İradesizlikten ve kişiliksizlikten yaptıklarını söyleyemezler.

'82 başlarında cezaevinde başaşağı giden yok oluşu durdurmak gerekiyordu. Ama nasıl? Bu da demektir ki, yok oluşu ölümlerle durduracaksın. Yani düşmanın azgın çarklarını kendi bedeninle kerte kerte yavaşlatıp durdurmaktan geçerdi. İşte Çağdaş Kawa Mazlum Doğan bu parolayı 21 Mart 1982 Newroz gününde tüm yoldaşlarına ve insan onuruna sahip çıkan insanlara illeti. M. Doğan gibi kahramanlar var olma tarihimizin kilometre taşlarıdırlar. İşte M. Doğan bu muazzam tipik eyleminden sonra PKK kadro, sempatizan ve taraftarları yeniden direnmek ve Mazlum'un aydınlattığı yolda yürüme çaba ve çalışmalarına girdiler. Bu eylemin akibinde 17 Mayıs 4'ler eylemi gerçekleşti. İsyan ateşiyle yanan Ferhat, Necmi, Eşref ve Mahmut eylemi, düşmanın dehşete düşmesini ve paniğe kapılmasını sağlayarak tüm düşman saldırılarının boşa çıkacağını yaşamlarını feda ederek ispatladı. Bu büyük isyan ateşinden sonra 14 Temmuz büyük ölüm orucu başlatıldı. 14 Temmuz ölüm orucunda 4 PKK önder kadrosu şehit düşerek, Kürdistan tarihine yeni bir sayfa ekleyerek PKK mücadelesine yeni bir anlam ve yücelik, kararlılık kattı. Bu direniş ve eylemleri örnek alan PKK kadro, sempatizan ve taraftarları, 1 Eylül 1983'te; 21 Mart'a, 17 Mayıs'a ve 14 Temmuz'a uygun düşecek bir şekilde ve eylemleri örnek alarak direnişe geçme kararı aldılar. 5 Eylül'de bu eylem cezaevinde gelişti ve tüm kitleyi kucakladı. Bundan sonra düşmanın bütün saldırıları bu eylem ile kırıldı. 1984 Ocak'ında düşman yeniden kitleyi sindirme politikası doğrultusunda Eylül kazanımlarını yeniden geri almak için saldırılarını yoğunlaştırdı. Ancak bu da 5 arkadaşın canıyla yüzlerce insanın sakatlanması ve esnek bir politikayla bertaraf edildi. Düşmanın yaptığı bu saldırının amacı çok büyük olmasına rağmen, hedefine ulaşamadı. Ocak 1984'te şehit düşenler: Ölüm orucunda PKK'den Cemal Arat, Dev-Yol'dan Orhan Keskin, ÖY davasından yargılanan fakat ***"Özgürlük için savaşmayana özgürlükçü denmez"*** diyen, devrimci bir kişiliğe sahip, direnişçi olan Yılmaz Demir (bireysel olarak katılmıştı), Ala Rızgari'den Remzi Aytürk; işkenceyle katledilen (önce DDKD'li, sonradan bağımsız duruma geçen) devrimci ve yurtsever Necmettin Büyükkaya'ydı.

Sonuç olarak diyeceğim şudur: PKK Diyarbakır zindanında baştan sonuna kadar tüm direnişlere önderlik etmiş, önderlik insiyatifini bırakmamıştır. Diğer siyasi güçler ise, bireysel (TKP-ML örgütsel) olarak desteklemişlerdir. Bunlar eylemleri desteklemekten öteye gitmemişlerdir. Hele hele direnişe hiçbir zaman önderlik edememişlerdir. Önderlik etmedikleri halde, önderlik ettiğini göstermeye çalışanların buna hiçbir zaman hakkı yoktur. Bu hakkı hiç kimse kendisine atfedemez. Kim ilk eylemi, kim ilk direnişi başlatmış, kim sonuna kadar devam etmiş, kim sonuna kadar ölüme göğüs açmış? Bunlar bilinen şeylerdir.

Başkalarını küçümsemek için değil, gerçek olduğu için bunları söylüyoruz.

İleride bu konular, yani Diyarbakır cezaevi tarihi Parti tarafından kamuoyuna geniş olarak açıklanacaktır.

D. Azad
22.7.1988

Berxwedan muhabiri, Halkların Hakları ve Kurtuluşu İçin Kıbrıs Birliği'nin bir yetkilisiyle görüştü:

"Bizler, Kürdistan halkının mücadelesini ilgiyle izliyor ve kendi mücadelemizin bir parçası olarak görüyoruz"

◘ Örügütünüzün kuruluş tarihini ve amaçlarını gazetemiz Berxwedan'a kısaca izah eder misiniz?

◘ Kıbrıs halkının kendi geleceğini tayin hakkını savunan örgütümüz, yaklaşık ikibuçuk yıl önce kurulmuştur. Örgütümüzün üyeleri çoğunlukla entellektüeldir. İdeolojisi, uluslararası alanda halkların kendi kaderlerini tayin etme hakkına dayanmaktadır. Halkımız 75 yıl gibi uzun bir süre İngiliz sömürgeciliğinin baskısı altında kaldı. İngiliz ve ABD emperyalizmi, hiçbir zaman halkımızın kendi kaderini tayin etme hakkını benimsemediler. Hatta 1960'larda bile, yani Kıbrıs demokrasisinin olduğu yıllarda, anayasalarında halkımızın bağımsızlığına yer vermediler. Bizler, 1965 yılında halkımızın kendi kaderini tayin hakkı için silahlı mücadeleye başladık.

Kıbrıs halkının %18'i Türk, %82'si ise Yunandır. İngiliz ve ABD'nin Kıbrıs'a ilişkin oluşturdukları anayasa maddelerinde Rumlar 16, Türkler ise 14 yasa hakkına sahiptirler. Buradaki amaç, Kıbrıs halkını ikiye bölmektir. Yine, ikili anlaşmalara göre, Türklere Kıbrıs'ı işgal etme hakkını verdiler. Bu anlaşmalar gereğince, Kıbrıs'ta anayasa işlemiyorsa; Türkler, Yunanlar ya da İngilizler bu ülkeye müdahale edip işgal etme hakkına sahiptir.

Nitekim Atina'da askeri cuntanın varlığı, ABD emperyalistleri tarafından planlanmış olan 5 Temmuz 1974 darbe girişimi ile gelişen olaylar zincirinde Kıbrıs'ta Yunanlı subayların öldürülmesiyle 20 Temmuz 1974'te Türkiye, Kıbrıs'ı işgal etti.

Bu işgalden sonra örgütümüzün amacı, halkımızın kendi kaderini tayin hakkını savunmaya bağlı olarak Türkler tarafından işgal edilen topraklarımızın kurtarılmasıdır. Bizim düşmanlarımız Türk yayılmacılığı, uluslararası emperyalizm ve özellikle de ABD ve İngiliz emperyalizmidir. Çünkü bu ülkeler, halkımızın kendi kaderini özgürce belirleme hakkını engelleyenlerdir. Bu emperyalist ülkeler, Türk devletine yaptıkları yardımlarla ülkemizin %40'ının TC tarafından işgal edilmesine neden oldular.

Yine örgütümüzün diğer bir amacı ise, ülkemizde bulunan örgütlerle ilişki kurmak, halkımızı düşünce alanında etkilemek, bu çalışmalarımızı Yunanistan'da da sürdürmek ve uluslararası alanda ulusal kurtuluş savaşı veren halklarla ilişkilere geçmektir.

◘ Bildiğiniz gibi sömürgeci Türk devleti son dönemlerde kendisine komşu olan ülkelerle iyi ilişkiler geliştirmeye çalışıyor. Bunun için özellikle Yunanistan'a sunduğu tavizler vardır. Burada sadece Davos'a bakmak yeterlidir. Hatta, Kıbrıs'ın işgal edilmiş topraklarında Türk askerinin geri çekilmesinden bahsediliyor. Bu konuda örgütünüzün ve Kıbrıs halkının düşünceleri nelerdir? Bu politikanın başarılı olacağı düşüncesinde misiniz?

◘ Bizler, Davos'taki düşüncelere tamamen karşıyız. Çünkü Davos, işgali meşrulaştırıyor. Hem halkımızın kendi kaderini tayin hakkına, hem de Kürt halkının bağımsızlığına karşıdır. Bu anlaşma, Türkiye halkının kurtuluş mücadelesine de karşıdır.

Tarihin de ispatladığı gibi Türkiye yayılmacı bir güçtür. Türk devleti ya birçok halkı yok ederek ya da egemenliği altına alarak kendi sömürgeci devlet sistemini kurmuştur. Nitekim bu konuda tarihi örnekler vardır. Kürtler, Ermeniler, Araplar, Asurlar, Çerkezler vb. halklar, Türk yayılmacılığına maruz kalan başlıca halklardır. Türkiye'nin bu politikası, Osmanlı İmparatorluğunun kuruluş yıllarına dayanmaktadır. Osmanlı ideolojisi bugün Pantürkizmle ve Kemalizmle devam etmektedir. M. Kemal, Osmanlı ideolojisini modern terimlerle değiştirerek yenilemiştir.

Bu nedenle, Kıbrıs'ın bir bölümünün işgal edildiği bir dönemde Yunan başbakanın Özal'la ilişki kurmaması gerekirdi. Diğer halkların, özellikle de Kürt halkının temel haklarının yasak olduğu bir dönemde Yunan halkının ve devletinin görevleri şöyle bir seyir izlemeliydi:

Dünya kamuoyunu ve Avrupa'da bulunan Türk halkını bu konularda bilgilendirmekti. Böyle bir faaliyet ve çaba Türk halkının çıkarına da hizmet edecekti.

Yine Türkiye halkının ve komünistlerinin de bu konuda sorumlulukları vardır. Türkiye komünistleri, ezilen halklara karşı enternasyonalist görevlerini yerine getirmek istiyorlarsa veya enternasyonalist olmak istiyorlarsa; "bir halkı ezen halk özgür olamaz" teziyle hareket ederek şovenizme karşı savaşmaları ve ezilen halklarla ittifak içinde olmaları gerekir. Bu çaba, aynı zamanda onların da kurtuluşunun asıl gerekçesidir.

Türk diplomasisinin öyle bir ilkesi vardır ki; bu ilke, ta Osmanlılardan kendilerine miras kalan bir ilkedir. Bu ilke; halkları baskı altına alma, topraklarını işgal etme, başkaldırdıklarında ise, ufak tefek haklar verme, hatta gerekiyorsa işgalci ordusunun bir kısmını çekme, diplomatik manevra yapma ve işgalin sonuçlarını meşrulaştırmaktır.

Yine Özal'ın Varoşa şehrini geri vermeye hazır olduğu söyleniliyor. Böyle olsa dahi, bu durum işgalin sonuçlarını değiştirmeyecektir. Bu konuda yine Kıbrıslılarla Kürtleri karşılaştırmak istiyorum: Eğer Kürtler, Türklerle birlikte federal bir hükümet kurarlarsa veya Kürtler yerel otonomiyi kabullenirse, burada işgalin çok açık bir biçimde yapıldığı ortaya çıkar. Biz, Türk devletinin bu politikasının başarıya gideceğine inanmıyoruz. Özellikle de Kürdistan halkının bağımsızlığını elde etmesinin biricik yolu, faşist Türk devletine karşı savaşmaktır. Bizler inanıyoruz ki, gelecekte Türk halkı, özellikle de komünistleri bunun gereklerini anlayacak ve üzerlerine düşen devrimci görev ve sorumluluklarını yerine getirecektir.

◘ Kürdistan halkının ulusal bağımsızlık savaşımını nasıl değerlendiriyorsunuz?

◘ Şuna inanıyoruz ki; PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş savaşı bizim halkımıza ve diğer halklara da kurtuluşun yolunu göstermektedir. Ve yine şuna da inancımız sonsuzdur ki, Kürt halkı hiçbir zaman bağımsızlık için vermiş olduğu kararından vazgeçmeyecektir.

Tarihsel gerçekliklerden biliniyor ki, ezilen halklar kendi anayurtlarını kurtarmak için karar vermişlerse; emperyalistler, o ülkenin bağımsızlık savaşımını engellemek ve gerillarını "terörist" göstermek için yoğun çaba sarfeder. Buna, Cezayir halkının Fransa sömürgeciliğine ve Filistinlilerin siyonizme karşı mücadelesi birer örnek olarak gösterilebilir. Bildiğimiz kadarıyla bir dönemde, Cezayir bağımsızlık mücadelesini veren gerillalar "terörist" olarak adlandırılıyorlardı. Ama ulusal mücadele geliştikçe, savaşın özgürlük ve bağımsızlık için verildiği kabul edildi. Ondan sonradır ki, Fransa askerlerini çekmek zorunda kaldı. Aynı durum Filistin halkının mücadelesi için de geçerli. Emperyalizm, siyonizm, dünyanın dört bir tarafında Filistin gerillalarını "terörist" ilan etmeye çalıştı. Oysa ki zamanla birçok ülke FKÖ'yü Filistin halkının temsilcisi olarak kabul etti.

Yine bu dönemde Filistin'deki savaş sonucu İsraillilerden bir grup (Pa as now mument), Filistin halkının kendi kaderini tayin hakkını ve Filistin halkının bağımsızlığını savunmaktadırlar. Filistin halkının da vereceği mücadeleyle, Cezayir halkı gibi zafere doğru ilerleyerek kurtulacağına inanıyoruz.

Kürdistan açısından ise, bu bir geçiş dönemidir. Bu dönemden sonra "terörist" olarak ilan edilen gerillalar, bağımsızlık savaşçısı olarak kabul edilecekler. PKK ise, Kürt halkının meşru temsilcisi olarak kabul edilecektir. Tıpkı Cezayir ve Filistin örneklerinde olduğu gibi.

◘ İki ayrı halk olan Kürdistan ve Kıbrıs halklarının ortak düşmanı olan Türk işgalci güçlerine karşı mücadele hakkında düşünceleriniz nedir.

◘ 1965 yılında başlayan ve dört yıl devam eden silahlı mücadele sonucu İngiliz emperyalizmi, ABD'nin yardımıyla Kıbrıs halkının kendi kaderini tayin hakkı için kısmi bazı haklar verdi. Kıbrıs cumhuriyeti, emperyalizmin bu çözümü sonucu oluştu.

1974 yılında ise, Kıbrıs'ın %40'ı Türk devleti tarafından işgal edildi. Bizler, kendi deney ve tecrübelerimize dayanarak Kürdistan halkı için şunu söyleyebiliriz:

Kürdistan halkı, kendi bağımsızlığı için sonuna kadar savaşmalıdır. Kürt halkının kısmi bazı çözümlemeleri kabul etmesi, TC işgalinin kabulü anlamına gelmektedir. Bu nedenle, bu çözümlemelere itibar etmemeli, bağımsızlığını elde edinceye kadar savaşmalıdır. Ayrıca, Kürt halkı ve Kıbrıs halkı dayanışma içinde olmalıdır. Bizler, Kürdistan halkının bağımsızlığından yana olduğumuz gibi Kürt halkı da TC'nin Kıbrıs'ta askerlerini çekmesi ve Kıbrıs halkının kendi kaderini tayin hakkını savunmalıdır.

◘ Sonuç olarak, başkaca söyleceklerinizi ve gazetemiz Berxwedan aracılığıyla iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı?

◘ Kürdistan ve Kıbrıs halkı, Türk şovenizminin baskısı altında inliyor. Bizler, Kürdistan halkının mücadelesini ilgiyle izliyor ve kendi mücadelemizin bir parçası olarak görüyoruz.

BİR FOTOĞRAF BİR KONU

Urfa'da bir aile çocuklarını 500 bin liradan satışa çıkarmış. Üç çocuğu var. Buna rağmen aile kendisini geçindiremiyor. Açlık çeken aile, hem kendilerini hem de çocuklarını kurtarmak(!) için, çocukları satışa çıkarmış.

Hangi aile çocuğundan ayrılmak, onu satmak ister ki, tabii hiçbiri... Sömürgeci egemenlik insanlarımızı yoksullaştırdıkça yoksullaştırmış, elinde avucundakine ise yok pahasına el koymuştur. İşte bu ekonomik sömürünün sonucu yoksulluk ve açlık.

Bundan kurtulmanın yolu nedir? Yoksulluğumuza neden olan sömürgeci egemenleri ülkemizden kovmaktır. Ancak bu şekilde gerçekten insanca bir yaşama kavuşabiliriz.

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Berxwedan
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

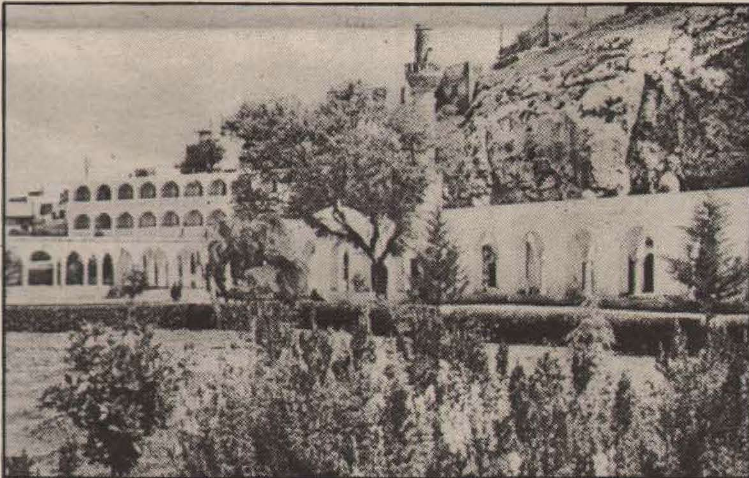
Avustralya	3.00	$
Avusturya	18.00	s.
Belçika	60.00	bfr.
Danimarka	8.00	dkr.
Fransa	6.00	ff.
Hollanda	3.00	hfl.
İngiltere	0.80	£
İsveç	6.00	skr.
İsviçre	2.50	sfr.
Norveç	10.00	nkr.

Kürdistan'dan İzlenimler

Ben yıllık iznimi kullanmak için mayıs ayı ortalarında Kürdistan'ın Urfa alanına gittim. Halkımızın sesi **Berxwedan** aracılığıyla izin izlenimlerimi, siz okuyuculara aktarmaya çalışacağım.

İstanbul'a vardıktan sonra yolculuğum Urfa alanına kadar aktarmalı olarak değişik otobüslerle devam etti. Otobüs yolculuğuyla Türkiye bölgesindeyken değişik değişik insanlarla konuşma olanağını buldum. Türkiye'de durumların nasıl olduğunu, vatandaş olarak devletten ve hallerinden memnun olup olmadıklarını sorduğum her insan; af dileyerek devlete küfürler savuruyor, öfke ve kin dolu bakışlarla, Özal yönetimine "oy verdim" diye elini kolunu kesen insanların olduğunu anlattıkça anlattılar.

Yolculuğum Adana'dan devam ediyordu. Otobüste bir yolcunun elinde Hürriyet gazetesi vardı. Hürriyet gazetesinde büyük bir manşet atılmıştı: **"İster inan, ister inanma Apo'yu askerliğe çağırıyoruz"** başlığıyla verilen haber, her yolcunun dikkatini çekti. Gazete elden ele dolaşmaya başladı. Gazeteyi okuyan yolcuların bir kısmı gülmekten kendilerini alıkoyamazlarken, bir kısmı da başını sağa sola sallayıp faşist Türk devletinin acizliğini ve rezaletini dile getiriyordu.

Batı Kürdistan'ın şirin beldesi Urfa

Kürdistan'a giriş

Kürdistan'ın sömürge topraklarına girer girmez kimlik kontrolleri başladı. Yolculuk boyunca kontroller devam edeceğe benziyordu. Antep garında Nuziyordu. Antep garında Nusaybin seyahat otobüsüne binerken, garda "su getir" diye yükselen sesler, sağımda ve solumda biriken insan kalabalığının Kürtçe konuşmaları, bazılarının ise kendi aralarında sohbetlere dalışları dikkatimi çekti ve bir süre seyrettim. Karmaşık duygularla yolculuğum sonuçlanarak Urfa'ya vardım. Özel bir izin için ülkeme gittimse de bir yurtsever olarak ERNK'ye yaraşır bir tarzda hareket etme zorunluluğum vardı. O-turu; kalkmaktan konuşmalarına kadar bütün hareketlerime dikkat etme zorunluluğunu duydum. PKK önderliğinde gelişen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve gerilla savaşının halkımız üzerindeki etkisini öğrenmek istiyordum. Nitekim, bu etkinin derecesini kısa sürede de öğrendim. Açıkça şunu söyleyebilirim: Halkımız öncü gücü PKK'yi çok iyi tanımış ve mücadeleye karşı sorumluluğunu bilecek kadar duyarlı hale gelmiştir.

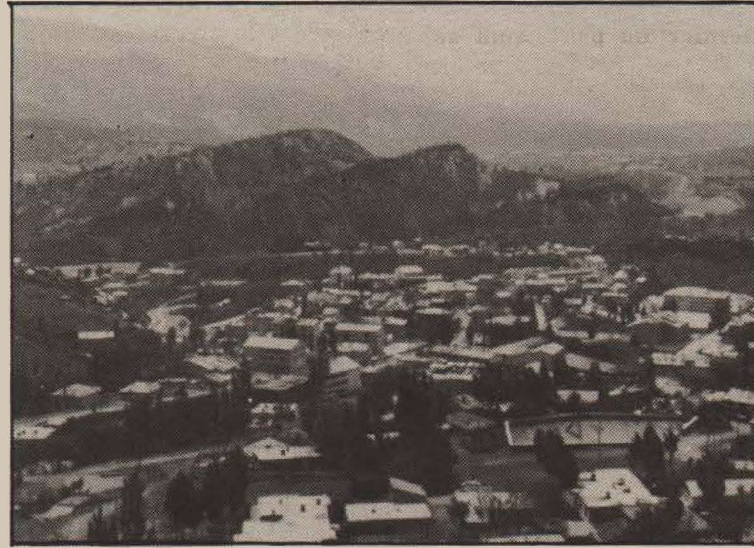
Halkımız, mücadeleyi yakınen izliyor, her atılan adımı dikkatle takip ediyor, propagandasını yapıyor, ARGK savaşçılarının düşmana vurduğu her darbeye bayram edercesine seviniyor ve hatta yaşlılarımız bıyıklarını bile boyuyorlardı. Hiç ummadığım bir köyde, köy halkı gecenin yarısına kadar ulusal önder Abdullah ÖCALAN yoldaşı ve PKK'yi övgüyle tartışıyorlardı. Bölge halkının tek bir özlemi Mehmet KARASUNGUR, Kemal PİR, Şahin KILAVUZ, Salih KANDAL ve Cuma TAK gibi örnek savaşçıların bölgeye gelmesidir.

Güzelliğine doyulmayan Van Gölü

Van Gölü'nün güzelliği

Çok arzu ettiğim Van Gölü'nü görmek için Diyarbakır'dan otobüsle Van'a hareket ettim. Yolcuların yarısından fazlası askerdi. Yani, sözde "mehmetçik" iznini kullanmış, tekrar Şemdinli bölgesine geri gidiyordu. Hallerine bakıldığında sanki insan değil, robottular. Halleri perişan, çok zavallı ve bitkin durumdaydılar. Gerçekten de korkuyorlardı, burunlarını tutsan canı çıkacak kadar bir tedirginlik yaşıyorlardı. Kolay değil tabii, işin içinde pisipisine ve bilinçsizce ölmek vardı. Yanımdaki ve önümdeki koltuklarda iki asker oturuyordu. diğer yanımda oturan

Dersim, direniş kalesi olarak daha heybetli

Bitlisli bir gençle sohbet ediyorduk. Askerlerin nabzını ölçmek için dağlık bir yere geldiğimizde, "Teröristler bizi soymasınlar mı" sorusunu askerlere sordum. Yanımda oturan Bitlisli genç, hemen soruma tepkisini göstererek bana kötü kötü baktı ve "Onlar terörist değildir, olamazlar da" dedi. Yanımdaki asker lafa karışarak, "Peki nedirler" diye sorunca Bitlisli gence, o da, "terörist değiller" sorunun konuştuktan sonra, bana dönüp, "Bak bu asker, onların sayesinde 15 gün izin kullanmış" dedi. Nedenini sorduğumda bana anlatmaya başladı:

"Şu gördüğün asker, Şemdinli'nin bir dağında bir gece PKK gerillalarını pusuda beklerken karşısına bir ayı çıkıyor. Ayıyı vuruyor. Yüzbaşı da, 'aferin oğlum, Apocu olsaydı onu da vuracaktın' diye askeri mükafatlandırarak izine gönderiyor" biçiminde sorunu alttan alarak anlatmaya başladı. Yollarda çok sıkı aramalar da olsa, çok iyi bir yolculuktan sonra Van'a vardım.

Van'ın dört bir tarafı dağlarla, dağların en üst zirveleri ise karlarla süslüydü. Van Gölü masmaviliğiyle ayrı bir güzellik katıyordu doğaya. Yemyeşil doğası ile cennet gibi bir yerdi. Kendi kendime Kürdistan'ın bu cennet toprakları için ne kadar kan dökülse değerdi diye düşündüm. "Yaşasın direniş, kahrolsun teslimiyet" diye haykırmak geliyordu içimden.

Van'da kaldığım süre içinde geçmişte Ala Rızgari'li olan biriyle tanıştım. Tanıştığım bu şahıs, tam 10 yıl Diyarbakır zindanında yatmıştı. Gördüğüm ve tanıştığım zaman ise PKK'nin propagandasını yapıyordu. Kürdistan'da sadece PKK'nin öncü bir güç olduğunu ve ARGK birliklerinin kattettiği gelişmeleri uzun uzadıya pratik örnekleriyle durmadan anlattı. Diğer güçlerin durumlarının ne düzeyde olup olmadığını sorduğumda ise, "12 Eylül hareketinden önce Van'da Özgürlük Yolu ve Ala Rızgari güçlüydü. Günümüzde örgüt-mörgüt diye bir şey yok, onlar bittiler; bugün PKK tek güçtür" diye anlattı. Gerçekleri kendi gözleriyle gören halkımızın her neferi, PKK'nin varlığını benimsemiş ve her yerde savunuyordu.

Direniş kalesi Dersim

Van'dan sonra yolculuğum bu sefer Dersim'eydi. Dersim, günümüzde direniş kalelerinden biriydi. Muhakkak görmek istiyordum. Yolculuğum çok geç saatlere denk düştüğü için o gece Bingöl'de kaldım. Sabah erken otobüs garajına yaya gidiyordum. Önümde yürüyen iki gencin kendi aralarındaki konuşmaları ilgimi çekti ve can kulağıyla dinlemeye başladım. Her iki genç mücadeleyi ve mücadelenin içinde bulunduğu aşamayı ve savunma durumunu konuşuyorlardı. Kendi kendime muhakkak bu gece eylem olmuş diye düşündüm. Otobüse binip yolculuğuma devam ettim. Bingöl çıkışı otobüs durduruldu. Yol kenarları polislerle doluydu, birkaç polis ellerindeki listelerle kimlik kontrolü yapıp çıktılar. Ben şoförün hemen arkasında oturuyordum. Yanımda oturan bir yolcuya, "Her zaman mı kontrroller böyle sıkı yapılıyor" diye sordum. Bana cevap veren şahıs "Evet" dedikten sonra, "aslında bu ara daha da şiddetlenmiş" dedi ve konuşmasını yavaşça sürdürdü:

"Dün Şemdinli'de büyük çatışmalar olmuş, çok sayıda askerin öldürüldüğü söyleniliyor, belki de ondandır."

Ardından şoför hemen lafa karışarak; "24 saattir Kiğı'da çatışma devam ediyor. 3 polis ve 1 komiserin öldürüldüğü söyleniliyor." Bu konuşmalardan sonra artık bir şey sormadım. Kovancılarda inip gelen Dersim otobüsüne bindim.

Bir an için de olsa Dersim'i görmek çok güzel bir şey. Kürdistan'ın bu güzelim vilayeti Dersim halkından çok işgalci, katliamcı faşist Türk devletinin polisi, askeri ve MİT'i ile doluydu. Dersim'e vardığımda saat 12.00 sıralarıydı. Asker dolu cemseler, Dersim'den çıkıyordu. Daha sonra öğrendim ki, Kiğı'da eylem olduğu gece, Ovacık'a bağlı bir nahiye 30 kişilik ARGK birliği tarafından basılmıştı. Baskında hastane, okul ve askeri lojmanlar yakılmış, halkla toplantı yaptıktan sonra birlik üssüne geri çeklimişti. İşte eylemden on saat sonra düşman olay yerine gidiyordu.

Her gün eylem

Kürdistan'da her gün mutlaka eylem oluyor. Fakat düşman bilinçli olarak eylemleri saklı tutmaya çalışıyor, saklı tutamadıklarını ise çarpıtarak yansıtıyordu. Halk ise, her şeyde olduğu gibi bu konuda da bir yolunu bulup gelişmelerden haberdar oluyordu. Örneğin, helikopterlerin askeri hastanelere inip kalkması eylemin ve eylemde düşman kayıplarının olduğuna bir işarettir.

Bir gün Diyarbakır'da bir Alman turistle konuştum. Alman turiste, ülkemizi beğenip beğenmediğini sordum. Çok güzel olduğunu söyledi. Parmağıyla gökyüzünü gösterip, "Her zaman böyle midir" dedi. "Evet" dedim. Almanın gökyüzüne doğru parmak işaretiyle gösterdiği, savaş uçaklarıydı. Alman turist, bunun nedenini gayet iyi anladığını belirttikten sonra ayrılıp gitti.

Ülkemde bulunduğum dönemde Türkiye'de ve Kürdistan'da iki olay günün konusuydu. Birincisi, PKK-YNK ittifakıydı. İttifak olayı halkımız tarafından büyük bir sevinçle karşılandı. İkinci olay ise, M. Ali Birand'ın PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN ile yaptığı ve Milliyet gazetesinde bir bölümü yayınlanan röportajıydı. İstanbul gibi bir yerde, röportajı yayınlayan Milliyet gazetesi insanların elinden düşmüyordu.

PKK'nin Türkiye ve Kürdistan'da yarattığı büyük etki

Sonuç olarak şunu söyleyebilirim: PKK önderliğinde gelişen ulusal direniş savaşı, Kürdistan ve Türkiye'de yaşayan halkımızın tümünü derinden sarmıştır. Bugün, halkımız en zor şartlarda dahi sorumluluğunun bilincinden hareketle mücadeleye katılıp güç veriyor. Biz Avrupa'da yaşayan yurtseverler, ERNK sempatizanları, bu rahat koşullar içerisinde ulusal kurtuluş mücadelemize karşı sorumluluklarımızı ne denli yerine getiriyoruz? Bu soruyu hiç kendimize fazla sormuyoruz. Beynimizle, yüreğimizle kendimizi bu mücadeleye katıyor muyuz? Bu soruları kendimize soralım ve yüreğimizi bu mücadeleye katalım. Ev, arsa, mal-mülk gibi basit ihtiyaçlar yerine PKK önderliğinde gelişen gerilla mücadelesini düşünüp güç verelim, sorumluluklarımızın gereklerini yerine getirelim.

Bijî PKK-ERNK-ARGK!

Urfa'dan bir yurtsever
23.7.1988

Yine Gerçek

Ebbe Carlsson skandalını araştırmak ve açıklamak için kurulan anayasa komisyonu araştırma grubu (KU)'de skandala direkt ve indirekt adı karışanlar sorgulandılar.

Sorgulama şunu bir kez daha herkese açıkça göstermiştir ki, hiçbir kimse doğrudan kaçamaz!

Olof Palme cinayeti hakkında yeni iddiaların sahibi oldukları ve bu iddiaların, sözümona temelli iddialar olduğunu söyleyen, daha önce PKK-izi ile uğraşanların açık temsilcilerinden olan bir Hans Holmer vardı. Elbette H. Holmer yalnız başına değildi. Onu destekleyen, başından beri ona katılan kişi ve kalabalık çevrelerin olduğunun ortaya çıkması, sosyal demokrat hükümeti sarsmış ve ne pahasına olursa olsun, hiç olmazsa seçimlere kadar durumu idare edebilecek, ayakta durabilecek bir uğraş ve bu uğraşı kuralına göre yerine getirebilen kişi ve çevreler gerekliydi. O da bulunmuştu. Sosyal demokrat "eski kurt", bir SÄPO ajanı ve ne talihsizlik idi ki Hans Holmer'in eski eşcinsel bir dostu Ebbe Carlsson devreye sokulmuştu.

Bu adam, sosyal demokrat hükümete işleri yapacağına, oyunu tekrar canlandıracağına, hem sosyal demokratları seçimi kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya bırakıtı ve hem de "eski dost" H. Holmer'in yeni oyun alanını, Uluslararası Uyuşturucu Araştırma Projesinin Viyana'daki merkezine taşırmasından sonra, tezgahlanmak istenen oyunları da yarıda kesti.

Ama, olan sosyal demokrat hükümete oldu. 4 yıl içinde 3 adalet bakanının istifa etmesi demek oluyordu, Anna Leijon'un istifası.

Yalnız, H. Holmer ve sosyal demokrat hükümetin, Uluslararası Uyuşturucu Araştırma Merkezi, Viyana'daki bu kuruluştan istifade etmek üzere harekete geçmeleri üzerine, tezgahlanmak istenen oyunların neler olduğu konusuna daha sonraki yazılarda değineceğiz. Şimdi ise Ebbe Carlsson'un skandal çalışmalarını, gayretini ana hatları ile sonuçlarını, Anayasa Komisyonu-KU'daki sorgulamalar ışığında bakalım.

Sosyal demokrat hükümet; H. Holmer ve savunucusu Ebbe Carlsson, ilk yenilgiyi kabul etmediler. Çünkü yalan-dolana açıkça bulaşma pahasına, sosyal demokrat hükümetin ulaşması gerektiği hedefleri vardı.

1- Türk devleti ile ekonomik, politik temeldeki anlaşmalar gereği Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini baltalamak (ihtilalci, radikal yanını).

2- On yıllardır İsveç'e hükmeden sosyal demokratların O. Palme cinayetinden sonra gerileme gösteren prestijini ayakta tutabilmek.

3- Ve bu prestij gayretlerinin ayrılmaz bir parçası olan, önümüzdeki yakın dönemde olacak seçimleri tekrar kazanabilmek.

Ama; "evdeki hesap, pazardaki hesaba benzemedi. Ve öyle de oldu sosyal demokratlar için.

Bu oyunlar, Kürt yurtseverlerin bütün alanlarda şiddetle karşı durması; tezgahlanan oyunların bozulması ile karşı karşıya bırakıldı.

Çözülme ve dağılma saldırı yapan tarafta vücut buldu.

Artık öyle bir duruma düştüler ki, değil prestiji kurtarma, onu tamı tamına kaybettiler.

Şimdi bunların doğrular karşısında ne kadar aciz bir durum ve suçluluk içerisine girdiklerini, yine onların ağzından kısaca bir göz atarak okuyalım:

Skandal ile ilgili TV'de yorum yapanlar ve görüş belirtenler

Kamuoyu araştırmacısı Sören Homberg: *"Hayatım boyunca böyle bir skandalı İsveç politik yaşamında görmemiştim. "Sosyal demokratlar seçimleri kaybetmiş sayılırlar."*

Gazeteci-yazar Jan Guillou: *"SÄPO örgütü etkisizdir, her türlü skandala rahatlıkla karışabilir."*

Sosyal demokrat, meclis üyesi ve avukat Hans Göran Franck: *"Yeni Emniyet Genel Müdürü istifa etmelidir."*

Yeni Adalet Bakanı Tage G. Pettersson: *"Ebbe Carlsson hala kendisinde bulunan Anna Greta Leijon'un tavsiye mektubunu hemen geri vermelidir. Ebbe hala bu işte ısrar etmemeli."*

Skandal ile ilgili gazetelerde görüş belirtenler

Gazeteci-yazar Thomas Kanger: *"Skandalı başlatan 'kaynak A'dır. Bu kişi PKK'de lider değildir. Daha önceleri PKK içinde yer almış sıradan bir insan ve sonradan ayrılmış. İsveç'te iltica talebinde bulunmuş ve akabinde Ebbe Carlsson'la buluşmuş. Ebbe, para teklif etmiş ve hizmetine iki gizli daire tahsis etmiş. 35 yaşında ve Hasan kod adını kullanıyor.*

Sadece yalan

Ebbe'nin iddiaları Hans Holmer'inkinden daha da kötü çıktı. Baştan sona yalan. Ve özellikle Kürtleri ve Kürt özgürlük savaşını baltalamak için bütün bunlar."

Alftonbladet gazetesi, 28.07.1988

Anayasa Uzmanı ve Hükümet Danışmanı Gustav Patren: *"Başbakan Ingvar Carlsson da istifa etmelidir."*

Dagens Nyheter, 29.07.1988

Ebbe Carlsson-Skandalından dolayı Anayasa Komisyonu (KU)'de sorgulanan, adı skandala karışan ve karışmayan ilgililer ve yetkililer ne dediler

EBBE CARLSSON-AFFÄRE

Ebbes källa avslöjad

Ebbe Carlsson: *"Cinayet gecesi 10 kadar PKK'li radyo alıcıvericileriyle cinayet yerinde dolaşmışlar."*

"Kaynak 'A', PKK'nin Palme'yi vurduğuna dair sınırsız değerli bilgi verdi bize. Onu korumak zorundaydık."

Hans Holmer: *"Bir PKK lideri, Palme'nin evinin önünden geçmiş."*

"PKK'li Kürtlerin telefon konuşmaları banda kaydedilmiş, O. Palme'nin şahsına yönelik ciddi tehditlerin bulunduğu konuşmalar, SÄPO tarafından geç tercüme edildi ve ben geç haberdar edildim."

Yeni Emniyet Genel Müdürü N.E. Ahmansson: *"Ebbe Carlsson yalan söylüyor.*

SÄPO Eski Büro Şefi P. G. Näss: *"Düğün' kelimesini Kürtler kutlamayı hazırladıkları Newroz gecesi için kullanmışlardır. Zaten Newroz kutlaması da Mart ayındadır."*

"Ebbe Carlsson İsveç güvenlik örgütünü en içten ve en derinde parçalamak isteyen, sözkonusu olabilecek herhangi bir yabancı gizli istihbarat gücünden daha başarılı, bu işi becermiştir."

SÄPO Yeni Şefi S. Sandström: *"Ebbe Carlsson karışıklık yarattı."*

Genel Savcı Magnus Sjöberg: *"Yeni bir şey yok."*

Palme Cinayeti Savcısı J. Almblad: *"Ebbe Carlsson'un söylediklerine ancak PKK'yi bilmeyenler inanır."*

"Cinayet gecesi, cinayet yerinde 10 PKK'li bulunmamıştır."

"PKK-izi konusunda E. Carlsson hiçbir yeni şey getirmemiştir. Genel olarak benim bildiklerimden fazla hiçbir şey bilmiyordur."

Cinayet Önsorgulama Savcısı Axel Morath: *"Yeni bir şey yok"*

"Paris İsveç Ambasadörü ve SÄPO'yu Araştırma Komisyonu Başkanı Carl Lindbom: *"Newroz, Ağustos'ta kutlanır mı? Bunu nasıl diyebiliyorlar?"*

GT, 28 Temmuz 1988

Meclis Üyesi GT'ye Açıklıyor:

O, Ebbe'nin Gizli Kaynağıdır

- **Ebbe Carlsson'un başşahidi açıklığa kavuştu**
- **VPK parlamenteri Jörn Svensson'a göre Nedim Oktay adında bir Kürt Ebbe Carlsson'a bilgi vermiştir**
- **Jörn Svensson'a göre ise, Oktay değersiz bir blöftür**
- **Svensson bu adamın Türk makamları tarafından sahte bilgi aktarması için zorlanmış olduğunu söylüyor**

Ebbe'nin Kaynağı Açığa çıkarıldı

Susanne Cornmalm

GT

EBBE CARLSSON

– Starkt

Riksdagsman avslöjar i GT:

HAN ÄR EBBES HEMLIGA KÄLLA

Ebbe'nin temel kaynağı cinayet soruşturmasında değersiz bir blöftür.

VPK-parlamenteri Svensson GT'ye açıklıyor. J. Svensson, Ebbe Carlsson-skandalının "kilit şahidi" hakkında kendi şahsi gayretleri sonucunda nihayet bu kişinin kimliğini açığa çıkarabildiğini söylüyor.

Svensson'a göre bu kaynağın adı Nedim Oktay'dır. Daha önce PKK üyesi olan bu kişi, Türk makamları tarafından sahte bilgi üretmek için kullanmış.

Ebbe Carlsson-skandalının araştırılmaya başlandığı günden bugüne "kaynak A" olarak tanınmaya başlanan bu kilit şahidi-kendi Kürt çevresi ve başka kontaktlar ile tanımaya çalıştı.

Kaynak A, Nedim Oktay adında, kısmen PKK'ye girebilmiş bir Kürt olduğunu söylüyor J. Svensson.

Bir Kurban

O, bir Türk rejimi politikası kurbanıdır. Hapishaneyle tehdit edilmiştir. Türk makamları, birlikte çalışırsa özgürlüğünü vaadetmiştiler.

Svensson'a göre Oktay, O. Palme cinayet araştırması ile ilgili herhangi yararlı bir bilgi vermemiş.

Yeni bir şey yok

Onun söyleyebileceği yeni bir şey kesinlikle yoktur diyor Svensson.

Ebbe Carlsson ve H. Holmer'in hala PKK-izinden ısrarla durması hayret vericidir. Çok daha önce savcılar mümkün bütün kuşkuları reddetmişlerdi.

Svensson'un bundan anladığı, kasıtlı, yanlış bilgilendirme kampanyası ile daha önce ölen, PKK'nin cinayetin ardında olduğuna dair ortaya atılan o ölü iddiaları tekrar canlandırabilmektir.

Ayrıca Svensson, kimin kim ile ilişki içinde olduğunun tamamıyla açıklığa kavuşmadığını belirtiyor.

"Başşahit" İsveç'e girdiği günden bu yana gizli bir yerde 24 saat korunma altına alınıp emniyet görevlileri tarafından sıkı bir şekilde korunmuştur.

Günün KU Anayasa Komisyonu sorgulamasında, Ebbe Carlsson kendisinin "cep harçlığı" olarak nitelediği, finansçı Thomas Fischer'den aldığı iki milyonluk bir para ile bu "baş şahidin" de oturma vb. ihtiyaçları karşılanmıştır.

Görünmüştür

Anayasa Komisyonu sorgulamasında Ebbe Carlsson'da bir PKK liderinin, Gamla Stan mevkiinde, O. Palme'nin evinin hemen yanında görülmüş olduğunu iddia ediyor. Cinayetten hemen birkaç gün önce bu iddia Jörn Svensson tarafından reddediliyor.

Bir yığın insan ve değişik milliyetlerden insanlar Palme'nin evinin yakınında bulunmuştur diyor Svensson.

Bir Belirti

Svensson, PKK'ye bu yapılmak istenenlerle, İsveç'teki göçmenlere yönelik daha ciddi bir karşı tavıra gidilmek istendiğine inanıyor.

Kıbrıs'ta oturan aşırı sağcı bir İsveçlinin Ebbe'nin kaynağı olduğu ortaya çıkınca, fazla şaşırmamak gerek. Bu PKK-izinden hangi seviyede olduğunun açık göstergesidir.

Şaşırtıcı

Jörn Svensson, Ebbe Carlsson'un hala bu izin ne kadar çürük olduğunu anlamaması şaşırtıcıdır diyor.

Şahit ifadeleri ve Palme ailesinin ifadelerine göre anlaşılıyor ki, katil ne siyah saçlı, ne de siyah gözlüdür.

Şahitlerden alınan bilgi ve değerlendirmeler, katilin ne Türk ne Arap ve ne de Fars olduğunu gösteriyor diyor J. Svensson.

Bundan dolayıdır ki, o meşhur katilin robot resmi tamamıyla şaşırtıcı ve kasten yanlış çizilmiştir.

Güney Kore'de Öğrenci Olayları

15 Ağustos'un Güney Kore'nin bağımsızlık yıldönümü olması dolayısıyla "Kuzey ve Güney Kore'nin birleşmesi" sorununu tartışmak üzere, Güney ve Kuzey Kore öğrencileri, G. Kore öğrencilerinin çağrısı üzerine ülkenin sınır kasabası Pazmunjom'da 15 Ağustos tarihinde bir araya gelmeyi kararlaştırdı. 15 Ağustos tarihi yaklaşırken; 10 Ağustos tarihinde Güney Kore hükümeti, öğrencilerin K. Kore öğrencileriyle bir araya gelmelerini yasakladığını açıkladı. Öğrencilerin olası toplantı ve görüşmelerini engellemek için de 35 bin güvenlik görevlisini Panmunjom sınır hattı boyunca görevlendiren hükümetin bu kararını protesto etmek amacıyla binlerce öğrenci sokaklara döküldü.

G. Kore'nin başkenti Seul'de 11 Ağustos günü gösteriye başlayan öğrenciler, güvenlik kordonu altına alınmalarına rağmen, yönetimde olan Adalet Partisi binalarına ve polis karakollarına saldırdılar. İlk günkü gösterilerde hükümet kuvvetleri ile öğrenciler arasında çıkan çatışmada yüzlerce kişi yaralanırken, 500'ün üzerinde öğrenci de gözaltına alındı.

Seul'de başlayan öğrenci gösterileri; G. Kore'nin diğer büyük kentlerinde de destek görerek büyüdü. Pusam ve Kawangju gibi kentlerde başlayan gösteriler, 15 Ağustos tarihine kadar aralıksız olarak devam etti. Bu gösterilerde de yüzlerce kişi yaralanırken, binlerce kişi de gözaltına alındı. Onlarca karakol ve hükümete ait devlet binaları tahrip edildi. 14 Ağustos günü Seul'de 3000 öğrencinin katıldığı gösteriye müdahale eden hükümet kuvvetleri ile öğrenciler arasında meydana gelen çatışmada aralarında hükümet kuvvetlerinin de bulunduğu yüzlerce kişinin daha yaralandığı bildirilmektedir. Bu olayda 1000'in üzerinde öğrencinin de tutuklandığı açıklandı.

Hükümet yetkililerinin yaptığı resmi açıklamalara göre gösteri ve çatışmalar Seul dışındaki kentlerde de devam etti. Ancak gösterilerin hangi kentlerde yoğunluk kazandığına ilişkin bir açıklama yapılmadı.

Ayrıca 15 Ağustos tarihinin G. Kore'nin bağımsızlık günü olması nedeniyle bir açıklama yapan hükümet, 1400 dolayındaki siyasi tutuklunun serbest bırakılacağını açıkladı. Öğrenci olaylarına da değinen hükümet yetkilileri, Kuzey ve Güney Kore'nin birleşme sorununun tartışılıp çözüme bağlanması, öğrencilerin çözebileceği bir sorun olmadığı için öğrenciler arası görüşmeye izin verilmediğini, sorunun hükümetlerarası görüşmelerle tartışılarak çözüme bağlanabileceğini açıkladılar.

FKÖ Hükümet Kurmaya Hazırlanıyor

Ürdün Kralı Hüseyin'in Ürdün'ün Batı Şeria üzerindeki bütün haklarından vazgeçtiğini açıklaması üzerine Filistin sorununda yeni gelişmeler ortaya çıktı. Bilindiği gibi Batı Şeria üzerinde Ürdün'ün de hak talebi vardı. Ürdün'ün bu hak talebinden vazgeçerek FKÖ'yü tek temsilci olarak tanıması Filistin sorununa da yeni bir boyut kazandırdı.

ŞERİA SORUNUNUN TARİHÇESİ

İkinci Dünya Savaşından sonra İngiltere, Ürdün'ün başına kukla bir yönetim getirerek, bu ülkeden geri çekildi. 1948 yılında ise İsrail devleti kuruldu. 1949 yılının Nisan ayında toplanan Jeriko Kongresinde Emir Abdullah, Batı Şeria'yı da içine alan topraklarda kendisini Ürdün Kralı olarak ilan etti.

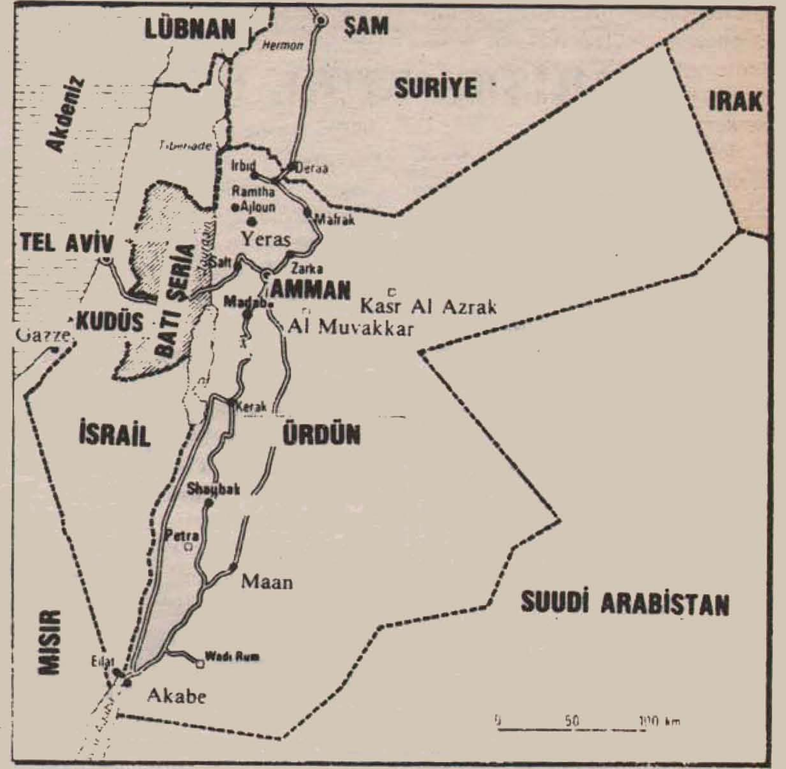
Haziran 1967 savaşında Batı Şeria İsrail ordusu tarafından işgal edildi. Bundan yaklaşık 4 yıl sonra yurdun, Kara Eylül Katliamıyla Filistinlilerin Ürdün'deki varlığına son verdi. Filistin ulusal güçleri kamplarını Lübnan'a çekmek zorunda kaldılar. Kara Eylül Katliamından 8 ay sonra, 15 Mart 1972'de ise Ürdün Kralı Hüseyin, "Birleşik Arap Krallığı" planını açıkladı.

Bu plana göre, Şeria Nehri'nin batı ve doğu yakasındaki topraklar İsrail'in işgalinden kurtarılacak ve bunlar federe bir devlete dönüştürülerek Ürdün'e bağlanacaktı. Ürdün'ün bu kararına FKÖ ve birçok Arap devleti protestoda bulunarak tepki gösterdi.

1974'te Rabat'ta toplanan Arap zirvesinde Filistin'in bağımsız bir devlet olarak var olma hakkı teyid edilirken, FKÖ de Filistin halkının tek yasal temsilcisi olarak kabul edildi. Bu karar üzerine Ürdün Kralı daha önce aldığı kararı yeniden gözden geçirdi. Daha önce kurulmuş bulunan işgal altındaki topraklar bakanlığını ise feshetti.

1980 yılında ise Ürdün bu kararını değiştirerek, hem bu bakanlığa yeniden işlerlik kazandırdı ve hem de Batı Şeria'dan 7 üyeyi meclise temsilci olarak aldı. 1984 yılında ise parlamentoya seçilen üyelerin sayısı yarıya ulaşarak 30'u buldu.

ABD'nin, Shultz Planı olarak da adlandırılan planına işlerlik kazandırmak için Ürdün'e kilit bir rol yükleniliyordu. Bu plana göre Filistinlilere ancak Ürdün'e bağlı bir şekilde şans tanınıyordu. Görüşmelerde bağımsız bir Filistin heyetinin varlığı kabul edilmiyordu.

Aynı dönemde FKÖ-Ürdün yakınlaşması da arttı. 11 Şubat 1985'te imzalanan bir antlaşma ile görüşmelere "Ürdün-Filistin ortak heyeti" biçiminde katılınacağı öngörülüyordu. ABD'nin dayattığı planın da bir gereği buydu. Ancak bu plan tutmadı. FKÖ içindeki direnişçi ögeler buna karşı çıktılar. Bunun üzerine, Ürdün-Filistin ilişkilerinde de bir kopma ortaya çıktı. 1986 Temmuz'unda Amman'daki 25 FKÖ bürosu kapatıldı. Aynı dönemde Ürdün Kralı Hüseyin, FKÖ'nün Batı Şeria üzerindeki etkisini kırmak için bu alan için 1,3 milyar dolarlık bir yardım paketini devreye soktu. Bu yılın haziran ayında Cezayir'de toplanan Arap zirvesinde FKÖ'nün tek temsilci olduğu bir kez daha kabul edildi. Bu karardan bir ay sonra Kral Hüseyin "Filistin halkının tek ve yasal temsilcisi FKÖ'dür" diyerek, işgal toprakları üzerinde şimdiye kadar iddia ettiği bütün haklarından vazgeçti.

Bütün bu gelişmeler çerçevesinde, bu karar altında yatan nedenleri ve sonuçlarını kısaca irdelemek istiyoruz.

BU KARARIN NEDEN VE SONUÇLARI

Ürdün'ün aldığı bu karar uluslararası alanda geniş tartışmalara yol açtı. Ürdün'ün aldığı bu kararın arkasında var olan çeşitli nedenler basının sayfalarını doldurdu.

Ürdün'ün bu kararı alması üzerinde, Arap zirvesinin aldığı kararın etkisi olmakla beraber esas olarak iki nedenden bahsedilebilir. Bunlardan birincisi, geçen kasım ayından bu yana Gazze ve Şeria'daki Filistin halkının süren isyanıdır. Bu isyan, Ürdün'ün işgal altındaki topraklar üzerinde iddia ettiği haklarının da asılsızlığını ortaya koymaktadır. İsyanda FKÖ'nün etkinliğinin güçlü olması ve halkın FKÖ'yü tanıması ve Ürdün'ün bölge üzerinde oluşturmak istediği egemenliği de tanımama noktasına ulaştı. Bu gelişmeler sonucudur ki, Ürdün bu bölge üzerinde denetim kuramayacağını açık olarak anladı.

İkinci neden olarak ise, Ürdün, işgal altındaki topraklar üzerindeki bütün denetiminden, haklarından vazgeçerek kendisine yeniden muhtaç olunacak bir durumu yaratmak, bunun için de FKÖ'yü ağır bir sorumluluk altında bırakmak istemektedir. Ürdün, şimdiye kadar Şeria bölgesi için öngördüğü bütün yardım programlarından vazgeçiyor, ayrıca 20 bin Filistinli memurun maaşını da ödemiyor. Bundan sonra, bütün bu yükümlülüğü FKÖ üstlenecek. İşte, Ürdün bütün bu yükümlülüğü FKÖ'ye yükleyerek zor durumda bırakmak istiyor. FKÖ'nün bu görevleri yerine getirememesi halinde, kendi etkinliğinin yeniden artacağını tahmin ediyor. Bir anlamda, yeniden kendisine muhtaç bir durumu yaratmak istiyor.

Bu kararın altında hangi nedenler bulunursa bulunsun, sonuç olarak, bu karar Filistin halkının bağımsızlık mücadelesi ve FKÖ'nün meşru bir güç olarak tanınmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bu ortamdan yararlanarak, FKÖ'nün sürgünde hükümet kurma hazırlıklarına girişmesi ve bu konuda geniş bir desteği alması da bunun bir sonucudur. FKÖ'nün bu kararını çeşitli Arap ülkeleri de aktif olarak desteklemektedir.

İRAN-IRAK ARASINDA ATEŞKES İMZALANDI

● İran ile Irak'ın imzaladığı ateşkes antlaşması 20 Ağustos'ta yürürlüğe giriyor. 20 Ağustos'ta İran ile Irak resmen ateş kesecekler.

İran'ın 598 sayılı BM kararına uyacağını açıklaması ardından Irak da ateşkes kararına uyacağını açıkladı. BM Genel Sekreteri Peres de Cuellar'ın başkanlığında İran ile Irak heyetleri ayrı ayrı toplantılar düzenlediler. Günlerce süren görüşmelerin ardından İran ile Irak'ın 20 Ağustos'ta ateşkes kararına uyacakları açıklandı.

Ateşkesin ilanından sonra barış görüşmeleri BM nezdinde yeniden başlatılacak. İran barışın sağlanması için kendi koşullarını açıkladı. İran, Irak'ın ilk saldıran taraf olduğunun kabul edilmesini ve ayrıca Irak'ın İran'a tazminat vermesini istiyor. Irak ise henüz koşullarını açıklamış değil.

İran Dışişleri Bakanı Velayati; Suriye, Libya ve Cezayir'e yaptığı gezilerde, barış konusunda bu ülkelerin bilgisine de başvurdu. Libya Lideri Kaddafi, Veliyati ile konuşmasında barış görüşmelerinde Kürtlerin sorununun da adil bir şekilde çözümleneceğini umduğunu belirtti.

İran ile Irak arasında yakında başlatılacak olan barış görüşmelerinde, sonucun nasıl olacağı, özellikle de Kürt meselesi açısından bazı noktalarda açığa çıkmış durumda. Irak daha barış görüşmelerini beklemeden Güney Kürdistan'daki hareketler üzerine seferler düzenlemeye başladı. Irak faşist Saddam rejimi bu saldırılarında kimyasal silahlar da dahil olmak üzere ağır silahlar kullanmaktadır. Çatışmaların yoğun olarak sürdüğü alanda, henüz kesin bir sonuç alınmış değil.

İran ile Irak arasında barışın sağlanması, Körfez'de yaşanan sorunların bitmesi anlamına gelmemektedir. Başta İran ile Irak'ın kendi iç sorunları önemli bir sorun kaynağı durumunda. Savaşın bitmesi, şimdiye kadar savaş nedeni ile geri planda kalmış olan iç çelişkilerin yoğunlaşmasına yol açacaktır. Kitlelerde yoğun bir hoşnutsuzluk olmasına rağmen, önderlik eden güçler de o derecede zayıf ve güçsüz bir konumu yaşıyorlar.

Bu nedenle kısa sürede iç muhalefetin öyle farklı sonuçlara gitmesi mümkün görünmüyor. Ancak zamanla yeni değişiklikleri beklemek mümkündür.

BURMA'DA YENİ DEVLET BAŞKANI İSTİFA ETTİ

● Ülkede artan yoksulluk, ekonomik kriz ve gösteriler nedeniyle 26 yıllık devlet başkanı istifa etti, yerine başka birinin seçilmesini sağladı. Yeni seçilen devlet başkanı da gösterileri engelleyemedi ve istifa etmek zorunda kaldı.

Burma'da 26 yıldır iktidarda bulunan Devlet Başkanı General Ne Win geçtiğimiz günlerde hem parti ve hem de devlet başkanlığı görevlerinden ayrıldı. 1962'den bu yana hem devlet ve hem de parti başkanlığını yürüten Ne Win'in son yapılan parti kongresinde bu görevlerden ayrıldığını açıklaması, baskıcı yönetimi değişik bir şekilde yürütmekten başka bir şey değildi.

General Ne Win'in yerine seçilen yeni parti ve devlet başkanı Sein Lwin ise, generalin yakın bir akrabası. Bu ise değişikliğin sadece artan muhalefeti dizginlemeye yönelik olduğunu göstermektedir.

Fakat generalin oynadığı bu oyun tutmadı. 1962'den beri yönetimde yer alan Sein Lwin de baskıların uygulanmasında önemli bir pay sahibi. Çünkü iktidarda generalden sonra en etkili olan kişidir.

Sein Lwin'in geçmişini çok iyi bilen halk kitleleri, yeni devlet başkanının adının açıklanması ardından gösterilere hız verdiler. Polisin bütün saldırılarına rağmen, öğrencilerin ve halkın aktif olarak katıldığı gösteriler devam etti. Çatışmalarda göstericilerden 1000'i aşkın ölü verildi. Gösterilerin aralıksız devam etmesi sonucu, yeni devlet başkanı da istifa etti.

Bu örnek bir kez daha direnen ve kararlı olan halkların kazanacağını çok açık bir şekilde göstermektedir.

Metelokên Kurdî

Dê şêrîne, lê welat ji dê şêrîntire

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

MIRÎŞKA KURK Û CENDIRMÊN TIRK

Mesût Botî û Diyar / 7. 14. 1988

Hevalên fîdekar û leheng, xwendevanên hêja û berketî!

Weke ku em tev dizanin, ji roja destpêka şerê me yê çekdarî, ji roja 15'ê Tebaxê heya niha, tirs û lerzîna di nava refên dewleta mêtinger a Tirkan de, roj bi roj kûrtir dibe. Ji ber vê tirsa di dilê dijmin de, gelek caran, bi hemû awahiyan, gelek tiştê hatine û dihên serê dijmin. Ev serborî ji hêla gelê me û pêşmergeyan bi rengê civanokan hatine nivîsandin û belavkirin. Niha, em jî dixwazin civanokeka bi navê "Mirîşka kurk û cendirmên Tirk" nasî xwendevanên Berxwedanê bikin.

Li gundekî navça Şirnexê, xortekî ji malekî ji wan malên welatparêz, xwe gihand refên pêşmergên ARGK. Lê belê bi gliya sîxurekî dijmin, leşkerên Tirk avêtin ser gund û gund bi tevayî dagîrtin. Malê welatparêz hindekî li derveyî gund bû. Leşkerên dijmin nediwêrîn biçin û bavêjin ser malê. Hema gazî muxtêr kirin. Muxtar hat. Ji muxtêr re gotin:

—Ka were! Bikeve pêşiya me, da em biçin mala hanê bigerin!

—Ez ditirsim.

—Tu ji kê ditirsî?

—Ez ji pêşmergeyan ditirsim. Kurê wan çuye û buye pêşmerge. Dibe ku di mala wan de pêşmerge hebin. Wê me tevan bikujin.

—Ha!.. Ma tu dibêjî wê hebin?

—Wellahî texmîna min wusaye. Yanî hene.

"Başçavîş" li cihê xwe sekinî. Rengê wî avêt. Gelek tirsiya. Li dora wî hinek cendirme hebûn. Ew cendirme ji guhdariya wan dikiran. Tev gotinên muxtêr sehkirin. Cendirman li "başçavîş"ê xwe mêzekirin. Dîtin ku rengê wî avêtiye û zer buye. Tirs kete dilê cendirman jî. Hinek ji wan, bi lerzîn û reçfîna xwe hatin cem "başçavîş" û gotin wî:

—"Komutan"ê me, derenge, em biçin, berî ku li me bibe şev.

—Em wê biçine ku? Hêşta seet neh e!

—Em biçine derekî din. Ev mal bila bo carekî din be.

—Na... na! Netirsin! Em wê niha muxtêr bidin pêşiya xwe. Digel hinde çetan, bila ew biçin û bikevin malê. Em jî wê bidin pay wan. Heke pêşmerge hebin jî, bila wan bikujin. Ji xwe ew jî Kurd in. Em wê bi selametî xilas bibin.

Cendirman got:

—Wellahî "komutan doxru diyor."

Dilê cendirman hebekî xweş bibû. Wêrîna wan hebekî zêde bû. "Başçavîş", hema bi carekê muxtêr û çetên xwe anîn û wan da pêşiya xwe. Avêtin ser malê. Li malê geriyan, lê tiştek nedîtin. Şun ve vegerîn, belê kadîna kayê hîn mabû. Vê carê çûn dora kadînê. "Başçavîş" gote cendirmekî xwe:

—Kurê min ka were! Bikeve pêş, em mêzekin kadînê jî.

—"Komutan"ê min, heke tê hebin, wê min bikujin. 10 rojên min mane ji bo leşkeriyê. Hema gazî muxtêr bike, bila bê û ew biçe kadînê.

—Ez dibêjim te zu were! Hîn ez nehatim ba te, were vir! Heywanê kurê heywanan, zu were!

Rebenê cendirme hat. Cendirmên din jî li dora kadînê kom bibûn. Weke çemberekê kadîn zivirandibûn. Tiliyên wan li ser tetîka tivingan bûn. Di kadînê de, mirîşkek kurk li ser hêkan bû. Gava cendirme bi jor ve ket, hema carekê mirîşkê kire pirpir û xwe li singê cendirmê reben da. Digel liva mirîşkê, bû qêrîna cendirmeyî. Çeka wî çû aliyekê ve û ew bi xwe jî li erdê bê hiş ma. Cendirmên din, digel "başçavîş" ketin kozikên xwe. Bêhtirî nîv seetê li cihên xwe rawestîn. Mêze kirin, ku cendirme ji kadîne derneket. "Başçavîş" kire qêrîn û bangkir:

—Gelî terorîstan derkevin teslîm bibin!.. Ez wê heya sisiyan bihijmêrim. Hun teslîm nebin, bizanin ku ez wê kadînê bidim şewitandin. Zûûû... derkevin!

Çi deng ji kadînê nehat. Tukes ji kadînê derneket. Carek din "başçavîş" bangkir û kire qêrîn.

—Gelî terorîstan, min got we derkevin û teslîm bibin. Ez wê ji we re heya sisiyan bihijmêrim. Heke hun xwe nedin dest, ez wê kadînê bidim ber agirî.

Dure got; "bîr... ikî..." û sekinî. Dîsa got; "ûûûç..." û sekinî. Yekcarê dît, ku cendirmê reben ji kadînê derkete der. Lê rengê wî bibû, mîna yên miriyan. "Başçavîş" bang li cendirme kir:

—"Oxlum" Taner çi bi te bû? Çi li te qewimî?

Tanerê reben nedikarî biaxife. Zimanê wî nedigeriya. Bi zorê çend gotin ji devê xwe derxist. Ji xwe re digot; "pirr... pirr... pirr!.."

—Kurê min Taner!

—Pirr...

—"Sana ne olmuş yaho! Halla-halla!

—Pirr...

"Başçavîş" gazî gundiyan dike. Hinek ji gundiyan komkir û gote gundiyan:

—Di wê kadîna kayê de "Apocî" hene. Kadînê bişewitînin. Hun hemû bûne kafir!

Gundiyan gote "komutan":

—Çi kes di kadînê de nîne. Heke tu qebul dikî, em wê li kadînê mêze bikin?

—Na... na! Em wê li kadînê mêze bikin. Hun hemû "Apocî" ne, hun hevalbendên wan in. Hun "vatan xayînî" ne. Heke di kadînê de terorîst hebin jî, hun ji me re nabêjin. Zu bêjin muxtêr bila were vê derê!

Gundî çûn bang li muxtêr kirin. Muxtar hat:

—"Buyrun efendîm!"

—"Muxtar efendî!" Ev ên di kadînê de kî ne? Heeee!.. Hun "Apocî"yan xwedî dikin haaa!

—"Efendim wellahî-bîllahî" tu kes di kadînê de nîne.

—"Ulan" heke kes di kadînê de nebe, kê weha li cendirmê me kir?

—"Komandan" cendirmê çê?

—Ev ha... ma tu nabînî?

"Allah-allah... cendirme çi dikir di kadînê de?

Cendirme dîsa got:

Pirr...

Muxtar got:

—Ihimm... "Başçavîş efendî wellahî" mirîşke di kadîna kayê de.

—Hi... hi... hiii! Dêmek tu henekên xwe dikî ha! Cendirmên me tucaran ji tu kesî netirsiyane. Ew "Mehmetçîkin Mehmetçîk" ma tu nizanî, hey edepsiz! Em çawa ji mirîşkan bitirsin? Ha ka bêje!

"Başçavîş" hema muxtêr girt û da ber pihîn û "dîpçika" çeka xwe. Zehf li muxtêr xist, heya ku muxtar kete erdê. Paşê gote gundiyan:

—Zu herin bang li mela bikin. Bila bê nivîştekê ji bo cendirmê me çêke!

Mela hat û çû cem cendirmeyî. Kaxez û qelemên xwe anîn der. Xwe bi cendirmeyî mijûl kir:

—Cendirme "abê", te di kadîna kayê de çi dît?

—Pirr...

Ahaaa... "Başçavîş efendî", bi Kurana min xwendî, muxtêr rast dibêje. Di kadîna kayê de teyrikek heye, vêca ka çiye? Cendirme ji vê tirsiyaye.

—Na... na... naaa! Em çawa ji teyrekî bitirsin!

—"Kumandan!" Tu kadîna kayê neşewitîne. Were ez wê biçim pêş û tu jî bide pay min. Em wê herin kadînê û mêze bikin. Heke kesek di kadînê de hebe, wê demê tu min bikuje.

"Başçavîş" vê şertê qebul kir û gazî hinek ji cendirmên xwe kir:

—"Gelin oxlum", bidin pay min. Em biçin li kadîna kayê bigerin. Lê belê bila çekên we hazirbin. Tilî bila li ser "tetîkan" bin.

—"Komutanim" kê wê biçe pêş?

—Mela wê li pêş biçe, mela mellaaa!.. "Pêzevenkler" dê mela bidin pêş, da em herin!

—Mela ket pêşiya wan. "Başçavîş" da pay wî. Di vê navberê de mirîşk carek din çûbû ser hêlîna xwe. Kadîna kayê hindekî tarî bû. Dema mela bi jor ket, sekinî û vehesî. Dilê malê jî dikir was-was.

—Mela çima tu sekinî?

—Ez guhdarî dikim, ka çi deng ji kadînê tê an ne "komandan efendî!"

—Zu here zu!..

Mela mecbur mabû. Hêdî-hêdî meşiya. Çavên xwe li rast û çepê xwe dagerand. "Başçavîş" jî hêdî-hêdî li pay mela dimeşiya. Heya nîvê kadîna kayê çûn. Hema ji nişkan ve dîsa mirîşkê kire qêrîn û pira-pir. Xwe avêt nav piyên mela û "başçavîş." Hemû ayetên melayê malxirab, tev ji bîra wî çûn. Yekcarê got:

—Waaay!.. Heware zu werin bi min ve!..

Dema li alîkî mela dikir qêrîn û hewar, li aliyê dinê jî "başçavîş" gelek tirsiyabû. Lê belê cihê wî nêzîkî derî bû. Li aliyê wî hinek ronahî jî hebû. Ew wî mirîşk zu dît û zanî ku mesele çiye. Çû mirîşk girt û anî bin derî. Hêkên mirîşkê jî, ji ser hêlînê rakir û anîn. Hemû gundî û cendirmên xwe komkir. Li pêş çavên tevan piyên mirîşkê girêda. Bi darekê ve daleqand. Destê xwe da 2 hêkên mirîşkê û anî der. Herdu hêk şikand. Çivîkên wan jê anî der, danîn erdê û piyê xwe danî ser wan çivîkan. Herdu rind perçiqand. Piştre çu cem mirîşkê, serê mirîşkê girt û zimanê wê anî der û şanî mîllet dikir:

—Hun hemû bi çavên xwe bibînin! Em "Mehmetçîkin, Mehmetçîk." Kî heye ku bikaribe me bitirsîne?

"Başçavîş" hêkên din jî anîn der. Tev şikand û çivîkên wan danîn ser kevirekî pehin. Bi "dîpçika" çeka xwe ew jî perçiqand. Carek din ber bi aliyê mirîşkê ve hat. Tuyên mirîşkê tev rakişand. Agirekî pêxist û mirîşk bi saxî danî ser agirî, heya ku şewitî. Dîsa gote gundiyan:

—Em "Mehmetçîkin, Mehmetçîk." Ji niha û pêve, divê tu kes ji we dîkil û mirîşkan xwedî nekê. Ev ve min got we û ez diçim, "temam!.."

Wey Lawo! — Anonîm

Stranvan:	**Koma lawa:**
(Serdor)	
Wey la, wey la, wey lawo	Wey lawo!
Serkê xênî d' xew da wo	Wey lawo!
Min panek pêveda wo	Wey lawo!
Xencer ji ber şelyawo	Wey lawo!
Wey la, wey la, wey lawo	Wey lawo!
Tu bi kar û xebatî	Wey lawo!
Ji bo gelê Kurdistan	Wey lawo!
Dixwazî hukmê zatî	Wey lawo!
Pir kême daxwaza te	Wey lawo!
Tev şerm û tev fihête	Wey lawo!
Pêşmergeyên Kurdistan	Wey lawo!
Bimrin ji bo reya te	Wey lawo!
(Serdor...)	
Wey la, wey la, wey lawo	Wey lawo!
Mara bi dil vedawo	Wey lawo!
Daxwaza otonomî	Wey lawo!
Mîna pelê ber bawo	Wey lawo!
Çima ketî çiyawo	Wey lawo!
Tiştek dest de nemawo	Wey lawo!
Ji boyî hukmê zatî	Wey lawo!
Dev ji dinya berdawo	Wey lawo!

Dengekî stranvaniyê yê kevnare:

Ji binê zindana Diyarbekir
Gelê Mazlûman dengek li me kir
Me reya serxwebûna gelê Kurd
Careka dî bi xwîna xwe vekir...

Stranvan (jin):	**Koma keçan:**
Keçê rabe sibe ye	Keça min!
Dengê dîka qube ye	Keça min!
Daxwaza hukmê zatî	Keça min!
Ji boyî me turbe ye	Keça min!

Stranvan (1):
Keçê serê xwe rakir û bi dengekî bangkir
Dilê bav û dayîka, dilê girtiya şakir
Ezê rahêjim tivinga xwe û bilîlînim
Bikim şerê dijmin heya mafê xwe distînim...

Stranvana (2):	**Koma keçan:**
Wey la, wey la, wey lawo	Wey lawo!
Tu bi kar û xebatî	Wey lawo!
Tu jî merd û qanatî,	Wey lawo!
Çiye ev hukmê zatî	Wey lawo!

Stranvan (1):	**Koma lawan:**
Ji boyî serxwebûnê	Wey lawo!
Emê bidin xwînê	Wey lawo!
Kurdo rabe derenge	Wey lawo!
Tivinga zinge zinge	Wey lawo!

Herdu stranvan bi hevre:	**Herdu komik:**
Wey la, wey la, wey lawo	Wey lawo!
Serkê xênî d'xew da wo	Wey lawo!
Min panek pêveda wo	Wey lawo!
Xencer ji ber şelyawo	Wey lawo!

Dewleta Almanya Rojava bi êrişên xwe yên li dijî gelê Kurdistan û têkoşîna wî, ketiye nava polîtîkayeka gemar

Di mêjuya 06.07.1988'ê de, televizyona Almanya Rojava ZDF, di bernameya xwe ya bi navê "Studio 1"de, bernameyek bi navê "Terorîzma navnetevan û Partiya Karkerên Kurdistan" weşand. Ev bername roja dure, ji hêla televizyonên ZDF û ARD dîsa hat weşandin. Bi vê bernameya hatî weşandin, ev sazî bi xwe, hoyen mafê çap û weşanê di binê lingê xwe de perçiqandin. Di bîr û baweriyê wan de, mafê sernivîs û çarenusa gelê Kurdistan û tekoşîna wî hatin "pirsyarkirin' û "mahkum kirin."

Lê başe, ma gelo ev bername ji hêla kî û bi çi armancê hatibû amadekirin?

Berî niha bi çendekê derkete holê, ku çêkarê bernameya magazîn-ZDF Hans Lowenthal bangeşîvanekî û ajîtatorekî Hîtler e.Gava ku rewşa vî kesî eşkere bû û ji hela gelê Alman hate pîşange kirin pêve, wî ji kar dur xistin. Li şuna bernameyên wî "Studio 1" hate amadekirin. Pir eşkereye ku Hans'ê nuh berdewamkarê Hans Lowenthal e. Di bernameya "Studio 1" de, her demê bangeşiya meyla rastê dihê kirin û çêkarên vê bernameyê jî, hinde kesên tarî û bi mebestin.

Di bernameyê de, sawciyê Almanya Rojava K. Rebmann hinde guneh û suc kire karê gelê Kurdistan û pêşengê vî gelî PKK. Lê herkesek rind dizane, ku tu rastiya gotinên wî nîne. Sedema tiştên, ku ji hêla Almanya Rojava dihên kirin ev ve: Dewleta Tirk a mêtinger û dewleta Almanya Rojava ya emperyalîst endamên peymana NATO ne. Di çarçiva peymana NATO de jî, Almanya Rojava berpirsiyare ji bo karên li Tirkiye. Di vir de Almanya Rojava êrîşî gelê Kurdistan û pêşengê gelê Kurdistan dike, daku delamet û wezîfeyên xwe pêkbîne. Lewma jî tu sedem nîne, ku dewleta Almanya Rojava hemû maf û azadiyên mirovayetiyê bi piyên xwe neperçiqîne. Hînkareka berçavî û eşkere, di rojên em tê de, derkete holê. Almanya Rojava gelek gazên jehrî çêdike. Ev gazên jehrî, bi peymanên navnetewan hatine qedexe kirin. Lê dewleta Almanya Rojava ya emperyalîst, van gazên jehrê bi reya dewleta Tirka mêtinger û faşîst şiyand bo Saddamê xwînxwar. Dewleta mêtinger û faşîst a Iraqê jî, bi van gazên Almanan, behtirî 5.000 mirovên Kurd ên bêguneh bi hovîtî qirkir. Ma gelo gava dewleta Alman van gazan şiyandî, nedizanî wê li dijî kî bêne bikaranîn? Belê gelek baş dizanî!.. Heke nedizanîbûn, hingê ne giring bû bişînin jî. Belê, yek ji pîlançêkarên vê qirkirina gelê Kurd dewleta Almanya Rojava bi xwe ye. Kuştina zarok, jin û mêrên Kurd bi reya gazên jehrê, bi destê vê dewleta emperyalîst jî buye û we hîn jî bibe. Rastî mirov û rêkxistinên pêşveçuyî giringe hisaba vê yekê ji vê dewletê bixwazin.

Em wê hovîtiya li ser axa Kurdistanê li hêlekê bihelin. Niha di girtîgeh û zindanên Almanya Rojava de, bêhtirî 15 şoreşger û welatperwerên Kurd hene. Ev mirovên Kurd, tu tiştê ku li dijî zagonên vê dewletê bin, nekirine. Xebata van şoreşger û welatperweran, pîşangekirina dewleta Tirk a faşîst û nasdana têkoşîna mafdar a gelê Kurdistanê bû. Lê hikûmeta Alman wê mafê ji xwe re dît, ku van şoreşger û welatperweran bigire û derxîne pêşiya dadgehan; wan gunehbar bike û ji ber ku li ser axa dewleta Tirk xwe rêkxistî kirine û şer kirine, wan ceza bike. Ev liva Almanya Rojava rast û rast li dijî tevayî gelê Kurdistanê ye. Dixwaze dewleta Tirk a mêtinger û faşîst, di nav gelên cîhanê de paqij xuyabike û vê dewletê mafdar şanî bike.

Dewleta Almanya Rojava bi reya saziya xwe GSG-9, endamên leşkerî yên Tirkan û kontrayên dij-şoreşê perwende dike, daku li dijî pêşmergên gelê me û li dijî gelê me yê sivîl bên bikaranîn. Kuçik û gurên şopajotinê dide dewleta Tirkan. Tangên "madde in Germany"dişîne Tirkiyê. Panzerên nûjentirîn diyarî dide artêşa Tirk. Hemû çek û hacetên cengê yên nûjen ji Almanya Rojava bo Tirkiyê dihên. Pisbor û zanayên şer ji Almanya Rojava dihên Tirkiyê û li dijî gelê Kurd, artêş û serleşkeran perwende dikin. Bi milyonan Markên Almanî dirav, bêbûha dide Tirkiyê û diyarî dike. Dewleta Almanya ya emperyalîst bilî van, bi hezaran alîkarî pêşkêşî mêtingerên Tirk dike, daku dewleta Tirk a faşîst bikaribe jiyana xwe berdewam bike û şerê rizgariya neteweyê Kurd bêtin rawestandin, û van giştan jî eşkere dike. Bi hesanî mirov dikare tevan ji weşan û rojnameyên Almanya jî derxîne û bixwîne.

Belê bi gazên jehrê yên Almanan wê cîgerên zarokên me bên peqandin, bi tangên "madde in Germany" cesedên me bên perçiqandin û bi azînên GSG-9, laşên law û keçên me yên li meydanan bên kişandin û hiştin... dure jî wê şoreşger û welatperwerên gelê me li Almanya bixine zindanan û em wê çavên xwe ji wan re bimiçînin û damirînin... Weha ha? Berpirsiyarên Almanya Rojava ji bo 15 Kurdên li Almanya hatine girtin, dibêjin ku "em wê wan derêxin pêşiya dadgeh û sazîyen bê alîgir." Ev daxuyanî dikeve hişê kîjan kesê bê mêjî? Kî wê bawerî bi van derewan bîne?

Me kirinên vê dewleta emperyalîst û rûçikê wê yê rast, di bernameya televizyonê de jî dît. Cesed û miriyên gelê me, însanên me yên sivîl mîna daran û êzingan dagirtibûn kamyon û romorkên traktoran. Gava artêşa Tirkan li welatê me Kurdistan, gundiyên me kombikom qirdikir, ew vê bernameyê anîn televîzyonê û qêrîn û qîrqîra "terorîzma PKK" kirin. Bi van hevî û daxwazan jî xwestin berê rastiyan biqulibînin hêl û alîyên bervajî û çewt. Ma gelo tukes li vê cîhanî dikare bi şêweyên wusa gemar û şermî rastiyan bervajî bike? Kê wê baweriya xwe bi derewkar û bêşermên halo mezin bîne? Bila dawleta Almanya Rojava rind bizanibe, ev tiştê dike tiştekî kêmmejî, ehmeq, hov û dînî ye, Li Almanya 3 kes hatine kuştin. Kî wan kuştiye, ji hêla kî hatine kuştin ne diyar û eşkereye. Lê dawleta emperyalîst bi serhişkî dixwaze van li ser kontoya PKK binivîse, daku sedem ji xwe re bi dest bîne, û bêje "PKK rêkxistineka terorîste, hemû kesên ne ji xwe dikuje, li Almanya komandoyên kuştinê yên PKK hene." Ev liv, dijminahiyeka vekirî û eşkereye li dijî gelê Kurdistanê.

Raste, PKK şerê mêtingeriya faşîst a Tirkan û hevalbendên wê dike û wan bi dîrokî pirsyardike. Ji wan hisabê dixwaze û serê wan jî diperçiqîne. Ev raste.

Dewleta Tirkan a faşîst hebûna gelê Kurdistanê înkar dike û dibêje, "ez destur nadim ku PKK dewletekê di dewleta me de avabike." Ji hêla din jî berpirsiyarên Almanya Rojava jî dibêjin, "PKK dixwaze dewletekê di dewleta me de avabike." Dê binêrin li vê ecep û sosretê, çawa jî rind dikevin bin posîdeyên mêtingerên Tirk!.. Em dixwazin tiştekî bêjin: PKK ji her kesekî li vê cîhanê çêtir dizane ku ne rêkxistineka Almaniye û tu problema PKK nîne ku xwe têkilî karên hundurî yê vê dewletê bike. Herweha berpirsiyarên vê dewletê jî, veca ji me çêtir dizanin ku tu karê me bi wan re rast û rast nîne û çi daxwazên PKK ên vê nolê nebûne. Lê hevkarî û biraderiya herdu dewletan, kariye bibe sedemek, ku berpirsiyarên Almanî bibin berdevkên mêtingerên Tirk û bi navê wan biaxifin, gotinên wan ji devên xwe derxînin.

Lê bêlê bila ev dewleta emperyalîst jibîrneke, ku bi milyonan endamên gelê Kurdistan hene. Bi hezaran şervan û pêşmergên gelê Kurdistan li ser çiyan, li deştan, li gundan, li bajar û zindanan ditêkoşin. Ev gel bi hezaran sal li ber xwe daye, xwe parastiye û xwe ragirtiye. Berxwedana vî gelî buye remz û sembol bo teviya cîhanê. Di şerê afirandina Kurdistaneka serbixwe, demokrat û yekbuyî de, tenha di vê domana nûjen de behtirî 1000 şehîdên gelê Kurdistanê û bi hezaran dîliyên cengê hene. Ji me re pir eşkereye, yên ku dibêjin PKK terorîste, ew bê mêjî û hişin!.. Ew nexweşên rih in!.. Hov û dirinde ne!..

Rêkxistina Îstixbarata Alman û MIT'a Tirkan bi hevparî programan di televizyonan de çêdikin. Di bernameya "Studio 1" de jî, 2 kesên bêmecal û bê hiş anîn televizyonê. Herdu kesan, Nîlgûn Tîmuroglu û Abubekir Saydam, dan peyvandin. Çima? Ji ber ku dixwazin van herdu kesan bikujin û bixin stuyê PKK! Hemû kesên vê bernameyê şopandine, rind dîtin ku modarator, çend caran bi wan da gotin, ku "em ji PKK ditirsin". Armanc ew bû, ku bêjin "PKK wê wan bikuje". Ev herdu kesên bê hiş û ji kompioyan bê hay, dawiyê de gotin "belê em ditirsin". Ev herdu kes bila xweş bizanibin, ku bi vê bersiva xwe jiyana xwe kirin di xeter û tehlukê de, ji ber ku herdu Îstixbarat, piştî ku karê wan biqede, wê wan bi dizî tunebikin û ev gotina me jî wê di jiyanê de bêtin îspatkirin.

Çêkarên vê bernameyê, cih û navnîşana van herdu kesan bi şêweyeka eşkere mezin kirin û şanîkirin. Ev jî ne tiştekî ji ber xwe û tesadûfî ye. Ev buyer an hînkareka sextekariyê ya mezin, an jî pîlana leyistokeka bêşeref û gemar e. Wê rêkxistinên îstixbaratê yên Alman û Tirkan van herdu kesan bikujin, dure jî wê vê fîlmê ji arşîvên xwe derêxin û şanîbikin. Û bi vî awahî wê terorîstiya PKK jî îspat bikin(!).

Belê, bepirsiyarên televizyona ZDF û dewleta Almanya Rojava ji jiyana van herdu kesan berpirsiyarin.

Em mirovên Kurd, liva hikûmeta Alman protesto dikin, ku dev ji kompioyên vê nolê bernade û pîkoliyan li gelê me dike. Devleta Alman giringe bi lez û bê hoy şoreşger û welatperwerên Kurd berde. Giringe di weşan û rojnameyên xwe de hew xebata dij gelê me birêve bibe...

Welatperwerên Kurdistanê!

Li dijî polîtîkaya çavsor a dewleta Almanya Rojava bêdeng nemînin. Protestoya xwe û dengê xwe bilindbikin. Xwedî li gelê xwe yê bindest û mazlum derkevin. Delametên xwe yên mirovayetî li pêşiya gelê me û cîhanê bicih bînin. Ev vatiniyeka mezin e, li ser pişta we.

Polêsên Avusturya di bin fermana karbidestên Almanya Rojava de dixebitin

Berxwedan/Wîen (Viyana):

Li kêleka êrîşên Almanya Rojava yên li dijî Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistanê, li Avusturya jî welatperwerekî Kurd hate girtin.

Girtina welatperwerê Kurd ji hêla polêsên Avusturya, li ser daxwaza karbidestên Almanya Rojava pêkhatiye. Bi vê kirina xwe Avusturya, eşkere danî ber çavan, ku xulamtiya Almanya Rojava dike.

Welatperwerê Kurd A. Sapan, ku li Avusturya ji bo vîze çûbû balyozxanê, roja 4'ê Tirmehê hate girtin. Sedem: "Navnîşaneka vekirî li Avusturya nîne û endamê PKK ye". Sedemên wusa erzan bûn bingeh ji bo girtina wî. Lê rastî ne ji ber vê sedemê, bêhtir li ser daxwaza Almanya Rojava hate girtin.

Berî niha bi çendekî nivîsek di rojnameya "Kurier"de derket. Gava mirov wê nivîsê bîne ber çavên xwe, ne tiştekî ecep e, ku ev welatperwer hatiye girtin. Ji ber ku di wê nivîsê de, bawerîyên mafdarkirina êrîşên polêsan hatibûn weşandin.

Welatparêzên Kurd protesto bilindkirin

Ji ber girtina welatperwerê Kurd ji hêla polêsên Wîen, welatperwerên Kurd xwe bi lez livandin û protestoyên xwe birê xistin. Roja 14'ê Tirmehê ji hêla 2 koman, her komek ji 30 kesan, 2 livbazî hatin dirustkirin.

Di livbaziya yekemîn de dadgeha zagona bingehîn hate vegirtin. Di livbaziya duwemîn de jî, xwepêşdanek li pêşiya avahiya wezîrê karên hundurî hate çêkirin. Yek ji welatperweran, hevdîtinek digel berpirsiyaran çêkir û daxwazan nivîsî pêşkêşî wan kir.

Livbaziya protesto li Hamburgê

Di meha Tirmehê 1988'ê de, bernameya "Studio 1" ya televizyona ZDF, programeka reşkirina pêşengê gelê Kurdistan PKK û bi armanca terorîst şanîkirina PKK, weşand. Ji bo protestokirina vê buyerê û bikaranînên dewleta Almanya Rojava, dilxwazên ERNK ên li bajarê Hamburgê roja 14'ê Tirmehê belavokek anîn der.

Her di wê rojê de, dilxwazên ERNK bûroya ZDF li Hamburgê vegirtin. Belavok û daxwaz pêşkêşî berpirsiyarên ZDF kirin. Berpirsiyarên "Studo 1" protesto kirin.

Televizyona RTL li Hamburg ji bo ZDF, hate cihê buyerê. Radiyona Hollanda jî nûçe li ser vê buyerê belavkir. Rojnameyên nola Taz, Bild, Abendblatt û radiyona Hamburgê buyer weşandin.

Piştgirtîn ERNK di belavoka xwe de, bi firehî li ser êrîşên Almanya Rojava, li ser xebatên MIT'ê û li ser kompioyên wan ên hatine çêkirin û wê bên çêkirin nivisîn. Bang li hemû welatperweran kirin ku hişyar bimînin û alîkariya hêzên pêşveçuyî û demokrat jî xwestin.

Li Mûnster livbaziyeka zeftkirinê

Roja 13'ê Tirmehê, 50 welatperwerên Kurd ji bo protestokirina bernameya ZDF ya reşkirina PKK, avahiya partiya GAL li bajarê Mûnsterê vegirtin.

Welatperwerên Kurd, daxwazên xwe tevlî daxuyaniyeka bo rojnameyan dan berpirsiyarên GAL. GAL daxuyankir, ku livbazî mafdar e û wê piştgiriya armancan bike. Lewma bangî rojnameyan û televizyona WDR kirin. Televizyon, di bernameya "Aktuelle Stunde" de livbazî weşand û daxwazan xwend. Herweha rojnameyên bajêr nûçe li ser livbaziyê weşandin. Berpirsiyarên GALê jî, daxuyaniyeka piştgirtinê belavî rojnameyan kirin.

Li Bîelefeld civîneka hevkariyê çêbû

Roja 24.6.1988'ê, rêkxisinên bi navê BWK, Voksfront û dilxwazên Feyka-Kurdistan, li bajarê Bîelefeld Almanya Rojava, "Civîna havkariya Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan" çêkirin. Komên weke "Autonom", TKP-B û "Ekîm" jî piştgiriya xwe diyar kirin.

Berpirsiyarê Feyka-Kurdistan, mêhvanan li ser dîroka Kurdistan û rewşa Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan a îroyîn, bi firehî agahdar û haydar kir. Berpirsiyarê BWK jî, li ser pîkoliyên dewleta Alman rawestî. Pêwendiyên di navbera dewleta Alman û Tirkiyê eşkere kir.

Piştî ku mesaja hevkariyê ya "Atonom"an hate xwendin pêve, axafên berfireh destpêkirin. Gelek pirs li ser pêşveçûnên li Kurdistanê diyar bûn. Li ser pirsa hevkariyê axaf çêbûn.

Civîneka bi vê nolê, cara yekemîne ku li Bîelefeldê çêbuye. Dora 70 demokratên Alman başdar bibûn.

DÎSA RASTÎ...

Ji bo rastvekirin û derxistina sosreta Ebbe Carlsson, encumenê qanûna bingehî-KU, dest bi pirsiyar kirina mirovên ku navên wan yekser yan jî ne yekser bi sosretê lewitiye kir.

Ev pirsiyar kirin, vî tiştê, bi awayekî vekirî û carekî din rê da, ku kes nikare xwe ji rastiyê bade!

Di pirsa kuştina Olof Palme de, hindek mirov digotin, ku em xwedî gotin, dîtin û îddîayên nû ne. Ji wan yek, berê bi şopa-PKK mijûl bûbû. Ev kes H. Holmer bû. Diyar e ku H. Holmer bi serê xwe nîne. Derketina meydana, hindek kes û dorhêlên berfireh, ku piştgiriya wî kirine, hikûmeta sosyal demokratan şaş kiriye û ew neha qet nebe heya hilbijartinan li dû dîsa geş kirina lîstin û planên xerab bûyî, li dû îdare û birina rewş û hal, hin mirov û hêlên xwedî şîn û tiwane û ehil, ku vî karî li gor merc û prensîbên wî bibin şerî divin. Ew jî hatibû dîtin. Ew, sosyal demokrat bû "gurekî qert" î sîxur û ajanê SÄPO'yê bû. Lê mixabin ew dostê H. Holmer, ku homo-seksuelê Ebbe Carlsson bû, wî tev kar kiribûn.

Camêr, qaşo ji sosyal-demokratan re dîsa dê lîstinê geş bikira û kar û bar dûrûst bikariya, lê belê wî sosyal demokratan li ber xetera wenda kirina hilbijartinan hişt û hem jî karê "dostê xwe yê kevin" H. Holmer yê teze, ku ji bo plan û lîstinên nuh, li Viyana'yê, di binê navê karkerê Projeya Navneteweyiya Narkotîk, di nivî de hişt!

Lê hemû tişt bi serê sosyal demokratan teqiya. Ev, di nava 4 salan de, sêwemîn wezîrê dadimendiyê yên sosyal-demokrat bûn ku li ser hev îstîfa dikirin ji karê xwe.

Li vir em neha, bi têkilî û tevdîreke yekgirtî, li ser kar û kêferatên H. Holmer û hikûmeta sosyal demokratan, yê li Navenda Lêgerîna Narkotîka Navneteweyî, li Viyana'yê çi kirine, çi ne kirine, xwastine çi lîstikan li dar bixin, çi li dar nexin, em dê di nivîsên xwe yên pêşerojê de behs bikin. Lê neha em kad û çêla kar û barên Ebbe Carlsson ku bû sosreta mazin, bikin. Vê kad û çêlkirinê jî, li gor pirs û pirsiyarên li cem encumenê qanûna bingehî-KU bûne vebikin em.

Sosyal demokrat û H. Holmer û dawiyê jî Ebbe Carlsson, têkçûn û mexlûb bûna xwe ya pêşiyê ne pejirandin. Çimku hikûmeta sosyal demokrat, bi awayekî aşkere û vekirî, bi fort û derewan bilewitiya jî, armanc û hedefekî wan ya bêgavî û mecbûrî hebû:

1- Li gor peymana xwe ya bi bingeha ekonomîkî û polîtîk, bi dewleta Tirkan hêlên şerê Rizgariya Neteweyiya Kurdistanê reş kirin.

2- Bi dehan sal in, ku sosyal demokrat li Swêd hikm û dolîwgerî di dest de girtine. Piştî mirina O. Palme jî bi şûn de çûna vê prestîjê rawestandin.

3-Û parçeyekî ji vê hewl û kêferatên prestîjê jî, qezenc kirina van hilbijartinên nêzîkî.

Lê dibêjin, ku: Roviyê fenek bi her du lingan dikeve faqê. Pêşiyê, van lîstinan bi berxwedaneke dijwar li hember rawestina welatparêzan hat li ber xerab bûnê hiştin.

-Belav bûn û buşkivîn li cem hêla êrişker peyda bû.

• -Êdî ketin nav rewş û pergaleka wisa, ne rizgar û xelas kirina prestîjê, wê bi temamî û yekcarî wenda kirin.

Dibêjin; ku ji rastiyê nayê badan!

Neha em, li ber rastiyê ketina wan a nav aciz bûnê, dîsa ji dewê wan di pirsiyar kirina encumenê qanûnî-KU de, bi bersivên wan yên nakokperest û her weha jî, ji hêlekî rastî di nav de xwe nîşandayî, ji devê wan bi kurtî bibihîsin:

DAGENS NYHETER

Inrikes

Butter Holmér retade Björck

Förre länspolismästaren i Stockholm Hans Holmer gick till hårt angrepp mot säkerhetspolisen. Säpos roll i Palmeutredningen, när han på onsdagen framträdde inför konstitutionsutskottet:

Bildspråk

Bollplank

Ji ber sosreta-Ebbe Carlsson, di pirsiyar kirina li encumenê qanûna bingehî yên navên wan yekser yan jî ne yekser bi sosretê lewitiye çi gotin?

Ebbe Carlsson:
"Şeva kuştinê 10 heb PKK-perest bi bêtelê li ciyê kuştinê bûne."

"Çavkanî A' derheqê PKK û kuştina Palme, agahdariyên bê sînor û bi nirx da me. Loma diviya ku me wî bi parastaya."

Hans Holmer:
"Serokekî PKK, ji ber mala Palme derbas buye."

"Bi guhdarî kirina telefonên Kurdên di PKK de, li hember O. Palme tehdît û gefdayinên jidil û ciddî hatibûn tomar û qeyd kirin. Ev jî hêla SÄPO dereng hat dîtin û ez dereng pê agahdar bûm."

Serkarê Emniyetê Giştî yê nuh N.E. Ahmansson:
"Ebbe Carlsson derewan dike."

Serokê Bûroya SÄPO'yê yê kevin P.G. Näss:
"Kurd gotina 'dawet'ê ji bo pîroz kirina Newroz'ê, ku di nêzîk de ew dê pîroz bikirana, bi kar anîne. Ji lewre jî Newroz di adarê de ye."

"Eger sîxuriya hêzekî biyanî bixwesta ku zerer û ziyaneke mazin bidaya SÄPO'yê, ew vî tiştî, ji E. Carlsson baştir nikaribûn bikirana."

Serokê SÄPO'yê yê nuh S. Sandström:
"Ebbe Carlsson tevlihevî derxist."

Dadgirê Giştî Magnus Sjöberg:
"Tiştekî nû tuneye."

Dadgirê Kuştina Palme J. Almblad:
"Tiştê ku Ebbe Carlsson ji bo PKK dibêjê, yê PKK nizanibin pê bawerî dikarin bihênin."

"Şeva kuştinê 10 kesê PKK li wir tunebuye."

Ebbe Carlsson di şopa-PKK de hîç tiştekî nû nehaniye. Bi awayekî giştî ji tiştêkî ez pê dizanim zêdetir hîç tiştekî dî nizane ew."

Dadgirê pêş-lêgerîn û lêpirsîna kuştinê Axel Morath:
"Tiştekî nû tuneye."

Balyoza Swêdê li Parîs û serokê encumenê lêgerîn û lêpirsîna SÄPO, Carl Lindbom:
"Qet Newroz di tebaxê de dihê pîroz kirin?"

"Çawa dikarin vî tiştê bibêjin?"

Li ser sosretê yên di TV'de dîtin gotin û şirove kirin

Lêkolîngerê Dezgayê Rageyandinê Sören Holmberg:
"Min di jiyana xwe de sosretek wisa ne dîtiye, di jiyana polîtîkaya Swêdî de."

Torsdagen 28 juli 1988 vecka 30

DAGENS NYHET

Ebbe Carlsson—Holmér i KU

Säpos bevakning fick skarp kritik

Både Ebbe Carlsson och förre länspolismästare Hans Holmér riktade skarp kritik mot Säpo när de två och rikspolischefen Nils Erik Åhmansson på onsdagen hördes inför riksdagens konstitutionsutskott.

Rikspolischefen:

Lögn av Carlsson

"Divê bihê zanîn, ku sosyal demokrat, hilbijartinan wenda kirin."

Rojnamevan û Nivîsevan Jan Guillou:
"SÄPO bêçare ye, bi hêsanî dikare têkilî her babet sosretan bibe."

Sosyal demokrat û endamê parlamentoyê û Avukat Hans G. Franck:
"Serkarê Emniyeta Giştî divê dev ji karê xwe berde - îstîfa bike."

Serokê wezareta dadimendiyê yê nuh T.G. Pettersson:
"Ebbe Carlsson divê ew nameya Anna G. Leijon, derhal bi şun de vegerîne. Divê Ebbe Carlsson dev ji wî karê xwe berde."

Yên li ser sosretê di rojnameyan de dîtina xwe gotine

Rojnamevan û Nivîsevan Thomas Kanger:
"Yê ku kiriye ku sosret dest pê kir 'çavkanî A' ye. Ev di PKK'de serok-merok nîne. Berê bi PKK're ditebeqa binî de kar kiriye, lê jê veqetiyaye. Li Swêd dawaya bextxwastina polîtîk kiriye û dawiyê jî bi Ebbe Carlsson re têkîlî daniye. Ebbe teklîfa pere kiriye û jê re du xanî tahsis kiriye. Salên wî 35 e û navê wî yê saxte Hesen e." (Aftonbladet, 28.07.88)

Ji ew 9 kesên welatparêzên ku di nezareta belediyê (komun) de dihên girtin, Îsmet Çelebî:
"Şorbeyekî Ron-Ev ji teoriyê pirtir şorbe ye. Hem jî şorbeyekî pir ron û bê dan e. Ew mirovên ku dibêjin li ciyê kuştinê hatiye dîtin, ew di şeva cînayeta Palme de bi xwe li bajara Malmö'yê bû. Û li taxa Gamla Stan'ê de (şeqama ku mala Palme lê ye û ev şeqamekî herî qelebalix û her roj bi deh hezaran mirov lê digerin) ew mirovên ku dibêjin ji wir derbas bûye, dunya-alem ji wir derbas dibe.

Hemû derew- gotin û îddîayen, ku Ebbe Carlsson got û anî, ji yên Holmer jî ne baştir bûn. Ji serî heya binî derew bûn. Ev hemû tişt bi taybetî ji bo reş û tenî kirina Kurd û şerê azadiya Kurdan bû." (Aftonbladet, 28.07.88)

Pisporê qanûna bingehî û şewirmendê hikûmetê Gustav Patrén:
"Serokwezîr Îngvar Carlsson jî divê îstîfa bike, dev ji karê xwe berde." (Dagens Nyheter, 29.07.88)

Amadekar
Bavê Barzan

Saddamê faşîst li Kurdistana Başur gelê me qirdike

Destpêk di rûpela dawî de

dihanîn û hîma xwe ya zikmakî û rêkxistinkirina gel pêşve nebiribûn. Herçuqasî rewşeka baş hebû jî, lewma nekarîn berjewendên mezin ji rewşê bistînin û hîma xwe xurtbikin.

Piştî Îran û Iraq dest bi hevdîtinên aşitiyê kirin, rejîma Saddam a faşist dest bi êrîşên xwe yên li dijî gelê Kurd kir. Saddamê devbixwîn xebitî ku gelê me li Kurdistana Başur bivebirîne. Û dîsa otorîta xwe li ser Kurdistanê zexmbike. Saddamê xwînxwar, bi kêmasî dixwaze pirsa Kurdistanê, ku pirseka herî pêwiste û ji rê desavantajan birêdixe, bifetisîne. Lewma jî dixwaze hemû derfetên di destê Îranê de, ji destan derxîne û wusa rune ser masaya îmzekirina aşitiyekê.

Tevgerên Kurdî yên ku li Kurdistana Başur xwe rêkxistin kirine, bi pêwendiyên xwe yên digel Îranê, serê rejîma Saddamê faşist diarihandin. Pêşmerge û gelê Kurd berxwedaneka herî mezin bilind dikin. Di şerên vê dawiyê de pêşmergeyan, bêhtirî 2000 serbazên Iraqê kuştin. Li gelek deran hêzên dijmin hatin şikandin û perçiqandin.

Rejîma Saddamê faşîst bi çekên kîmyevî êrîşî êrdimên sivîl dike û narinçiyan dibarîne ser gundên Kurdan. Bi van êrîşan dijmin dixwaze gelê me mişexte û koçber bike. Weke nûçeyên belavbûne, dihê gotin ku bêhtirî 20 hezar Kurd ji Başur, derbasî Kurdistana Bakur bûne, daku nebin hedefên narinciyên jehrê. Rejîma Saddamê faşîst, ku digel dewleta Tirk hevxebatkariyê dike, êrîşî mirovên me yên derbasî Şemzînan bûne, dike û narinciyan dibarîne ser hinde gundên Kurdistana Bakur jî. Firokên Iraqê bombeyên xwe berdidin û dîsa bi lez hunda dibin. Weke em jê haydar bûn, şer bi awakî gelek dijwar hîn berdewam dike.

Di vî şerî de, dewleta Tirk a mêtinger jî, bi dijwarî alîkariya mêtingerên Iraqê dike. Piştgiriya dewleta Tirk, bi şêweyeka eşkere dihê dîtin. Ew xebatên hinde hêzên Kurdistana Başur û di serî de jî PDK-I, ku dixwazin hebekî xwe palbidin mêtingerên Tirk bêhudaye. Ew daxwazên ji bo hinde alîkariyan çewt û şaş in. Ji ber ku, pir eşkereye ku bi destura Komara Tirk a faşist, rejîma Iraqê êrîşî Kurdistana Bakur jî dike û Komara Tirk çavên xwe li ber vê yekê dimiçîne. Lewma em dîsa dibêjin, divê hêzên Kurdistana Başur ên çekdar, dijminê xwe yê bingehîn û mezintirîn rind nasbikin. Weke me di pêwendiyên digel Îranê de dîtî, divê ev hêzên Kurdî pişta xwe pir nedin dewletên mêtinger û xwe bi wan ve girênedin. Peymana rast, digel têkoşîna rizgariya neteweyî Kurdistana Bakur dikare bêtin pêkanîn. Tenha hêzên şoreşger û rizgariya neteweyî, yên birên Kurdistanê dikarin pişt bidin hevûdu û bawerî bi hev bînin. Ji xwe daxwaza gelê me jî, ji hezar salan vir de ye, tenê ev daxwaza pîroz û buhaye. Heya ku ev rastî neyê dîtin û bersiva wê neyê dayin, binkeftin jî wê gelek caran bibe para hêzên Kurdî. Ger ev buyer li Kurdistanê pêkbêtin, hingê ne Saddamê hov û ne jî mêtingerên Tirk nikarin serê gelê Kurdistanê biçemînin.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeka niştîman ya xwedî çiyayên bandilind

ÇOLAMERG

- III -

> Hey lê xuşkê tu Kurdê
> Hey lo bira tu Kurdo
>
> Kurdistan çendî şêrîne
> Hezar bihuştên rengîne
>
> Bê niştîman em çine
> Kurdî nebe em kine
>
> Gav bi gav welatê me
> Sohr û ser û keska me
>
> Kurdistanê binasin
> Kurdistanê bistinin!

Oy deme deme
Kurdino deme
Bo doza welat
Ez herdem heme

ŞOPÊN MÊTINGERIYÊ

Şêweya avahiya civakî ya çewt û bervajîtirîn, li navenda bajarê Çolamergê dihê dîtin. Mêtingerî, vê derê ji xwe re bingeh digire û serdestiya xwe li ser êrdimê didomîne. Niha ji dibistanên heyî, ji sedî not û pênc (%95) qulibandine karakolên leşkerî. Di birê mezintirîn ê bajêr de, garnîzonên leşkerî, avahiyên leşkerî û saziyên din ên mîrî hene. Di birê piçûk ê bajêr de, saziyên ku karger tê kar dikin, dikkanên destkaran û xaniyên kesên ku li bajêr kar dikin hene. Avahiya mezintirîn û bilindtirîn a li bajêr, girtîgeha li Colamergê ye. Avahiya girtîgehê ji sê biran hatiye çêkirin û dirêjahiya avahiyê 280 metre ye. Kapasîta avahiyê ji bo 3500 heya 4000 kesî ye.

Bilî hemû xebatên mêtingeran, şêniyê êrdimê tenha di saziyên mîrî de û ew jî bi tixup, bi zimanê Tirkî diaxife. Li derî vê, tu kes li Çolamergê bi Tirkî napeyive. Ji sedî sed, her kesek tenê bi Kurdî diaxife. Li Çolamergê, bingeha memurên saziyên dewleta mêtinger û dagîrkar, tenê koteke tazî û pêvendiyên birên xulam e. Ev birên xulam jî, bi piranî ji malbatên serekên eşîr û bavikan in. Piştî ku têkoşîna rizgariya neteweyî van biran pîşange kir û rabirî pêve, serdestî û posîdeyên van biran ên li ser gel heya merheleyeka pêwist sist bûn û tenik ketin. Lê ji bona xurtkirin û têkuzkirina serdestiya xwe ya ku sist ketiye, mêtinger dixebitin van biran heya tixubekê qelew û bi hîm bikin.

Gava kesekî biyan an ji neteweyekî din bê Çolamergê û bala xwe bide avahiya civakî, wê bawer bike ku hejmara saziyên mêtingerî yên ne xwerust, hejmara serbazan û hêzên leşkerî ji hejmara şêniyê êrdimê gelek bêhtir e. Çardorên navendê bajêr, bi çiyayên berz hatine zivirandin. Bajarê Çolamergê di nav çiyayên herî bilind de hatiye avakirin. Kêliya mirov ji derekî dûr li bajêr binihêre, tiştên ku pêşemîn dihên ber çavan, garnîzonên leşkerî, baregehên leşkerî û saziyên dewletê ne, ku bi projektoran hatine ronahî kirin. Li kêleka vê ronahîkirina xurt, ronahiya xaniyan a sist, dengê pîkên polêsan ên ku heya beyanê nayin birrîn û dewriyên leşkerî yên ku di nava bajêr de diherin û dihên an digerin, rewşa girtîgehekê didin bajêr. Li ber devê herdu reyên ku dihên bajêr, xalên kontrolê hatine avakirin û hêzên leşkerî ji xwe re koz danîne. Ji beyanê heya derengê şevê, kontrola kesanî û cûzdanan dikin û mirovan sehdikin.

EVÎNDARIYA BO ÇEKAN

Berî niha me nivîst, ku ne bi derfete mirov bi hesanî bikaribe mirovên Çolamergê ji çiyan dûrbixe û bê çiyan wan bîne pêşiya çavê xwe. Her bi vî awahî, ne bi derfete ku mirov bikaribe mirovên Çolamergê bê çek û debanan bîne pêşiya çavê xwe. Li vê êrdimê hema hema her kesek xwediyê çek û debanan e. Ev rewş dîroka evîndariya Kurdan a ji bo çekan e, ku weke li seranserê Kurdistanê li vê derê jî hîn gelek zînde ye. Ji ber ku Çolamergê cîranê bîrên Kurdistanê yên dinê ye, her babet çekên nûjen (modern) li ba gel hene.

CIL Û TEMTÎLÊN ÊRDIMÊ

Cilê mirovên êrdima Çolamergê seranser mîna hevûdu ne. Mêr, bê şal û şapikan ji xaniyên xwe dernakevine der. Jin, cilkên rengîn ên gelêrî li xwe dikin. Jinên bi mêr, kofiyan dixin serên xwe û keçên ciwan jî, temreziyên fireh dadikişînin serên xwe û serên xwe pê girêdidin.

Mêr, şalwarên ji xwar teng û ji banî de fireh li xwe dikin. Ev şalwar ji tayên renga-reng hatine rîsandin û bi doxînan dihên girêdan. Şapikek, mîna mîntaneka leşkerî ku li ser milan apolet hene û xwediyê du berîkên bi kimçan e û ji çawê şalî hatiye çêkirin, mirov li xwe dikin. Bi vê temtîlê mirov, weke kesên leşkerî dihên xuyakirin. Ji ber ku rûniştin û rabûn hesanî dibe, şalwar hebekî fireh dihên dirutin. Bilî van cilan, kefiyek jî li dora şalî li piştê dihê girêdan. Dirêjahiya kefiyê, ji 8 heya 12 metran e. Piştî ku kefî hat girêdan pêve, êlekeka ji banî vekirî, ji xwar bi kimçan û bê dorzend dihê welgirtin. Gelek berîkên van êlekan hene. Kefiya ku li serî dihê girêdan, temtîlê dikute. Gava mirov li şepaliya temtîlê dinihêre, ne tenê cilkên neteweyî yên Kurdan dihên bîran, herweha ew faktora ku serdestiya xwerustiya bejî û kuvî dike û hikmê xwe dadimezrîne jî, dihê bîran. Mirovên Kurd, bi van cil û temtîlên xwe, xwe bi wê xwerustiya ciwan û bedew girêdidin. Derdor xweş û çê dikemilînin...

Weke me diyarkirî, cilên jinan pir rengîn dihên çêkirin. Nola serpêhatinên êl û eşîran û nola pêşveçûna çandî, jin cilên xwe çêdikin. Lê dîsa jî bi gelemperî, cilên jinan dijbihin hevûdu û nola hev in. Belê hinde ferqî jî di nav cilan de hene.

KLÎMA ÇOLAMERGÊ

Klîma Çolamergê bejî ye. Ev klîma Çolamergê ji sixletên xwerustiya Çolamêrgê dihê. Zivistan pir dijwar derbas dibin. Bilindahiya berfê carnan digehe 4-5 metran. Ji ber barîna berfa dijwar, pêvendiyên gund û bajaran ên digel derve dihên birrîn. Carnan ev rewş, heya ku demsala biharê dihê berdewam dike. Ji ber berfa pir, bandevên çiyan bi sipiyayê dihên raxistin. Lewma pezkuvî, pez, sewal û barazên kuvî ji çiyan dadikevin êrdimên daristanî. Ji ber ku niştecihên Çolamergê vê rewşê dizanin, gundî tev derdikevin nêçîra heywanên kuvî û bi hesanî wan digirin.

Ji ber ku şêniyê Çolamergê zehmetiyên zivistana dijwar xweş dizane, herdemê amadekariyên bo zivistanê birê dixe. Çi wê bên amadekirin, ev ji tecrûbên dema buhurî diyar û nasin.

Giringe mirov di zivistanê de bibe mêhvanê Çolamergiyan û jiyana zivistanê ji nêzîk ve bişopîne. Ji ber ku, herçuqasî gelê êrdimê pir hêjar û bêmale jî, gelekî mêhvanperwere; bi dilxweşî û jidil, hebûn tev ji bo mêhvanan dihên pêşkêşkirin. Jiyaneka wusa, ji taybetiyên demsalê birêveketiye û buye sêrpêhatin. Li Çolamergê, di şevên zivistanê de, hema her rojê gelek kes xwe di malan de dicivînin. Bi hevre mijûl dibin û diaxifin, çîrok dihên gotin, sitran dihên xwendin, lorî û lawjen dihên pêşkêşkirin. Zarowên piçûk, li ber gotina çîrokan, dikevin xwewa xwe ya şêrîn û radizin. Li ser çok û ejnuyên dayîkan diçin xwewê. Heya ku çîrok dawî dibin, ev rewş didome. Piştî ku mezin zarowan bi xwew dikin pêve, ew jî diçin radikevin. Dema beyanê, bi dengê dîkilan gundî tev ji xwew hişyar dibin û dîsa dest bi karên xwe yên rojîn dikin.

Di şevên zivistanê de, gava heyva 14 rojî dibirîse, mirov okyanuseka sipî li der û dorên xwe dibîne. Heya ku çav dibîne, her der sipî dike û çi lekeyek nayê dîtin, zemîn seranser pak û paqije.

Di şevên zivistanê yên dirêj de, keçên ciwan cehîzên xwe amade dikin. Xwe digihînin hevûdu û dikevin tibarîlikan. Gava dihên cem hevûdu jî, an tev bi hevre, an jî yeko-yeko kilam û sitranên evîndariyê yên çê û delal dibêjin. Dikevine nava kêf û şahiyê. Xortên ciwan ên ku ketine dema zewacê, di şevên zivistanê yên dirêj de, dihên cem hevûdu. Çek û debanên xwe, şanî hev dikin. Carnan jî derdikevin derveyî malan, nîşanan digirin û hawirkanan birê dixin. Kî baştir dikare nîşanê bigire, di nava xwe de dihilbijirînin. Ê ku dereceya yekem dibe, ji hêla tevan dihê pîrozkirin. Çalakî û jêhatîbûnên vê nolê hirmet û bala gel dikişînin serxwe. Xortên dikevin dema eskeriyê, daku neçin leşkeriya Tirkan, ji xwe re li hinde reyan digerin. Bi piranî di mehên bihar û payizê de, derbasî Kurdistana Rojhilat an jî Kurdistana Başur dibin. Di mehên zivistanê de dîsa vedigerin gundên xwe. Ji ber ku di mehên zivistanê de, hêzên mêtingeran nikarin bi hesanî bên gundan.

Hatina biharê li Çolamergê, mîna rapirîn û serhildanekê ye. Mirov dikare bêjî, ku di vê demsalê de xwerust (tabîet) seriyê xwe hildide. Bi posîdeya tirêjên tavê (rojê) û barana dibare, ew berfa ji 4-5 metran dest bi helandina xwe dike. Çem, şat, avî û kehnî bi xummîn û gurmîn diherikin, xwe digihînin avên Zê û têkilî wan dibin. Bi vî awahî herdu Zê, bi van avan mezin dibin û dikevin rewşeka toxûmîn û av bi harî û dijwarî diherikin. Derfet namîne, ku mirov bikaribe ji aliyekî derbasî aliyê dinê bibe. Dengê avan derdor dilerizînin. Giyana rapirîn û serhildanê ya gelê Çolamergê jî, têkilî vê rapirîna biharê dibe. Herder şîn dibe û erd bi mehfureka kesk, li her der qulîlk, dihê xemilandin. Gundî pez û sewalên xwe, berdidin wan çêrî û çêmenên kesk. Dengê mihiyan, berxik û bizinan tevlî dengê çûk û civîkan dibe. Ew xwendina rengîn, mîna mûzîkayeka rengîn, guhan tijî dike. Mirov necar dimîne, ku guhên xwe li van dengên cure-cure bidêre û vehese.

Li êrdima Çolamergê mirovê Kurd jî, zu bi zu binkeftî nabe. Ên ku xwediyên rez û werzan, bax û bostanan in, dest bi ajotina axê dikin. Û berhemên xwe diçinînin. Roj bi roj xwerust kesktir dibe û jiyana di nav vê ciwaniyê de rindtir dibe. Lê bihar nikare hîkarî li berfê li ser bandevên çiyan bika. Berfê li ser bilindahiya çiyan nahele. Ji demsalekê heya demsalên dinê, ev berf hema hema weke xwe dimîne.

Ji her tiştî bêhtir, gava bihar dihê, kew û kevok, çûk û civîk şa dibin. Li vê êrdimê nêçîra kewan xurt e. Lê her wusa, nifrîn jî li kewan dihê kirin. Ji ber ku kew, îxaneta neslê xwe dike, herdemê nola nimûneyeka îxanetê dihê şanîkirin. Bêbextiya kewan wusa dihê diyarkirin: Nêçîrvan kewekê dixê kefesekê û dibe çiyan, datîne nav şikêran û xwe vedişêre. Gava kewa di kefesê de dest bi xwendinê dike, kewên li hawirdorê xwe li dora kewî dicivînin. Nêçîrvanê ku xwe veşartî, bi vî awahî dikare bi hesanî kewan bigire. Gelê êrdimê, mezin û piçûk vê buyerê dinasin û vê rewşê nola nimûneyeka bêbextiya hundurî bi nifrîn nav dikin. Ji ber ku, di dîrokê de bilî serhildanên mezin û xwîna hatî rêtin, bêbextiya hundurî buye sedema binkeftinê. Lewma gava li êrdimê behsa bêbextekî dihê kirin, gundî tev dibêjin; **"Ew ji neslê kewan e."**

Ger ne mecburbin, gundî zu bi zu danakevin bajêr. Di mehên biharê de, gundî ji bo debariyên (îhtiyacên) xwe diçin Kurdistana Rojhilat an jî Başur. Gelek ji gundiyan diçin dibin pêşmerge. Şervanên Partiya Demokrata Kurdistana Iraq (PDK-I) ên hilbijartirîn û mêrxastirîn ji Çolamergê derdikevin. Tenê ji eşîra Gerdî 700 kes bûne pêşmergeyên PDK-I. Lê ji roja ku PKK dest avêtî Çolamergê û posîdeyên têkoşînê xurtbûn pêve, rewş seranser bervajî buye. Roj bi roj bêhtir kes xwe digihînin ARGK. Di dawiya mehên biharê de, gundî tev diçin zozanan. Her eşîrek, xwediyê zozaneka xwe ye. Bi piranî, zozan li dêmen, qontar û kendalên çiyan in. Li zozanan rêz bi rêz konreş dihên danîn. Li zozanan gûl, çîçek û qulîlkên renga-reng ên ji hezaran babetî şîn dibin. Bi hezaran babetên giya, şînahî, çûk û civîkan li van zozanan hene. Hinde şînahî, giya û çîçek di hekîmiyê de, bijijkiyê de nola dermanan dihên bikaranîn. Çend navê van gûl, çîçek û qulîlkên çê ev in: **Gûlrez, Gûlbihar, Gûlxwîn, Gûlşîler, Sosin, Binevş, Beybûn, Gûlrûn, Nêrgiz, Gûlnewroz** ûhw. Navê hinde şînahiyên xwarinê jî ev in: **Gîwar,. Soryas, Sirik, Pîvazter, Curîn, Hindirş, Sitirk, Luşe, Rewas, Gasos, Alo, Gerenk, Mendik, Perjok, Siyabo, Beza, Tirşok, Pung, Rihan** ûhw. Navê hinde civîk û çûkan jî ev in: **Kew, Kevok, Kewder, Qaz, Kewsîsik, Gapil, Qumrî, Beytik, Gotir, Girkak, Werdek, Quling, Şakil, Bilbil, Şalul, Zerdelû, Gezayî, Bedkure** ûhw...

Bi destpêka biharê, ev zozan dibin bihuştên gêtî yên rast û bedew. Pezkuvî, Xezal, Bizinên kuvî ûhw... Di van zozanan de, di biharê de pirtir dibin û zozanan dixemilînin. Li kêlek û dora kehniyan, di nava komên çîçekan de, konên goçeran dihên danîn. Derketin û hundabûna rojê, dilê mirovan xweş û şa dike. Gava beyan destpêdike, dengê çûk û civîkan jî xwe heya êvarî belav dike. Dora nîvro bêrivanên keç û jin, diçin doşîna mihiyên xwe. Bi sitilên tijî şîr, vedigerin konreşên xwe. Tu kes bi sitilê vala venagere. Ji ber ku tiştekî wusa, dihê maneya bêoxiriyê. Lewma sitil bi şîr vedigerînin, tu sitil vala namîne.

Di kendal û demenên van çiyayên bilind de, çanda neteweyî bi hemû taybetiyên xwe zinde ye. Hogirî, merdî û mêhvanperweriya, ku vê çandê istirandiye, pir ronak û fîraz e.

Gava ku hêdî-hêdî bihar li paş dimîne û payiz destpêdike, dawet jî destpêdikin. Şahiya govend û dîlana dawetan, xwe bi şahiya xwerustê girêdide û têkilhev dibin. Dengê dahol û zirnê çiyan dihejîne. Li ber dahol û zirnê, govend dihên kişandin, sitran dihên gotin û xwarin dihê xwarin. Li ber xwarinî, deweka sar dihê vexwarin. Çekên dawetiyan beran direşînin, ev deng banga serhildanê dikin.

Belê!... Çolamerg, bihûşteka rast e. Ji vê êrdimê re layiqe, ku xwîn bê rêtin û ev perçeya niştîman zîntir bibe.

BERXWEDAN

HER TIŞT JÎ BO ENÎYA RİZGARİYA NETEWA KURDİSTAN

Saddamê faşîst li Kurdistana Başûr gelê me qirdike

● Şerên di navbera hêzên çekdarî yên Kurdistana Başur û yekîtiyên artêşa Saddamê faşîst de, bi şêweyeka gelek berfireh berdewam dikin. Saddamê xwînxwar û dirinde, li kêleka çekên giran û mitralyozan, bi awakî tunde çekên kîmyevî yên jehrî jî bikardihêne. Pêşmergeyên hogir, berxwedaneka mezin bilind dikin. Mêtingerên Tirk jî, bi gelek şêweyan alîkarî û piştgiriya dîktatoriya Iraqê dikin.

Piştî ku di navbera Îran û Iraqê de peymana rawestandina şer hat îmzekirin pêve, rejîma Iraqê ya faşist êrîşên dorfireh bire ser Kurdistana Başur. Çekên kîmyevî yên jehrî barand ser Kurdistanê. Bi çekên giran, balafir û firokên cengê hat ser Kurdistanê. Artêşa Saddamê faşist, hovîtiyeka seranser pêkdihêne.

Di domana şerê di navbera Îran û Iraqê de, hêzên çekdarî yên Kurdistana Başur ên weke PDK-I, YNK, PASOK ûhw. dêlive ji rewşê girtibûn û êrdimên baregehî ji bo xwe fireh kiribûn. Herçuqasî ev hêzên Kurdî xwe gihandibûn potansiyeleka pêwist jî, tevdîrên bo berxwedana li dijî êrîşên Iraqê rind birêve nebiribûn. Baweriyek mezin bi pêwendiyên xwe yên digel Îranê

Dûmahîk di rûpela 18'an de

HILPIŞKÎNA 15'Ê TEBAXÊ LI GELÊ ME PÎROZ BE

Hilgavtina 15'ê Tabaxê, ku niha di sersaliyeka nuh de dihê pîrozkirin, di dîroka gelê me de mîna tirêjeka fîraziyê lêxist û afirandina domaneka nuh bicihanî. Bi vê hilgavtinê, hişyariya neteweyî xwe gihand koçbera berxwedana çekdarî û bû gavek, ji bo mizgînahiya pêşveçûneka nuh.

Di van rojan de, ku em dikevin pênc saliya hilpişkîna 15'ê Tebaxê, ku di dîroka gelê Kurdistanê de domaneka herî pîroz û buhaye, gelê me şerê rizgariya neteweyî gihandiye gihanekên bilindtir. Şer û ceng, li seranserê Kurdistanê xwe tunde kiriye. Ji çalakî û livbaziyên piçûk, şer xwe gihandiye pozberiyên mezintir. Hêzên me yên rizgariya netewî, ger ji hêla hejmarîger jî, ji hêla hîma cengê pêşvetir ketine. Bingehên Artêşa Rizgariya Neteweyî Kurdistan ên pêwisttirîn, hatine avêtin. ARGK ku di sala 1986'an de hatiye damezirandin, di navbera 2 salan de xwe gihandiye hîmeke gelek xurt û bi sixlet.

Niha, gelê Kurdistanê di bin pêşengiya PKK, ERNK û ARGK de, bi gavên dijwar ber bi Kurdistaneka serbixwe û azad dileze. Bi dîrûşma "Rizgarkirina perçeyeka xaka Kurdistan a azad" hilpişkîna havîna 1987'ê destpêkiribû. Ev dîrûşme, şerê me gihandiye koçbereka pêşketîtir. Şerê me yê ku di vê sala dawiyê de bêhtir bilind bû, di sala 1988'ê de pêşveçûnên mezin birêxist.

Hilgavtina me ya sala 1988'ê bi pozberiyên mezin berdewam dike. Şerên li Çiyayê Cudî, li Xana Hawêl, Şemzînan û Bagokê, gihaneka têkoşîna me ya rizgariya neteweyî datînin holê. Hêzên ARGK şanîkirin, ku dikarin bi rojan sing ber sing li dijî hêzên dijminê mêtinger şerê xwe bikin.

Berî niha bi 4 salan, weke yekîtiyeka piçûk HRK (Hêzên Rizgariya Kurdistan) hatibû damezirandin. Niha ev hêz, gelek bêhtir mezin buyê û pêşveketiye. Bi rengê hêzên çekdarî yên neteweyî Kurd, ARGK xwe di navnetewan de daye pejirandin.

Weke em ji encamên derdikevin dibînin, hilpişkîna 15'ê Tebaxê di 5 saliya xwe de, bêhtir xwe nêzîkê serkeftin û serfîraziyê kiriye. Gelê me gav bi gav nêzîkî rizgariya xwe ya netewî dibe. Dîrûşma "Rizgarkirina perçeyeka xaka niştiman a azad" di karvaniyê de roj bi roj bêhtir pêkdihê.

Hilpişkîna 15'ê Tebaxê ku ji nuh ve dihê pîrozkirin, îroj jî reya şerê rizgariya neteweyî ronahî dike. Giyana hilpişkîna 15'ê Tebaxê, îroj çêtir şanî me dike, ka çawa têkoşîna rizgariya neteweyî Kurdistan dikare pêşvetir here û vê reyê vedike.

Niha em rojeka nuh a 15'ê Tebaxê dijîn, ku weke me li jorê nivîsî, naverokeka hevqas dewlemend di dîroka gelê me û têkoşîna me de, di xwe de hildigire. Di sersaliya 15'ê Tebaxê de, gelê me û pêşengên gelê me ji her demê bêhtir xurt û zinde ne û bi hêviyên mezin ber bi azadiya ronak dilezin. Di vê sersalê de, gelê me buhatiyên dîroka berxwedana xwe bi şahî û êvînî pîroz dike. Ev buyer, naveroka 15'ê Tebaxê çêtir bi me dide naskirin.

Ev roja ku hêviyên vê nolê bi destê şehîdan afirandiye û hogir û egîdan birê dixe, ji bo gelê me pîroz be. Her hebin hilgavtinên 15'ê Tebaxê!

Xebatên kampa ciwanan a bi navê şehîd Seyît Şenpinar (Dogan) dawî bûn

Yekîtiya Xortên Şoreşgerên Kurdistanê (YXK), ku rêkxistina ciwanan e di ERNK de, kampeka ciwanan bo perwendekirinê amade kir. Dora 30 ciwanên Kurd, ji temana 13 heya 18'an, têkilî vê xebatê bûn.

Ev xebat roja 15'ê Hezîranê destpêkir û piştî 3 hefteyan roja 5'ê Tebaxê dawî bû. Roja dawî, dora 80 ciwanên nuh hatin kampê û xebat bi bernameyeka çandî dawî bû.

Di domana xebatên kampê de, ciwan ji hêla îdeolojî û teorî hatin perwendekirin. Dîroka Kurdistanê, dîroka PKK, pirsa serxwebûnê, pirsa şerê çekdarî, welatperwerî, naskirina welat, cihê şehîdan di têkoşînê de, malbatî, artêş û enî, bingehên dersan bûn. Di vê domanê de, mirov dikare bêje ku ciwanan gavên mezin berûpêşve avêtin. Herweha di pirsa jiyana welatparêzî û pirsa delametên evîniya niştîman de, ciwanan jêhatîbûnek şanîkirin.

Xebatên vê nolê, hatinê ronahî dikin. Lewma di salên bên de, xebatên wusa bi şêweyeka dijwartir, wê bên xurtkirin û dirustkirin. Ji ber ku, di afirandina Kurdistaneka Serbixwe, Demokrat û Yekbuyî de, rista ciwanan li pêşiya çavan e.

—Ji bo rêkxistinkirina ciwanan pêşde!
—Bijî Yekîtiya Xortên Şoreşgerên Kurdistan!

Li Îngîltere Bajarê Londra (London) berxwedana xwebirçîhîştinê

Roja 31.7.1988'ê, komek ji welatperweran li Londra dest bi berxwedaneka birçimayinê kir. Ev berxwedan bi armanca protestokirina bikaranînên dewleta Almanya Rojava yên li dijî welatperwerên Kurd û girtina 13 polîtîkavanên Kurd, hate amadekirin. Berxwedana xwebirçîhiştinê, niha hîn jî berdewam dike.

Komîteya livbaziyê di vê barê de daxuyaniyekê belavkir. Di daxayaniyê de wusa dihê gotin:

"... dewleta mêtinger a Tirkan, êrîş û komployên xwe dirêjî welatên Ewrupa jî kiriye. Ji Rojhilata Navîn heya Ewrupa provokasyonan birêdixe... Bi taybetî jî dewleta Almanya Rojava, wan tiştên ku dewleta Tirk nekaribe bike, dike û êrîşên dijminî dihêne ser gelê me...

Ji bo protestokirina van êrîşan û girtina welatperweran me dest bi berxwedaneka xwebirçîhîştinê kir..."

Di Girtîgeha Amedê de berxwedaneka xwebirçîhîştinê a nuh û 2 rojîn

Bi armanca piştgiriya berxwedana xwebirçîhîştinê ya li girtîgeha Ruha yê, li Amedê berxwedaneka 2 rojîn hate bilindkirin.

Di van demên dawiyê de, mêtinger xwestin azînên nuh li girtîgehan bikarbînin. Li ser vê buyerê, di serî de li Ruha yê, li girtîgehan dîliyên şer ên endamên PKK berxwedanên xwe birêxistin. Berxwedanên xwebirçîhiştinê, di girtîgehên Ruha, Dîluk û Amedê de destpêkirin. Girtiyên şoreşger bi van berxwedanan xwestin, ku mafên xwe biparêzin û bikaranîn nuh protesto bikin.

Ji ber vê yekê jî, dîliyên şer ên di zindana Amedê de, bo piştgiriya rêhevalên xwe yên li Ruha yê, berxwedanek bilindkirin.

Ji ber ku Mehdî Zana piştgiriya PKK dike di dadgehên mêtinger de dihê pirsyarkirin

Di meha Tebaxa 1987'ê de, serekê belediya Amedê yê kevin Mehdî Zana daxuyaniyek kiribû û li pêşiya rojnameya Tirkiyê ya bi navê "Cumhuriyet" gotibû ku piştgiriya PKK dike. Lewma mêtinger, daweyeka nuh li dermafê wî vekirin. Mehdî Zana wusa gotibû: "Ez piştgiriya têkoşîna rizgariya neteweyî ya bin pêşengiya PKK dikim."

Niha dadgeha leşkerî ya mêtingeran, li Amedê li dermafê Mehdî Zana ji 7 salan heya 15 salan ceza dixwaze. Mehdî Zana, niha koçberê girtîgeha Eskîşehîrê kirine. Mehdî Zana li vir jî daxuyankir, ku baweriyên wî nehatine guhartin.

Herweha Mehdî Zana li pêşiya dadgehan bi Kurdî xwe diparêze. Di vê barê de jî piştgiriya dîliyên şer ên endamên PKK dike û mîna wan diramîne. Ji ber ku Mehdî Zana li dadgehan bi Kurdî diaxife, dawên vê barê de jî li dermafê wî dihên vekirin. Di vê barê de jî, dixwazin ji 7 heya 15 salan ceza bidinê.

Liva berxwedanî ya Mehdî Zana, ji roja ketî zindanê didome. Herdemê xwe tevlî endamên PKK livandiye. Ger li zindanan û ger jî li pêşiya dadgehan, tucaran serê xwe neçemandiye.

LI MISTBÎNÊ SÎXUREK HATE CEZAKIRIN

Li gundê Yandere navça Mistbînê bajarê Mêrdînê, hêzên ARGK 2 livbazî li dijî 2 sîxuran pêkanîn. Hêzên ARGK avêtin ser gund û êrîşî herdu sîxuran kirin.

Roja 7'ê Tebaxê, êvarî dora seet 23.30'an de, yekîtiyeka ji hêzên ARGK hate gund. Sîxurê bi navê Mehmet Akçakoyun bi mirinê hate cezakirin. Herweha, yekîtiya ARGK agir berda mala sîxurê bi navê Alî Akçakoyun.

TERORA ARTÊŞA FAŞÎST DIDOME

Hêzên artêşa faşîst, roja 31'ê Tirmehê operasyonek li gundê Yandere navça Mistbînê pêkanîn. Gundiyên welatperwer dan ber berikan û li wan reşandin. Hêzên dijmin dixwestin, ku qirkirineka nuh birêbixin. Ji bona şikandina serdestiya têkoşîna rizgariya neteweyî ya ku dijwartir dibe, gelek caran serî didin azînên vê nolê yên hov û dirinde.

Gava ku hêzên dijmin ên hatibûn gundê Yandere nekarîn bigihîn armancên xwe, li ser 3 zarowan reşandin û xwestin şêniyê gund bitirsînin. Zarowên bi navên Înan Ay (13), Erdal Ay (7) û Yasemîn Daghan (2,5) bi beran xedar birîndar bûn. Berî niha bi hefteyekê, li gundê Odabaşî jî gundiyekî welatperwer, ji hêla yêkîtiyên faşîst bi vî awahî hatibû kuştin.

Yekîtiyên artêşa faşîst, ku di van mehên dawiyê de bi awakî tunde mirovên me dikujin, êrîşên xwe yên bi vê nolê berdewam dikin. Ji van buyeran dihê fahmkirin, ku yekîtiyên artêşa faşîst bi kuştinan û pîkoliyan, dixwazin çavê gel bişikînin û serdestiya xwe avabikin. Lê hemû kêfaret û xebatên wan bêhuda ne. Girsên gel roj bi roj xwe li dora têkoşîna me dicivînin û refên xwe xurt dikin.

LI ŞIRNEX Û CIZÎRA BOTAN XORT XWE DIGIHÎNIN ARGK

Li bajarên Şirnex û Cizîra Botan, her rojê gelek xortên Kurd dihên nav refên rizgariya neteweyî.

Ji roja ku potansiyela welatperwer a li Cizîra Botan û Şirnexê, têkoşîna li bin pêşengiya PKK naskiriye heya niha, ev potansiyel xwe qulibandiye hîmeka leşkerî ya şoreşê. Ji herdu bajaran jî, heya niha bi sedan xort xwe gihandine refên têkoşîna rizgariya neteweyî.

Hejmara kesên ku ji Şirnexê hatine nav refên şoreşa Kurdistan, pir bilind e. Weke nûçeyên gihan me, diyar dibe, ku ji navenda bajarê Cizîra Botan di vê meha dawiyê de 50 xortên welatparêz xwe gihandine ARGK. Bilî hemû pîkolî û polîtîkên tirsandinê yên mêtingeran, hatina nav refên têkoşînê nayê rawestandin. Roj bi roj têkiliyên nav refên têkoşînê xurt dibin.

Li derî Cizîra Botan û Şirnexê, dihê gotin ku ji gelek gund û bajaran gelek xortên Kurd xwe digihînin ARGK.

LI DEPÊ KEMÎN

Li hêleka nêzîkî navça Depê, kemînek li pêşiya hêzên dijmin ên operasyonê hate danîn.

Refek ji yekîtiyên artêşa dijmin kete kemînê. Pêşmergeyan bi roket û narinçiyên destî êrîş birin ser serbazên dijmin. Di pozberiya derketî de, gelek serbazên dijmin hatin kuştin an birîndar kirin. Piştî ku pêşmergeyan reşand ser yekîtiya dijmin, serbaz tev ji desthilanê ketin û nekarîn jidil bersiva pêşmergeyan bidin.

Mêtingerên Tirk, bi serhişkî xebitîn ku vê livbaziyê ji gel veşêrin. Lewma ji nûçeyên li ser hejmara kuştî û birîndarên dijmin rind diyar nebûn. Rojname û TV jî buyer ne weşandin.

Piştî ku livbaziya kemînvegirtinê li derdorên Depê hate bihîstin pêve, girsên gel bi dijwarî li bin posîdeyên çalakiyê man. Dilê gelê me, carek din xweş û dilovan bû.

LI SERHEDÊ POZBERIYÊN DORFIREH

Li êrdima Serhedê, bajarên Qers, Agrî û Erzeromê şerên di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dijmin de, dem bi dem berdewam dikin û dijwartir dibin. Weke nûçeyên ji êrdima Serhedê gihan me, dihê gotin ku li Erzerom û Qersê şerên mezin peyda bûne û lêdanên mezin li dijmin ketine.